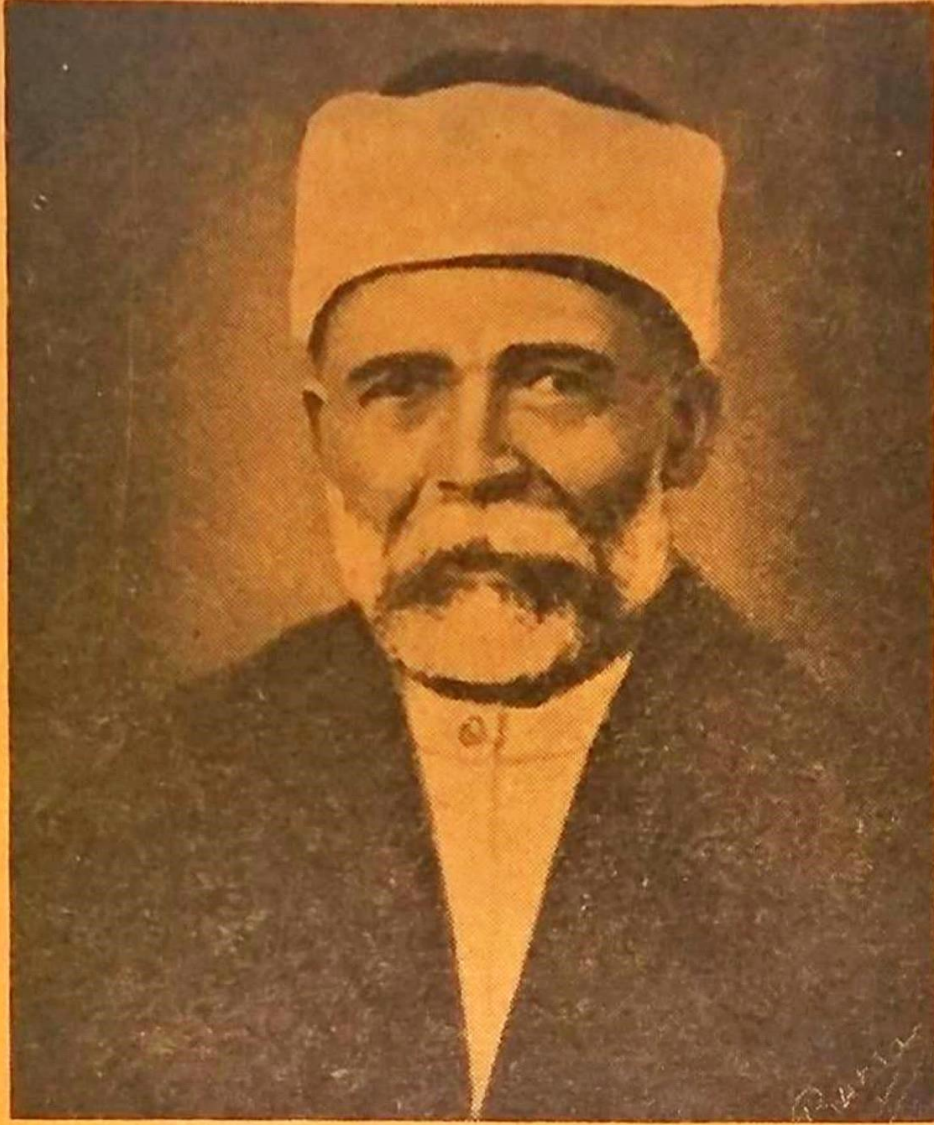

Tarık-ı Bektâş Veliden bende-i Âl-i Âbâ
Hâce-i İlm-i Ledündür işte bu Sıdkî Baba

Ali Baki GÜL

Şeyh Cemaleddin Efendinin Aşığı

Halk Ozanı

SİDKÎ BABA

Hayatı ve Şiirleri

(1865 - 1928)

Derleyen : MUHSİN GÜL

SİDKÎ BABA

Hayatı ve Divanından Örnekler

Hazırlayan :
MUHSİN GÜL

1984

MUHSİN GÜL

Turan Güneş Bulvarı

9. durak SEDİR Sitesi D 3/2

ÇANKAYA - ANKARA

0 6 4 5 0

Tel (0-312) 490 91 35

~~İsteme Adresi :~~

~~Muhsin GÜL~~

~~Fatih Cad. No. 187/10~~

Keçiören / ANKARA

Dizgi, baskı :

Kadioğlu Matbaası — Ankara

Ö N S Ö Z

Gir birader bu kapıdan vird-i bismillâh ile
Kıl müzeyyen hanemizi nûr-i zikrullah ile

Kahve-i baht-ı siyahımız kabul et ey azîz
Kıl muaf noksanımızı hasbeten lillâh ile

Giy edep kisvesini, gözle her dem erkân usul
Olmak istersen müşerref kurb-i ehlullah ile

Fall-i şer'i şerif ol, tut tarikat damenin
Sohbet istersen Ali, hem ol Resulullah ile

Bin üç yüz hem yigirmi bir tarihidir yadigâr
Söyledi SİDKÎ bu şî'ri feyz-i fazlullah ile.

Sözlerime bir Bektaşî ve halk ozanı olan dedem SİDKÎ BABA'nın Merzifon'un Harız (Gümüştepe) köyündeki evinin oturma odasının girişinde, göze çarpacak şekilde büyük harflerle bir levhaya yazılı olarak asılı bulunan ve misafirlerine, dolayısıyla bütün insanlığa hitaben yazmış olduğu yukardaki divanıyla başlamayı uygun gördüm.

Böylece edep kisvesini giyip, erkân usûl gözeterek Sıdkî Baba'nın huzuruna bismillah ile giriyoruz.

Sıdkî Baba'nın bütün Anadolu'ya yayılan ve sayıları binleri aşan şiirlerinden elde kalan bir kısmını, çok gecikmiş de olsa yayımlamak olanağına kavuştuğum için çok mutluyum.

Sıdkî Baba'nın şiirlerinin, yaşadığı devirde halk arasında çok yayıldığını, çok kişi tarafından ezberlenip bilindiğini, Cumhuriyetten önce Osmanlı döneminde çıkan bazı dergilerde, Cumhuriyet döneminde de harf devriminden önce gene bazı dergilerde yayımlandığını biliyoruz.

Ölümünden sonra halkın gönlünde yaşamış, hakkında yayım yapılmamış, bu yüzden yeni nesil onu tanıyamamış, halkın içine girmeyen, büyük şehirlerde oturup ozanları ancak basından izleyebilen bir çok yazar için Sıdkî Baba bilinmeyen bir kişi olmuştur. Ancak son zamanlarda bazı araştırmacılar tarafından hakkında yayımlar yapılarak gündeme getirildiğini memnuniyetle görmekteyiz.

Burada üzülerek belirtmek isterim ki Sıdkî Baba hakkında son yıllarda yazılanlar kulaktan duyma ve gerçeğe uymayan bazı bilgi ve söylentilerden kaynaklanmıştır. Eski yazının okunma zorluğundan ve halk ağzında değişikliğe uğraması yüzünden şiirlerine farklı, bazan da anlamsız kelimeler sokulmuştur. Ancak Sayın Sefer Aytekin 30.4.1962 tarihli Emek dergisinde, Sayın Dr. Müjgân Cunbur Şubat 1970 tarihli Folklor dergisinde, Sayın M. Adil Özder Nisan-1983 tarihli Türk Folkloru dergisinde, benden aldıkları bilgi ve dokümanlarla doğru yayım yapmışlardır.

Elimde bulunan Babam Ali Baki Gül tarafından Arap harfleriyle yazılmış kaynak eserlerin Türk harfleriyle yazılmasında yardımlarını gördüğüm ve minnet borçlu olduğum : Zile eşrafından Sayın Halil Özbekçi amcama, Sayın Şinasi Koç, Sayın M. Âdil Özder, zaman zaman baş vurduğum Sayın Dr. Müjgân Cunbur ve Sayın Cafer Ulusoy'a teşekkürü görev bilirim.

Sıdkî Baba yaşadığı devir gereği bugünkü neslin anlayamayacağı yabancı kelimeleri çok kullanmıştır. Onun için mümkün olan sadelerini seçerek elimde olan mevcutların ancak bir kısmını yayımladım.

Pervane ve Sıdkî mahlasları ile yazılanları, koşma ve divanları ve Cemaledin Efendinin ölümü üzerine yazdıklarını ayrı bölümlerde topladım. Her bölümün alfabetik sıralamasını başlangıç harflerine göre yaptım. Bu kitaptaki kusur ve noksanlarımın bağışlanmasını diler, düzeltilmesi gerekli hatalar varsa tarafıma bildirilmesi halinde minnettar olurum. Saygılarımla.

Muhsin GÜL

SIDKI BABANIN SOYU VE HAYATI

Sıdkı Baba'nın soyu Oğuz Türkleri'nin Bozok koluna bağlı Dedekargın aşiretinden gelir. Dedekargın aşireti Anadolu'nun çeşitli yörelerine dağılırken, bir grup da Malatya'da Tohma çayı kenarında Çerme adında bir köye yerleşmişler, uzun yıllar bu köyde yaşayarak arazi ve mülk sahibi olmuşlardır. Bunların arasında Hacı Ahmetler diye tanınan bir aile vardır. Sıdkı Baba'nın dedesi bu Hacı Ahmetlerdendir.

Osmanlı İmparatorluğu'nun gerileme dönemlerinde Anadolu'da devlet otoritesi sarsılmış, devlet güvenesi ve can güvenliği kalmamıştır. Aşiretler arasında kıran kırana, gücü gücü yetene bir savaş ve rekabet hüküm sürer. Baş vurulacak makam yoktur. Yörede çoğunlukta olan kürt aşiretleri üstünlük sağlayarak zaman bu zaman derler, zulüm, işkence ve baskılarını artırırlar ve bu köy halkını topluca göç etmek zorunda bırakırlar. Köy halkı canını kurtarmak için arazisini ve evini terk edip guruplar halinde göç ederek Silifke yöresine yerleşirler. İlk kafilede Hacı Ahmetler de vardır. Fakat Hacı Ahmetler bu durumu hazmedemiyerek geri gidip arazilerine sahip çıkmayı, kendi evlerinde oturmayı kararlaştırıp köylerine dönmek üzere yola koyulurlar. Tarsus'un Yenice köyü yanına geldiklerinde yeni bir kafil ile karşılaşır. Niyetlerinin geri gitmek olduğunu söyleyince, yeni kafil: (— Sakın gitmeyin, azgınlığı daha da artırdılar, yakıp yıkma, talan işkence eskisini de geçti.) derler. Hacı Ahmetlerin cesaretleri iyice kırılır. Fakat tam bu sırada bir kolera salgınına yakalanırlar. Ailenin bütün erkekleri ölür. Bu göç yolculuğunu at sırtında, heybe gözünde, kundağa sarılı olarak ya-

pan Mehmet adında bir küçük çocuk vardır. Erkek olarak yalnız bu bebek Mehmet koleradan kurtulmuştur. Bu yüzden kadınların ölümden kurtulanları Mehmetle Yenice'de yerleşmek zorunda kalmışlardır .

Zamanla Mehmet büyür, onsekiz yaşında bir delikanlı olarak ailenin tek erkeği ve umudu olur.

İşte bu sırada Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa Osmanlı devletine baş kaldırmış, Kütahya'ya kadar gelen orduları yenilgiye uğrayınca, Mısır'a geri dönerken, yol boyu orduya elverişli gençleri toplayarak zorla Mısır'a götürmüşlerdir. Bunların arasında Mehmet de vardır.

Mehmet Mısır'a vardıktan bir müddet sonra bir arkadaşıyla kaçmayı başararak köyüne döner ve Eşeli adında bir kızla evlenir. Bu evlilikten Ahmet ve Zeynel Âbidin adında iki oğlu olur. İki kardeş köy medresesinde okuyup yazmayı öğrenirler. Zeynel Âbidin saz çalmayı da öğrenir ve (Pervane) mahlasıyla deyişler söylemeye başlar. Altı yaşında deyiş söylediği rivayet edilmiştir. Mehmet'in erken ölümü ile çocuklar yetim kalırlar.

Zeynel Âbidin'in adı artık Pervane'dir. Pervane on iki yaşına geldiğinde ününü duyduğu Hacibektaş Dergâhına gitmeyi arzular, annesinden izin ister. Annesi çocukluğunu bahane ederek izin vermez, biraz daha büyü de sonra gidersin der. Fakat Pervane aklına koyduğu için bir gün habersizce kaçır, farkına varan annesi arkasından atlı göndererek yoldan geri çevirtir. Pervane bir müddet sonra tekrar kaçır ve bu sefer plânını uygulamayı ve Hacibektaş'a ulaşmayı başarır.

Pervane 1293 yılında dergâha gittiğini ve o zaman on iki yaşında olduğunu deyişlerinde tekrarlamaktadır. Buna göre doğum yılı 1281 milâdi 1865'tir.

DERGÂHA VARİŞ

Pervane, köyünden kaçmayı başarıp yola koyulduğunda maceralı bir yolculuk geçirir. Yolu bilmediğinden sorarak tek başına ve yürüyerek yola devam eder. Akşam bir hana vardığında arkasından hana bir atlı gelir. Bu zat Pervane ile ilgilenir ve Hacıbektaş'a gideceğini öğrenince (— Ben de o tarafa gideceğim, beraber gideriz) der. Fakat Pervane kuşkulananmaktadır. Annesi tarafından gönderildiğini sabah olunca kendisini geri götüreceğini düşünerek huzuru ve uykusu kaçır. Fakat sabahleyin beraber yola düştüklerinde geldiği yöne gitmediklerini görünce içi rahatlar, birlikte yola devam ederler. Bir vadiye düşerler ki, mevsim ilkbahar, kar suları dolayısıyla dereler coşkun akmakta. Vadi boyunca coşkun sularla yol pek çok kereler kesişmekte. Çocuk Pervane'nin o suları geçmesi mümkün değil.

Atlı: (— Oğlum bu suları nasıl geçeceksin, gel terkime bin) diyerek çocuğu atın arkasına alıp vadiyi geçtikten sonra düzlüğe erince (— Ben Konya'ya gidiyorum, şu yol doğru dergâha gider, bir tarafa sapmadan doğru gidersen dergâha ulaşırsın) der ve yolları ayrılır.

Pervane bunu kendisine yardıma gelen ulu bir zat ve mutlu bir olay olarak kabul etmektedir.

Dergâha vardığında durumu Şeyh ve postnişin olan Feyzullah Efendiye bildirirler. Şeyh (üç gün istirahat etsin de sonra görüşürüz) der. Pervane bu üç günü sabırsızlıkla bekler ve şeyhin huzuruna çıkardıklarında, bir ay hizmet edip geri gitmek arzusunda olduğunu söyleyince Şeyh (— Oğlum bir ayda ne öğ-

renecoksin, sende istidat ve kabiliyet görüyorum, burada kal, seni çelebi efendilerle okutayım, âlim olursun, âşık sadık olursun) dediğinde Pervane kalmayı kabul etmiş ve Şeyhi huzurunda :

Hublar ser çeşmesi nûr-i Feyzullah
Arz'ettim cemalin seyrana geldim

dizeleriyle başlayan koşmayı söylemiştir.

Şeyh : (— Aferin oğlum, çok beğendim, bu yaşta bu sözler bir âşk eseridir. Saz da çalar mısın?) diye sorduğunda (— Evet efendim, sözüme göre sazım da var.) diye cevap vermiş ve eline bir saz verdiklerinde o anda irticalen ve saz ile :

Âşık oldum bir keremler kânına
Gönül arz'ettiği cânâ kavuştu.

dizeleriyle başlayan ikinci deyişini döylemiştir.

O zaman dergâhta değerli hocaları olan bir medrese vardır, Feyzullah Efendi Yozgatlı meşhur Ali Nihani Hoca'yı da İstanbul'dan getirterek medreseyi takviye etmiştir. Çocukları Cemaleddin ve Veliyeddin çelebiler bu medresede okumaktadırlar. Pervane de bu medresede okumaya başlamıştır.

Pervane dergâha geliş yılını çeşitli deyişlerinde şu dörtlüklerle belirtmiştir :

Bin iki yüz doksan üç oldu yıllar
Aktı gözlerimden kan oldu seller
Erişti nevbahar açıldı güller
Can bülbulü gülistana kavuştu.

—oOo—

Sene bin iki yüz doksan üçünde
İçirdiler aşk bâdesin düşümde
Bir güzelin sevdası var başımda
Ya Rabbena şükür elhamdülillah.

—oOo—

Pervane iki yıl geçtikten sonra anne hasreti duyarak şeyhinden üç ay izin almış ve Yenice'ye gitmiş, izninin bitiminde tekrar dergâha döndüğünde Şeyh Feyzullah Efendinin öldüğünü öğrenmiştir.

Dergâh postuna oturan büyük oğlu Cemaleddin Efendi yeni şeyhi ve medrese arkadaşısıdır. Medrese hocalarıyla devamlı ilişki içinde âdeta zamana bağlı olmaksızın öğrenimlerine devam ederler. Diğer taraftan da tarikat işleriyle uğraşarak sık sık birlikte yurt gezileri yaparlar. Medrese tahsili ve tarikat hizmetleri iç içe olarak Cemaleddin Efendi ile beraberliklerini 1310 yılına kadar sürdürürler.

Pervane, Şeyh Feyzullah Efendiye gösterdiği bağlılığı, daha fazlasıyla oğlu Şeyh Cemaleddin Efendiye de göstermiştir. Kendisine verilen görevleri yapmakta çalışkanlığı ve dürüstlüğü ile dikkati çeken ve sevilen Pervaneye, gösterdiği bu bağlılık ve sadakatından dolayı Şeyh Cemaleddin Efendi bir gün (— Senin adın bundan sonra Sıdkî olsun) demiş ve Pervane bu adı çok beğenerek benimsemiş, bundan sonra adı da, mahlâsı da Sıdkî olmuştur. Bundan sonraki değişlerinde Sıdkî mahlâsını kullanarak bu olayı büyük bir sevinç ve şükran duygularıyla şu şekilde ifade etmiştir :

Cemaleddin hünkâr dil-i şâdîma
İrşad ile Sıdkî dedi adıma
Hasılı yetirdin her muradıma
Ya Rabbena şükür elhamdülillah.

—oOo—

On dört yıl dolandım Pervanelikte
SIDKÎ ismim buldum divanelikte
Sundular aşk meyin mestanelikte
Kırlarn ceminde dâr'a düş oldum.

—oOo—

Er ceminde agâh oldum bu sırra
Yüküm cevahirdir çözmem her yere
On dört sene hizmet ettim bir pire
Bu Sıdkî mahlâsın kazandım yeter.

—oOo—

Cemaleddin Efendi bütün gezilerini Sıdkî ile beraber yapmış, Sıdkî'nin eline kendisinin halifesi ve vekili olduğuna dair bir berat (belge) vererek ayrıca tarikat gezilerine göndermiştir.

Sıdkî, şeyhi adına ve onun vekili sıfatıyla, tarikat hizmetlerini yürütmek amacıyla bütün Anadolu'yu dolaşmış ve böylece tarikatın ikinci adamı durumuna gelmiştir.

Bu gezilerinden birinde Merzifon'un Harız köyünü beğenerek oraya yerleşmek istemiş, Cemaleddin Efendi de sadık bir adamının dergâhtan uzak bir yerde, dergâhı temsilen tarikat hizmetlerini yürütmesini uygun görerek kendisinden ayrılıp oraya yerleşmesine izin vermiştir.

1309 (1893) yılında, Çorum'un Alaca İlçesi İmad Hüyüğü köyünden Mehmet Dede evlâdından Ali Ağanın kızı ve Aziz Ağa'nın kızkardeşi olan Hatice, hizmet görmesi için dergâha bırakılmış bulunmaktadır. Cemaleddin Efendi Sıdkî'nin bu kızla evlenmesini münasip görmüş ve teklifi kabul edilerek evlenme töreni yapılmıştır.

Sıdkî bu evlenme tarihini bir defterinin boş bir yaprağına kendi el yazısıyla şu şekilde yazmıştır: (28 Temmuz sene 1309 tarihli Pazartesi velime-i âcizane me mübaşeret olunup, Cuma gecesi 31 Temmuz bi-emr-i ilâhi visâle mülâkat olunmuştur. Sıdkî.)

—oOo—

HARIZ KÖYÜNE YERLEŞME

Sıdkı (Pervane) daha bir yılını doldurmayan taze gelini alarak 1310 (1894) yılında gider Harız köyüne yerleşir. Köylü bu olaydan çok memnundur. Önce muvakkat bir ev tahsis etmişler, kısa zamanda civar köylerin de yardımıyla, köyün kenarında geniş bahçeli iki katlı bir ev yaparak kendisine bağışlamışlardır.

Sıdkı ömrünün kalan 34 yılını bu evde tamamlamıştır. Bu köye gelişini bir koşmasının son dörtlüğünde şöyle söylemiştir :

Aşık oldum kaşlarının yayına
Serim verdim ben Ali'nin soyuna
Sene bin üç yüz on Harız köyüne
Geldi de bir âşık Pervane gitti.

Tarikattaki hizmetleri ve kazandığı ilmi derecesiyle Baba'lık sıfatı alan ozanımız çeşitli yörelerde (Aşık Sıdkı, Sıdkı Efendi, Sıdkı Baba, Cemal Efendinin âşığı Sıdkı Baba) adlarıyla tanınmaktadır.

Bazı yörelerde (Tarsus'lu Sıdkı, Adana'lı Sıdkı) diye de tanınmakta ise de, Harız köyüne isteyerek yerleşmesi, ilk defa başını soktuğu evi olması, çocuklarının orada doğması, nüfus kaydının orada olması dolayısıyla kendisini Merzifon'lu saymıştır. Çeşitli vesilelerle Merzifon'lu, Harız'lı olduğunu tekrarlamıştır. Yakın çevremizde (Harız'lı Sıdkı Baba) denildiğine bizzat şahidim.

Harız köyüne yerleşmek Sıdkı Baba'nın hayatında ikinci dönüm noktası olmuştur. Önceleri Şeyhi'nin talimatıyla hareket ederken, artık bağımsız hareket

etmeye ve kararlarını kendisi vermeye başlamıştır. Bu köyde yaşadığı müddetçe geniş bir çevrenin tarikat sorumluluğunu taşımış, muhibbanın dergâha olan adak ve bağışlarını ve dergâh giderlerini karşılamak üzere devletçe tahsis edilen köylerin aşârını toplayarak yılda iki - üç defa dergâha götürmüştür. Tarikat hizmetleriyle bütün Anadolu'yu adım adım gezmiş, Şam'a, Bağdat'a gitmiş, Şam'da Emeviye camiini basarak camidekilere saldırmış, olay çıkarmış, Sivas, Malatya, Tunceli, Erzurum, Erzincan, Kars taraflarına bir çok defalar gitmiştir. Sivas'ta da olaylar çıkarmış, iftiraya uğramış, hapse atılmıştır.

Karaman yakınında bir çayırılıkta atları çalınmış, iz sürerek Karaman'a girmişler, atların yerini tespit etmişler, fakat atları çalan ahıra kilitleyerek, «öyle at yok burada» deyip savmak istemiş. Mahkemeye vermişler, mahkemeleri günlerce uzamış, Hacıbektaş dergâhı hizmetinde gezdiklerini öğrenince Kadı da hakaret etmiş ve davayı sürüncemede bırakmış. Bunun üzerine Sıdkı Baba 45 beyitlik uzun bir destan yazarak kadıya sunmuş. O gün rastlantı olarak Konya Müddeiumumisi de mahkemede bulunuyormuş. Destanı savcı alarak sesli okumaya başlamış,

Söylerim sözümü Pir Bektaş diye
Gerçi gelirse de yüz bin taş diye
Niçin dahledersin kızılbaş diye
Seni ibn-i Süfyan necaset kadı.

beytine sıra gelince, kadı müddeiumumiye dönerek itiraz etmiş, (— Burası çok ağır olmuş, bunu çıkarsın.) demiş, Konya savcısı da (— yok yok bunu çıkarınca destanın düzeni bozulur.) diye lâtife etmiş ve sonunda davayı kazanarak atları teslim almışlar.

Sıdkî Baba yılın yarısından çoğunu Harız köyü dışında ve gezmelerde geçirmiş, gittiği her yerde halkın ihtiyaçlarıyla ilgilenmiş, halk arasındaki anlaşmazlıklarda hakim gibi karar vererek, heybetli görünüşü ile halk üzerinde etkili olmuş ve dediklerini yaptırmıştır.

Çeşme, medrese, cami, yol, köprü yapım ve tamirlerine, tekke ve türbelerin tamirlerine çok gayret göstermiş, halkı köylerde imece usulü ve zorla çalıştırmıştır. Yaptırdığı bu işler için de tarih belirleyen şairler söylemiştir.

Yakınımızdaki Amasya'nın Kovay köyüne cami ve çeşme yaptırmış, çalışmak istemiyenleri dövmüş ve bu olaya güzel bir destan yazmış. Babam Ali Baki tamamı kaybolan bu destanın şu iki dizesinin aklında kaldığını söylemiştir :

Kim getirmez bu çeşmenin taşını
Taş yerine tığlayıp koy başını.

Merzifon'da 5 - 6 yüz yıldır harabe olmuş Piri Baba türbesini tamir ettirmiş, yanındaki kabristanla birlikte geniş avlusunu duvar içine aldirmiş, yanına ayrıca bir misafirhane ve mutfak yaptırmıştır. (Tekkelerin kapatılmasında misafirhane ve mutfak yıktırılmıştır.) O günlerde köylüsü Bayram Kâhya, Sıdkî Baba'ya gelerek (— Rüyamda Koçu Baba'yı gördüm. «Piri Baba tamir oldu, çok memnun oldum, fakat ben burada garip kaldım. Sıdkî Efendiye selâm söyle benim kabrimi de yaptırısın, dedi) demiş, Sıdkî Baba derhal Merzifon'a giderek Belediye ustası Hakkı ile 12 altın liraya pazarlık ederek işi havale etmiş, 'Amasya'nın Köyceğiz köyünde Emiroğlu Ahmet Ağa'ya giderek durumu anlatmış ve bu parayı halktan toplayaca-

ğını söylemiş. Ahmet Ağa 12 altın lirayı kendisi vererek (— Başka köylere giderek zahmet çekme, bu hayır da bizim olsun.) demiştir. Türbe tamir edilerek anahtarı hizmetkârı Sadık Efendiye teslim edilmiştir.

Bir gün Merzifon yolu üzerinde Abazalar köyünden Çakmakçı Ağa yolda karşılaştığı yabancıya kimliğini sormuş, Harız'lıyım, şehre gidiyorum cevabını alınca, (— Bu vakitsiz gidiş niye, kefen mefen mi lâzım oldu) diye tekrar sorduğunda, Harız'lının (— Biriyle bir sınır davamız var, mahkemeye vereceğim) demesi üzerine, (— Niye Sıdkî Baba köyde yok mu?) demiş, (— Dün geldi, köyde) cevabını alınca Çakmakçı Ağa adamı azarlamış : (— Utanmıyor musun, hakim kendi köyünde otururken ellerin hakimine gider mi, dön geriye, Sıdkî Baba'ya benden selâm söyle, o işinizi halleder.) diyerek köylüyü geri çevirmiştir.

Sıdkî Baba ilim ve irfanıyla, halka hizmet ve dürüstlüğüyle büyük itibar ve saygı toplamış ve cesur bir kimse olarak tanınmıştır. Çorum'un Hatap boğazında eşkiyalar tarafından yolu kesilince, silâhını çekip eşkiyanın üzerine yürümüş ve kovalamış, adı o yöreye yayılmıştır.

1915 yılında Birinci Dünya Savaşı'nda memleketin uçuruma gittiğini gören Şeyh Cemaleddin Efendi, Padişah Sultan Reşat'a baş vurarak memleketin kurtulması için. bu çorbada kendisinin de tuzu olmasını, muhibbandan gönüllü bir mücahidin Alayı teşkil ederek Ruslarla savaşa girmek istediğini söylemiş ve izin istemiştir. Padişah'tan gerekli izni alarak, her vilâyete asker toplamak üzere hususi adamlarını göndermiştir. Kendisi Alay kumandanı olarak Erzurum Şubesi'nin, Sıdkî Baba da Yüzbaşı rütbesiyle Erzincan Şube-

sinin başında bulunmuşlardır. Böylece bir Alay meydanına getirilerek doğu cephesinde Ruslarla savaşa girilmiş, bir yıla yakın çarpışmalar yapılmış ve o zaman çok başarılar elde edildiği halk arasında anlatılmıştır.

Sonradan bu Alay İstanbul Hükümetinin emriyle dağıtılmış, yaşlılar serbest bırakılmış, gençler diğer Alaylara bölüştürülmüştür.

Burada üzülererek belirtmek isterim ki, sıcacık dergâhında oturmak varken, vatani için bunca zahmete katlanarak, kendi iradesiyle cepheye gidip karınca kararınca yapılan bu vatanperverlik tarihçi ve yazarların gözünden kaçmaktadır. İki satırla da olsa niçin şükran duyguları belirtilmez anlamak mümkün değil.

Sıdkı Baba dünya malına heveslenmemiş, çok kanaatkâr olmuş, eline çok imkân geçtiği halde servet ve mal edinmeyi aklından geçirmemiştir. Bazı şairler gibi ömrünün sonunda sefaletе düşmemiş, içki ve sefahata kapılmamış büyük bir itibarla sultanlar gibi yaşamıştır. Harız köyündeki halkın bağışladığı evinden başka çocuklarına bir şey bırakmamıştır.

Cemaleddin Efendi kadirşinaslık olmak üzere kendisine çiftlik almak istemiş kabul etmemiş, Harız köyü yakınına göçmen yerleştirilirken ona da arazi vermek istemişler onu kabul etmemiş, Merzifon Piri Baba Medresesinde geçici hocalık yaptığı sırada ilmine hayran olan diğer hocalar ve Merzifon eşrafı, medresede daimi hocalığı kabul etmesi halinde kendisine ev, bağ, bahçe alıp bağışlıyacaklarını ve tapusunu hemen vereceklerini vadetmişler, O parmağıyla köyünü göstererek (— Siz medresenize her zaman hoca bu-

lursunuz, lâkin benim oradaki vazifemi yapacak adam bulunmaz.) diyerek onu da kabul etmemiştir.

Sıdkı Baba'nın ilk eşinden oğlu Ali Bâki ve yedi kızı dünyaya gelmiştir. Kızların üçü çocukken ölmüş diğerleri büyüüp evlenmişlerdir. 1911 yılında eşi Hatice ölünce, 1912 yılında Harız köyünden Naciye adlı bir kızla ikinci evliliğini yapmış, ondan da Hamdullah adında bir oğlu ve iki kızı daha dünyaya gelmiştir.

Sıdkı Baba'nın bir yönden yorucu ve maceralı, diğer yönden ise kazandığı büyük saygı ile gittiği her yerde padişahlar ve sultanlar gibi karşılanarak çok debdebeli ve şaşıaalı geçen hayatı 1928 yılında son bularak fani dünyadan göçüp vuslata ermiş ve ten kafesi Harız köyü mezarlığına gömülmüştür.

SIDKI BABA'NIN ŞİİRİ VE HAKKINDA YAZILANLAR

Alevi soydan gelmiş bir Bektaşî ozanı olan Sıdkı Baba rahat ve bol şiir yazan bir kişidir. Bu yüzden şiirlerinin adedi binlerle ifade edilmek gerekir. Fakat şiirlerini toplamayı düşünmemiş, gezdiği yerlerde yazdığı şiirlerini oralarda dağınık olarak bırakmış, yazılabilenler, halkın belleğinde kalabilenler kalmış, diğerleri zayi olmuştur.

Bazı önemli olaylar için yazdığı beğenilen bir kısım şiirlerinin zayi olduğunu çeşitli vesilelerle Babam 'Ali Bâkî Gül'den duymuştum. Meselâ bugün Suriye topraklarında bulunan Hama'da askerliğini yaparken hastalandığı zaman gurbeti ve yalnızlığı orada tattığını, turnalara hitaben çok güzel bir destan yazdığını anlatırlar, fakat o destan elimizde yoktur.

Arapça ve farsçayı da çok iyi bildiğinden bu dillerle de şiirler yazmıştır. Piri Baba medresesinde geçici hocalık yaptığı sırada diğer hocalar kendisine (— Hocam sen çifte kanatla rahat uçuyorsun, biz tek kanatla yalpalıyoruz.) dedikleri anlatılmaktadır.

Ölümünden sonra dağınık yerlerde kayıtlı olan ve elde bulunan şiirleri oğlu Ali Baki tarafından bir defterde toplanmış, Amasya'nın Kalecik köyünden Piroğlu Halil Efendi bunu görünce okuyup sonra göndermek üzere istemiş, bir kaç ay sonra Ali Baki bizzat bu defteri almaya gittiğinde, yaprakları koparılarak yarıya indirilmiş vaziyette ele geçirmiş, çok üzül-müş, lâkin yapılacak bir şey kalmamış. Ve böylece en güzellerinin, beğenilenlerinin zayi olduğu söylenmektedir.

Ali Baki kalanlara tekrar ekleyebildikleriyle 455 şiiri yeni bir deftere yazarak bir divan oluşturmıştır. Ben bunları yeni yazıya çevirttirerek, bazı perakende kayıtlardan ve halktan derleyebildiklerimle 540 adede ulaştırabildim.

Ayrıca Sayın M. Âdil Özder tarafından yeni yazıya çekilerek iki nüsha olarak daktilo edilen (Nasihat-name-i Sıdkı) adında 1395 beyitten oluşan bir eseriyle, gene Âdil Özder tarafından yeni yazıya çekilen Şeyhi Cemaleddin Efendinin ölümü üzerine yazdığı 32'si Sıdkı mahlâsını kullanarak, 58'i de mahlâs kullanmadan eşi, çocukları, kardeşi ve bütün yakınları ağzından, ve kuşları, ağaçları, taşı, toprağı konuşarak yazdığı toplam 90 adet matemiye mersiye bulunan bir defter, 1908 İkinci Meşrutiyetin ilânına dair 96 beyitlik uzun bir (Hürriyet ve müsavat) adını verdiği destan elimde bulunmaktadır.

Sıdkı Baba'nın şiirlerinin zamanında çok beğenilerek halk arasında çok yayıldığını biliyoruz. Ancak kitap halinde çıkmadığı için belleklerden ve cep defterlerinden zayi olacağı kesindir.

Malatya'lı Avukat sayın Cemal Özbey'in Ankara'daki yazıhanesinde Ali Rıza Ulusoy ve Cemal Özbey'in babasıyla bir arada bulunduğumuz sırada bu konu konuşulurken, Cemal Özbey'in babası (— Sen bizim köye gel Sıdkî Baba'nın şiirlerinden sana kitap yapayım) demiştir.

Kültür Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi Başkan Yardımcısı Sayın Hayrettin İvgin, folklor araştırmaları için yaptığı gezilerde Sıdkı Baba'yı tanıyan çok kimseyle karşılaştığını söylemektedir.

Milli Kültür Dergisi Sayı : 40 sayfa : 26'da yayınlanan (Âşık Sıdkı ve üç deyişi) başlıklı yazıda sayın yazar şöyle demektedir :

(— Derleme yaptığım bölge halkı «Yozgat - Akdağmadeni» sözünü ettiğim şair Sıdkı'nın Sivas veya Adana'lı olduğunu sanmaktadır. Âşık Sıdkı, köylülerin anlattığına göre piri ile Sivas'a giderken yolu Bozköyük'e düşer. Mevsim kıştır, kar yolları kapayınca köyde kapanır kalırlar. Bu kalış köylüler için firsattır. Âşık elinde saz hüznünlendikçe söyler, neşelendikçe söyler, onun deyişlerini köylünün okuyup yazmasını defterine, okuyup yazması olmayanı da akıllarına yazar. O gün bu gündür Akdağmadeni'nin dağ köylerinde onun şiirleri dilden dile söylenir durur.)

Sıdkı Baba'ya ait buna benzer maceralar Anadolu'nun her tarafında vardır. Olayı yaşayanlar dünyadan göçtükçe olaylar da unutulmaktadır.

Gerek gönüllü mücahidin Alayının teşkili ve Alayın dağıtılmasında bir müddet Sivas'ta beklemek zorunda kalmaları, gerekse ondan önceleri ve sonradan Sivas ve doğu Anadolu'ya pek çok defalar gittiği için, yazdığı şiirler oralarda ele geçtiğinde, bazı yazar ve araştırmacılar bu Sıdkı'nın Sivas'lı Sıdkı olduğu yanlışlığına düşmüşler ve şiirleri Sivas'lı Sıdkı adına kayda geçmiştir.

Sıdkî Baba'nın belli bir karakteri ve özelliği vardır.

Bugün yeni nesilden, Sıdkı Baba'nın deyişlerini saziyla okuyan saz âşıklarıyla yaptığım görüşmelerde bu âşıklar üzerinde de şöyle bir kanaat oluşmuştur. Bunlar (Sıdkî Baba'nın ağzından cem'e cemaata yakışmayan kelâm çıkmaz.) diyebiliyorlar.

Hayrettin İvgin'in Âşık Sıdkı isimli kitabında yayımlanan (Bir tenhada canım elime geçsen) dizesiyle başlayan şiirin Sıdkı Baba'nın ağzından çıkması mümkün değildir. Onun tenhada işi yoktur. Onun işi âşikâredir. Onun sevgilisi Tanrı'dır. Padişah'ı sultanı Tanrı'dır, Resulü'dür, evlâd-ı Resuldür.

Anadolu'da, bilhassa Bektaşî çevrelerinde Sıdkı denildiği zaman Sıdkı Baba akla gelmektedir. Sivas'lı Sıdkı'yı ancak şiir ve edebiyatla uğraşanlar tanıyabiliyorlar. Halk içinde Sivaslı Sıdkı'yı tanıyanların olabileceğini zannetmiyorum. Âşık Veysel (Önceleri kendi şiirleri olmadığını, Karacaoğlan, Pir Sultan, Kul Himmet, Tarsuslu Sıdkı... vs. gibi ustaların mallarını çalıp söylediklerini) söylemiştir.

Âşık Veysel'in Harız köyüne gelerek Sıdkı Baba ile görüştüğünü bu köyün yaşlıları (Sivas'tan iki gözü kör bir çocuk gelmiş, cem'e girdi saz çalıp deyiş söyledi) şeklinde anlatmaktadırlar.

Amcazadem Sayın Ahmet Toksoy, Âşık Ali İzzet Özkan'ın « Ben Sıdkı efendimin hizmetinde çok bulundum, onun deyişlerini yüzlerce deyiş içersinden tanır seçerim » dediğini söylemektedir.

Bazı yazarlar Sıdkı Baba'dan şöyle bahsederken :

« Yaşadığı çevreye mertlik örneği veren ünlü ozan Sıdkı, ayrıca çağının tepeden tırnağa yürek dolu bir halk savaşçısı olarak da tanınmıştır. İçinde yaşadığı adaletsiz düzene baş eğmediğini şiirleriyle gösteren bu korkusuz, haktan yana ozan, elindeki on iki telli sazını zaman zaman ucu sivri bir kılıç gibi kullanarak hakkı haksızlara karşı korumasını bilmıştır. »

Başka bir yazar da şöyle diyebilmiştir :

« Bu sözlerin bir kısmına katılmakla birlikte, Âşık Sıdkı'nın pek devrimci bir niteliği yoktur. Hattâ Padişah'a bağlıdır ve onun kulu olduğunu kendisi söyler. » Delil olarak da şu dörtlüğünü göstermektedir :

Dostun buyruğundan çıkar değilim
Su gibi her yana akar değilim
Cihan güzel olsa bakar değilim
Devletlû Sultanın kulu böyl'olur.

Burada (El-insaf) demekle yetinmek istiyorum. Elinizdeki şu kitabı çeşm-i insaf ile okuduğunuz zaman Sıdkı Baba'nın Padişah, Sultan ve Hünkâr sözlerini pek çok kullandığını göreceksiniz. Bunlardan Osmanlı Padişahının anlaşıldığını çıkarmak mümkün mü?. Burada kastedilen Tanrı'dır. Ayrıca Bektaşî çevrelerinde saygı duyulan kimselere de (Sultanım) denilmesi âdet haline gelmiştir. Hattâ eşine bile yaptığı hizmetleri şükran-i nimet bilerek (Dövletlim, sultanım) diyenler olmuştur.

Sağlığında cahil softa ve yobazların taşlamasından bol bol nasibini alan Sıdkı Baba'nın, Yunus Emre'nin :

Derviş Yunus bu sözü eğri büğrü söyleme
Seni sigaya çeker bir Molla Kasım gelir.

sözündeki hikmeti bilen bir kimse olarak, ölümünden sonra da ruhunun buncacık bir fiskeyle incineceğini sanmıyorum.

Sıdkı Baba o zamanın Osmanlı idaresini beğenmemektedir. Memleketin uçuruma gittiğini görmektedir. Ve uzun bir divanından aldığı aşağıdaki beyitlerde de görüleceği gibi yeni bir kurtarıcının (Mehdi i sahip zaman)'ın gelmesi gerektiğine inanarak Allah'a serzenişte bulunmakta ve (o zatın daha nöbeti gelmedi mi, göndersene) demektedir. Yakında bu düzeni yıkacak birisinin (Sahib huruc) çıkacağına inanıyorum, lâkin bu mert kim olacak bilmiyorum demektedir.

Ey gönül sabreyleyip çek rah-i aşkıta mihneti
Olmayan duçar-ı mihnet bulmaz Hakka vuslatı
Böyledir bir adetullah lihikmetin ey aziz
Gizlidir zir-i zahmette safanın çok nimeti
Hakka vuslat kimse bulmaz bibelâ encam-i kâr
Vasıl-ı Kâbe olur mu çekmeyen yol zahmeti
Enbiyalar geçtiler hep çile-i merdan ile
Merd isen gel ey birader sen de giy bu kispeti
Gözlerimiz yolda kaldı ya İlâhi kıl medet
Mehdi-i sahib zamanın gelmedi mi nevbeti
Budürür zannım, yakında çıka bir sahib huruc
Bilmezim lâkin ola bu kangı merdin kısmeti
Dilerim Bari Hûdadan ağlayuben ruz ü şeb
Ta ki hin-i savabetimden beri bu hizmeti
Vereler destur-i mükerremle yedime bir berat
Mustafa vü Murtazadan dilerim bu himmeti
Mağrib ile maşrıkı ta edeyim geşt ü güzar
Ehl-i islâm arasından kaldırayım bid'ati
SIDKI'ya gel cihad eyle din-i Ahmed aşkına
Cenge girmek, ölmek, öldürmek te aslan san'atı.

—oOo—

Sıdkı Baba 1908 İkinci Meşrutiyet'in ilânını iyiye gidiş olarak kabul etmiş ve (Hürriyet ve müsavat) adını verdiği 96 beyitlik uzun bir destan yazarak sevincini ifade etmiştir. Kurtuluş Savaşı'nın kazanıldığı mutlu sonu görme bahtiyarlığına ermiş, 35 beyitlik uzun bir sulh destanı yazarak, beklenen kurtarıcının Mustafa Kemal olduğunu ve vatanın selâmete çıktığını sevinçle belirtmiştir.

Bu sulh destanından kısa olması için seçtiğim beyitlerini aşağıya yazıyorum.

248 — SULH DESTANI

Hamdülillah doğdu nûr-i hidayet
Şûleyab eyledi kevn-ü mekânı.
Şefi-ül-müznibin, şah-i Risalet
Kurtardı zulmetten ehl-i imanı.

Ehl-i islâm eyleyince hareket
Düvel-i ecnevide kalmadı takat
Minbadi bulurlar feyz ü bereket
Çıkarttılar akrep ile yılanı.

Ümera vükelâ hep bilittifak
Kıldık din yolunda ahd ile misak
Ehl'islâm içinde kalmadı nifak
Gülistana döndü dehrin her yanı.

İttifak eyleyip verdik elele
Düşman ordusuna düştü velvele
Oynadı dar-ül harp koptu zelzele
Kimseler görmedi böyle tufanı.

Birbirine karşı süngüler şişler
Olmadı cihanda böyle savaşlar
Düşman ordusunda yatan o leşler
Sıgmaz defterlere yoktur payanı.

Nâra vurdu evliyalar şehitler
Firara yüz tuttu kâfir pelitler
Gayret zamanıdır babayığitler
Çiğneyip geçelim Yunanistanı
Çalınıyor tabl, nay, sazlar sızılar
Asker ile doldu dağlar yazılar
Mükâfata nail oldu gaziler
Şühedalar buldu bağ-ı cinanı.

Gayrete geldiler gaip erleri
Seyf-i sarim ile beher birleri
Hamle kılıp Anadolu şirleri
Çok devlere boylattılar ummanı.
Ehl'islâma yardım etti melekler
Hayran oldu bu kavgaya felekler
Hamdülillah kabul olduğu dilekler
Verdi muradımız Hak kerem kânı.

Bir zaman gözümüz görmedi uyku
Bin türlü sualât, çok idi sorgu
Açıldı beldeler kalmadı korku
Şimdi selâmetle yürüt kervanı.
Doldu bu dünyaya sulh ile salâh
Buldu milletimiz fevz ile felâh
Kıldı eşkıyalar teslim-i silâh
Kalmadı Ba'dema vatan düşmanı.

Şad etti cihanı bu sulh-ı umum
Min'badi kavgaya kalmadı lüzum
Keşfolup sıyrıldı sehab-ı gumum
Doğdu adaletin mah-i tâbanı.
Yaşasın kahraman Askerlerimiz
Cünud-i Hûdadır leşkerlerimiz
Bilittifak millet her birlerimiz
Koyduk vatan yolunda başla canı.

Dolmuştu cihana Ye'cuc la Me'cuc
Bu milletin işi olmuştu pek güç
Zuhur etti bir merd-i sahib-huruc
Döktü denizlere ehl-i tuğyanı.

Namıdır Mustafa Kemal-i kudret
Sabr-ü sebat ile buldu çok nusret
Dergâh-ı Âli'den giyindi kispet
Oldu bu devranın baş pehlivanı.

Vardır cemalinde asâr-ı sücut
Şîr-i dilâverler yanında mevcut
Kılarak bu yolda ispat-ı vücut
Oldu vükelânın baş kumandanı.

Bir alay mücahit gönüllü asker
Söylenir şöhreti şanı seraser
İştirak eyleyip gittik beraber
Kılavuz eyleyip kutb-i devranı.

Al yeşil sancaklar parladı elbet
Kapladi cihanı şan ile şöhret
Düşman ordusuna gösterdi heybet
Mükâfat olarak aldık nişanı.

Doğdu sulh cihana verildi destur
Mevlâ esbabını eylesin mağfur
Gözlerimiz aydın sâyimiz meşkûr
Şükrane keselim koçu kurbanı.

Gûş eyle kelâmı anla rumuzu
Kimsenin kimseye kalmadı sözü
İnşallah yayılır kurt ile kuzu
Adl'e kıyam etti vaktin çobanı.

Mevlâ gidenleri kılsın mağfiret
Kalanlara versin sıhhat selâmet
Olsunlar garik-i derya-yı rahmet
Yaždırıp yazanlar iş bu destanı.

Çok gezdim cihanda bir merd-i garip
Göründü gözüme tarik-i musib
Merzifon şehrine atıldı nasib
Harız karyesinde tuttum mekânı.

SIDKI'ya kalbimiz oldu münevver
Gaziler hil'atın giydi askerler
Yüceldi namımız olduk muzaffer
Yetiştı Mevlânın lûtf-ü ihsanı.

Fakir bir ailenin çocuğu olan Sıdkı Baba, halkın içinden gelmiş ve halkın ozanı olmuştur. Yediği nimetleri Padişahın nimeti olarak kabul eden gafillerden değildir. Gücü yettiği kadar sazıyla, mızrabıyla, kalemiyle haksızlıklara karşı durmuş, daima halkın yaşamındaki huzuru bozanlara çatmış, yüreği halk için çarpmış, kendi çıkarı peşinde koşmamış, rahatını düşünmeksizin halkın ihtiyaçlarıyla ilgilenip, imce usulü çalışma sistemine önem vererek halka önderlik yapmıştır. Yurtsever aydınları ve ozanları sürgüne gönderip zindanlarda çürüten zalim padişahlardan yana olmamıştır.

Halkına hizmetten, hak ve adaletten başka bir şey düşünmeyen onur dolu hayatında örnek yaşayışı ile, şiirleri ile daima insanlar arasında mertliği dürüstlüğü sevgi ve bağlılığı yüceltmeye uğraşan umut ve teselli kaynağı olan Sıdkı Baba bundan böyle de unutulmayacak, çok sevdiği halkının sıcak yüreğinde bir sevgi sembolü olarak sonsuza dek yaşayacaktır. Aziz ruhu şâd olsun.

DERGÂHTA ŞEYHİ HUZURUNDA
SÖYLEDİĞİ İLK DEYİŞLER

— 1 —

Hublar ser çeşmesi nur-i Feyzullah
'Arz'ettim cemalin seyrana geldim.
Yüzüm yerde, özüm darda eyvallah
Meded deyüp, dar'ül-aman'a geldim.

Şeriat şehrinin şems ü mahısın
On sekiz bin alemlerin şahısın
Tarikat ehlinin kiblegâhısın
Kâbetullah kâmil insana geldim.

Dergâhın cennettir bulunmaz misli
Öter andelipler sedalı sesli
Hünkâr Hacıbektaş Veli'nin nesli
Kurb-i Rahman, Kutb-i devrana geldim.

Muhammed Mustafa, Ali dir soyun
Sen oldun manası elif ü be yin
Bağlayanlar çözer bendini devin
Diyerek sen Şah-i Merdana geldim.

Eşiğindir Balım Sultan kapısı
Cümle mücrimlere ihsan kapısı
Dediler bu kapı Lokman kapısı
Derdime bir çare, dermana geldim.

Vechinden nur alır Mah ile Hurşit
Lütfeyleyip kalbim sarayın ısıt
İster Diken yoldur, ister taş taşıt
Hizmet için ulu divana geldim.

Fakir PERVANE'yim bir dolu içtim
Mürşid-i kâmile sırrımı açtım
Malımdan , serimden, canımdan geçtim
Zebhet İsmail tek kurbana geldim.

— 2 —

Âşık oldum bir keremler kân'ına
Gönül arz'ettiği cânâ kavuştu.
Sürdüm yüzlerimi asitanına
Mur-i cismim Süleymana kavuştu.

Düşüp sevdalara ağlar gezerken
Sinemi aşk ile dağlar gezerken
Bulanık sel gibi çağlar gezerken
Katre-i dil bir ummana kavuştu.

Gördüm cemalini elhamdülillah
Durum divanına dedim eyvallah
Ay gibi parladı nur-i Feyzullah
Şükür gönlüm bir sultana kavuştu.

Bin iki yüz doksan üç oldu yıllar
Aktı gözlerimden kan oldu seller
Erişti nevbahar, açıldı güller
Can bülbülü gülistana kavuştu.

PERVANE'yim yandım bir hüsn-i mah'a
Düşüm leyl-ü nehar ah ile vah'a
Yaşım on iki de geldim dergâh'a
Hamdülillah can cânâna kavuştu.

Mahbub-i Mevlâsın Âli Feyzullah
Nesl-i Mustafa'sın Âli Feyzullah.-

Cemalin görenler gelir imana
Aynı Murtazasın Âli Feyzullah.

Nur-i cism-i Ahmed, sırr-i Hasaneyn
Şah-i Kerbelâsın, Âli Feyzullah.

İmam'ül müttakin Zeynel-Âbidin
Bakır'ül bekasın Âli Feyzullah.

Mazhar-i meşrebi Caferi Sadık
Maden-i Hayasın Âli Feyzullah.

Musa Kâzım, Rıza cedd-i pakindir
Halka rehnüma'sın Âli Feyzullah.

Şah Taki, Naki den vardır nişanın
Sen sahib livasın Âli Feyzullah.

Savb ü salâbetin Askeri, Mehdi
Kutb-ül evliyasın Âli Feyzullah.

Gelmiştir kapına PERVANE kulun
Her derde devasın Âli Feyzullah.

I. BÖLÜM

PERVANE'lik dönemi deyişlerinden örnekler :

A — KOŞMALAR

— 1 —

Amasya ilinde kapandım kaldım
Aman Allah nasib eyle yarimi
Yari görmeyince alma canımı.
Derdine düşeli sarardım soldum
Aman Allah nasib eyle yarimi
Yari görmeyince alma canımı.

Gözüme hayaldır zülf-i siyahım
Göklere dayandı ah ile vahım
Her seher bülbül veş artar fizahım
Aman Allah nasib eyle yarimi
Yari görmeyince alma canımı.

Ey gaziler bakın benim işime
Ayrılık dertleri geldi başıma
Çoktan beri hasret kaldım eşime
Aman Allah nasib eyle yarimi
Yari görmeyince alma canımı.

Çorum'dan aşınca şol yüce beli
Garib öter Amasya'nın bülbülü
Göre idim o saçları sümbülü
Aman Allah nasib eyle yarimi
Yari görmeyince alma canımı.

Kul PERVANE'm Amasya'dan mey içtim
Şimdi tanımazlar kalıp değiştim
Ferhad dağlarından çok geldim geçtim
Aman Allah nasib eyle yarimi
Yari görmeyince alma canımı.

Biat kıldık hanedanın yoluna
Nur-i Feyzullah'tan elimiz vardır.
Bülbül olduk has bahçenin gülüne
İsmi zikreder dilimiz vardır.

Kimimiz okuruz, kimimiz yazar
Kimimiz kısalır, kimimiz uzar
Kimimiz dünyayı arşınlar gezer
Magribten maşrik'a yolumuz vardır.

Köhne şallar giyer abdallarımız
Her saat açılır ikballerimiz
Doksan konak yürür topallarımız
Bir uzun tükenmez çölümüz vardır.

Ha deyince dağı söker zorumuz
Deveyi başından avlar torumuz
Kırk günlük menzili görür körümüz
Feraset kullanır kelimiz vardır.

Kul PERVANE'm eder aslan döşlümüz
Cevahir avlatır eli kuşlumuz
Kanlı gömlek giyer demirbaşlımız
Tımarhane bekler delimiz vardır.

Bir yâr sevdim nevcivandır begayet
Serimi sevdaya salar baktıkça.
Perişan halime etmez inayet
Bağrımı bin pare böler baktıkça.

Nurundan halk etmiş yaradan Allah
Bulunmaz akranı hasbeten lillah
Şöyle bir âdilhan neslidir vallah
Ciğerim kan ile dolar baktıkça.

Severim o yâri âdilhan deyu
Tarikat mülkinde hem Sultan deyu
Niçün bu âşıkın gözü kan deyu
Fakir PERVANE'ye güler baktıkça.

— 4 —

Çok şükür mevlâya bulduk imamı
Tevekkül babında mekânımız var.
Dürşid-i kâmilden tuttuk damanı
Marifetler söyler dehanımız var.

Mir'at-i gönülden sildik cefayı
Terk ettik dünyayı, tuttuk bekayı
Bezm-i âşikan'da bulduk sefayı
Dem-i hakikatte devranımız var.

Hubb-i masivayı gönülden attık
Yetirip özümüz irfana kattık
Gevher madeninden yükümüz tuttuk
Şehr-i Hakka gider kervanımız var.

Gel gönül Hakka kıl sen de niyazı
Elveda eyleyip gitti mecazi
Kalbimiz şehrine kurduk terazi
Tartarız dünyayı mizanımız var.

PERVANE kusurun aldı destine
Halin arzeyledi bir bir dostuna
Çok şükür oturduk fakir postuna
Kutb'ül-ârif gibi sultanımız var.

— 5 —

Dü cihan içredir sahib hanedan
Sıdkınan men Mustafa'yı sevmişem.
Dü çeşm-i âlâdır, ilm-i cavidan
Nesl-i pâki Murtaza'yı sevmişem.

Fatimatüzzehra bağ-i İremdir
Ceht-i Hak yolunda gör ne sitemdir
Zümre-i şehidan, şah-i keremdir
Hem Hasan hulk-i Rıza'yı sevmişem.

Ehl-i Beyt yolunda vermişem canı
Hamdolsun pirimden tuttum damanı
Erler serfirazı, hublar merdanı
Ol Hüseyin-i Kerbelâyı sevmişem.

Zeynel'e Hak dedim darına durdum
Bakır'a, Cafer'e serimi verdim
Hakikat babında Musa'yı gördüm
Hublar şahı Ali Rıza'yı sevmişem.

Taki, Naki erenlerin civanı
Men Aref sırrında seyrettim anı
Kalmadı gönlümün şekk-ü gümanı
Askeri pir mehlikayı sevmişem.

Fakir PERVANE'yim kıldım ikrarı
Daim zikrederim hubb-i Haydarı
Muhammed Mehdi'nin sırr-ı serdarı
Kutb'ül Cemal âli ulyayı sevmişem.

— 6 —

Erenler yoluna eyvallah dedik
Ta ezelden biz muhibb-i Ali'yiz.
Mürşidimiz nur-i Feyzullah dedik
Gel gidersen hakikatın yoluyuz.

Hakikat yoluna gitmeyen kişi
'Arifler katında naşidir naşi
Evlâd-i Mürsele bağladık başı
Hiç dönmeyiz, ikrarında kaviyiz.

Şeriat bağında bittik aşlandık
Tarikat narına yandık haşlandık
Marifetin dergâhında işlendik
Hakikatın hat çekilmiş teliyiz.

Mürşid-i kâminden aldık icazet
Beyan oldu çar anasır, şeş cihet
Bir vücuduz ta ezelden berhayat
Hamdülillah bir sultanın kuluyuz

Üç sünneti, yedi farzı kılmışız
Bir şahlar şahına bende olmuşuz
Bir gerçek elinden nasib almışız
Ol cife-i masivâdan beriyiz.

Hak yolunda bir katara düzüldük
On ikiden yetmiş üçe süzüldük
Bir gerçeğin tokmağında ezildik
Er ceminde diri değil ölüyüz.

Yetmiş iki fırkasından seçildik
Katre idik umman olduk saçıldık
Bir gerçekten renk alarak açıldık
Muhabbet bağında firdevs gülüyüz

Üstaddan der's alıp irfana geldik
Zümre-i bülbülüz, gülşana geldik
Aslımız deryadır ummana geldik
Bu sebepten bahr-i zatın gölüyüz.

Bizim kırklar ile ulyamız birdir
Elif harfindeki noktamız birdir
Lezzetimiz hoştur, meyvemiz birdir
Bir bahçede bir fidanın dalıyız.

Velâyet babında birdir yaşımız
Hakkı zikretmektir daim işimiz
Bektaş-i Veli'dir sarraf başımız
Hazineyiz, gevher ile doluyuz.

Biçare PERVANE'm feryada başlar
Cihanı derceder yediler beşler
İkilik tutmayın mümin kardeşler
Cümlemiz de bir kapının kuluyuz.

— 7 —

Erişti gönüle bahar eyyamı
Mart ayında gelen yaza ne minnet.
Kalp içinde fehmederiz kelâmı
'Aza'da söylenen söze ne minnet.

Gavvas olup aşkın bahrine daldım
Dürr-i meknun için seyahat oldum
Cennet-i âlâ'nın Gilmanın buldum
Sair karı ile kıza ne minnet.

Aşk bahrine gark eyledim cismimi
Akıbet divane taktım ismimi
Derun-i kalbimde açtım çeşmimi
Şol kafadan bakan göze ne minnet.

Havaric zümresi bilir mi sohbet
Arifler bezminde bulunur izzet
Kudret lokmasından almışam lezzet
Çorak terbiyesi tuza ne minnet.

Kaynar derunumda aşkın kazanı
Hakikat babında buldum mizanı
Mürşid-i kâmilden aldım düzeni
Telimiz dildedir, saza ne minnet.

Velâyet evinde didarı gördüm
Ehl-i Beyt yoluna serimi verdim
Yetmiş bin hisardan içeri girdim
Elliye, altmışa, yüze ne minnet.

Yüz on dört sureyi seçtim heceden
Men Aref sabak'ın aldım hocadan
Doksan günlük yeri bir gün geceden
Menzilim şâr ettim size ne minnet.

Fakir PERVANE'yim geçtim canımdan
Hem canımdan hemin hanümanımdan
Sultan Balım kılavuzdur yanımdan
Kör yollara giden ize ne minnet.

— 8 —

Gaziler dünyaya doldu cahiller
'Anların bezminde suç eksik olmaz.
Pinhana çekildi ehl-i kâmiller
Şimdi cemaatte piç eksik olmaz.

Her nereye varsan ederler' gıybet
Kalmamış dünyada bir ehl-i hüccet
Kaçan ki yâr ile eylesem ~~lüfet~~ ülfet
Ara yerden rakip hiç eksik olmaz.

Ârif ol PERVANE, seyret cihanı,
Har tutmuş bülbüle nispet, gülşeni
Her nerede bulsam gevher madeni
Ekseri oradan tunç eksik olmaz.

— 9 —

Gel ey gönül gafil gezme cihanı
Nasib veren yeşil eli gözle dur.
Kavi tut tuttuğun dest ü damanı
Hakkı zikreyleyen dili gözle dur.

Gitmez oldu şu insanın körlüğü
'Ahirette bulamazsın dirliği
Sen neylersin ağalığı beyliği
'Abdal ol, hırkayı şalı gözle dur.

Kaptan isen göle uğratma gemi
Ayrılma deryadan çekersin gamı
Can cana, kan kana, lâhmike lâhmi
Kırkların sürdüğü yolu gözle dur.

Eriş hakikata kevn-ü mekânda
Arif ol kabını doldur irfanda
Boş kafa gezdirme iş bu cihanda
Hakikat babında hal'i gözle dur.

Kul PERVANE'm eder dertlerim artar
Gerçek er olanlar gördüğün örter
Nice şahbaz vardır cihanı tartar
Boş bulma cihanı, dolu gözle dur.

— 10 —

Giderken uğradı yolum üstüne
Göründü gözüme nur Kırklar Dağı.
Gerçek erler niyaz eder postuna
Sende çok hikmetler var Kırklar Dağı.

Üzerinde yanar Kırklar چراغی
Olmuşsun firdevsin bostanı bağı
Erler, evliyalar, pirlər durağı
Cem olmuş üstüne Hür Kırklar Dağı.

Geldim illerine kıldım temaşa
Ötüşür bülbüller hep baştanbaşa
Açılmış çiçekler, bitmiş menekşe
Mürgiler etmekte zar Kırklar Dağı.

Seher vakti öter garip kuşların
Kimya olmuş toprak ile taşların
Mekânısın yedilerin beşlerin
Bekliyor çevrende er Kırklar Dağı.

Biçare PERVANE'm gezdim çöllerde
Dolanıp da geldim yüce bellerde
Ne şaşkın gezersin gurbet ellerde
Diyerek halimi sor Kırklar Dağı.

— 11 —

Gönül gitmek ister dost illerine
Velâkin adûdan ara bulunmaz.
Çıkıp divanına hoş dillerine
Halimi arz etmeye sıra bulunmaz.

Çıkıp divanına ağlıyamadım
Bir kerre derdimi söyliyemedim
Gaziler yaramı bağlıyamadım
Ben gibi bir baht-i kara bulunmaz.

Nazar kıl bendene zülf-i siyahım
Ah ettikçe arşa çıkar fizahım
Kapında gedalar çok amma şahım
Ben gibi ciğeri pâre bulunmaz

Dost kendini âşıklara övdürür
Keman ebrûların yıkar ağdırır
Niceleri sevdasına yeldirir
Böyle bir telleri curâ bulunmaz.

PERVANE'm derdimi söylemem ele
Kendi tecellâmdır düştüm bu hale
Yâreme bir merhem kendimden ola
Sair tabiplerden çare bulunmaz.

— 12 —

Hakikat ilmine yeteyim dersen
Yüzünü yerlere sür de bak, sür de.
Erenlere gönül katayım dersen
Hicab perdesini kır da bak, kır da.

Erenler babına süregör yüzün
Eriş bir gerçeğe aç a can gözün
Sakin yalancıya dalatma özün
Gerçek Arif isen mord'e bak mord'e.

Fırsatın var iken eriş damana
Yazık sermayeni verme tufana
Nice Süleymanlar kondu bu hana
Yedi kez boşaldı yurd'a bak yurd'a.

Kimse tutmaz bu fenanın binasını
Nice kahramanın söktü sinosin
Dört kapının, kırk makamın manasını
Bir kâmil mürşide sor da bak sor da.

PERVANE'yim bu aşk ile coşmuşam
Ariflerin küresinde pişmişem
Bir gerçeğin sevdasına düşmüşem
Şu benim çektiğim derde bak derd'e.

— 13 —

Hizmet eyle Hünkâr gibi şahbaza
Başa devlet kuşu döner ha döner,
Özünü katagör kâmil ustaza
Cümle müşkillerin kanar ha kanar.

Arifin sözünü yabana atma
Sakin ol kallaşa gönlünü katma
Özünü tam tut da kem yola gitme
Havariçler seni kınar ha kınar.

Arifin sözleri cevahir değer
Er olan bu yolda boynunu eğer
Ehl-i Beyte biat kılmazsan eğer
Cismin cehennemde yanar ha yanar.

Varıp bir gerçekten dersin almazsın
Boş kalırsın serçeşmeden dolmazsın
Vücudun bağına bağlan olmazsın
Loşino çaylaklar konar ha konar.

PERVANE'm biatım sırr-ı Bektaş
Bu yola giremez naş oğlu naşı
Azrail'den gafil olma ey kışı
Ecel şerbetini sunar ha sunar.

— 14 —

Kara gözlüm sana meyil vereli
Aceb şu vücutta takat mı kaldı.
El bağlayıp divanına duralı
Seni anmadığım saat mı kaldı.

Zülfün zincirine olmuşum mail
Her ne çevredersen gönlümüz kail
Hüsnün şem'asına yanalı bu dil
Sair güzellere minnet mi kaldı.

Beni bend eyledin zülf-i kemendim
Alemde hasretin narına yandım
Mevlânın hakkı'çün serv-i semendim
Benim çekmediğim firkat mı kaldı.

Yed'ayet vechinde bulmuş kemali
Cana hayat verir lebin zülâli
Dostum senin ateşine yanalı
Cihanda almadık ibret mi kaldı.

Zarizar ağladım güleyim diye
Vechine bir secde kılayım diye
Sen gibi bir hürî bulayım diye
Bir bir aramadık cennet mi kaldı.

Şerafetin sordum divanelerden
Sormadım vasfını efsanelerden
Cam-i Cem badeler meyhanelerden
Aşkınla içmedik şerbet mi kaldı.

Hüsnün huzurunda eyledim ikrar
Hasretten halâs degilem ey yâr
Mahitâb cemalin olalı izhar
Cennet-i âlâya hürmet mi kaldı.

Cemalin hattını eyledim inha
Aşıkâr görünür esma'ül hüsna
Bazar-i aşkına yetmedi baha
Ben sana kesmedik kıymet mi kaldı.

Nedir bu saçından olan şerafet
Aklımı başımdan aldı begayet
Olalı aşkından ehl-i harabat
Fakir PERVANE'ye izzet mi kaldı.

— 15 —

Kudret kandilinde bir ziya iken
Ta ol zaman aşık oldum nura ben.
Gökler yerde iken, yer derya iken
Üç bin sene hizmet ettim pir'e ben.

Elif lâm suresin kandilde gördüm
Aslı bir noktadır sırrına erdim
Şol yedi kapıya yüzümü sürdüm
Cebrail ile bile erdim sırra ben.

Ziyasından halkeyledi toprağı
Vücut buldu bu eşyanın menbaı
Cemalinden zuhur etti aşk bağı
Bülbül gibi düştüm ah ü zara ben.

O dem cemaline bulbûlan oldum
Açtım goncalarım bir gülşan oldum
Hakikat yolunda bezirgân oldum
Dört bin sene gittim geldim şar'a ben.

Halk etmeden arşı kürsi, âlemi
Şol yeşil kandile verdik selâmı
Ustazdan öğrendim bunca kelâmı
Bir harf ile heves ettim kâr'a ben.

Emroyledi bu âlemi var etti
Vücudüm evini ulu şâr etti
Bu ruhumu şol âleme sır etti
Hamdülillah erdim gizli var'a ben.

Emretti ademden âleme saldı
Yedi yer, yedi gök nur ile doldu
Yüz yirmi dört bin peygamber geldi
Musa ile bile gittim Tur'a ben.

Kendimi vücudü Adem'e soktum
Bu fani dünyayı yedi kez yıktım
İsa ile bile göklere çıktım
Mansur ile bile durdum dar'a ben.

Deşt-i Kerbelâyı derc ettim gezdim
Doksan bin kelâmı okuyup yazdım
Nesimi gibi kendi kendimi yüzdüm
Şimdi PERVANE'yim yandım nar'a ben.

— 16 —

Ne acaib olmuş mahlûkun işi
Amel kazanmadan sevab istiyor.
Hiç bir rumuzdan bilmiyen kişi
Arifin ağzından cevap istiyor.

Dört kapının farzlarını sayamaz
Ser'i canı Hak yoluna koyamaz
Fehmetmez elifi, be te diyemez
Hocaya varmadan kitap istiyor.

Fehmetmez kelâmı acıdır sözü
Ne bilsin şekeri şeb sanır tuzu
Kulluk makamına ermeden özü
Cenab-i Mevlâdan hitâb istiyor.

Şol aç kurtlar gibi ormandan çıkar
Yaklaşma yanına nefesi kokar
Tilki gibi her deliğe baş sokar
İlm-i cavidandan hesab istiyor.

Kul PERVANE'm eder çoğalmış âdû
Seyrettim cihanın kalmamış tadı
Kenara oturmuş kelp ile kedi
Sini donanması kebab istiyor.

— 17 —

Ne yaman firkate uğradı başım
Serimi sevdaya saldım ağlarım.
Halimden bilmiyor yaranım eşim
Aşk ile soldum sarardım, ağlarım.

Akar gözlerimden hunab-i hicran
Bu derdin elinden halim perişan
Bir daha kurtulmaz bu derde düşen
Çok vakit hayale yeldim ağlarım.

Bu derdimi can içinde saklarım
Bir dostun içindir bu çektiklerim
Yedi yıldır Tımarhane beklerim
Sinemi sad pare böldüm ağlarım.

Gönül dalgalandı kaynadım coştum
Terk ettim tahtımı cümleden geçtim
Şunda bir güzelin narına düştüm
Halâsa çare yok, bildim ağlarım.

Kul PERVANE'm âlem yandı narımdan
Aşk sevdası gitmez oldu serimden
Çok gözlerim haber gelmez yarımdan
Diyar-i gurbette kaldım ağlarım.

— 18 —

(Turnalar dergâh-ı pir'e doğru gidin)

Pervaz vurup arş yüzünde dönünce
Dinlen tarif edem yolu turnalar.
Hidayet Mevlâdan kalkın deyince
Gözetleyin sağı solu turnalar.

Varıncağız Amasya'nın üstüne
Secde kılın Hamdullah'ın postuna
Damanına, dergâhına, destine
Ezelden demişiz beli turnalar.

Hamdullahtır gerçeklerin şahbazi
Çağrışın Melâ'yı açın pervazı
'Ali Pir Civan'a kılın niyazı
Temaşa eyleyin eri turnalar.

O! Niyaz Babaya bir niyaz eylen
Toprağı kimyadır yükleri taylan
Çal Dede Sultana ahvali söylen
Hoş mızrak tutar eli turnalar.

Durmayın Çetmi'de açın pervazı
Emirce sultana kılın niyazı
Hacıköyde şehitlerin şahbazi
Anın da bir ismi Deli turnalar.

Merzifon'dan seyreyleyin obayı
Kılavuz eyleyin bad-i sâbâyı
Hem Ziyaret edin Piri Babayı
Hoştur o sultanın hali turnalar.

Giderken uğrayın Balım Sultan'a
Sıdkile yalvarın erler uyana
Özleri bağlayın âl-i İmran'a
Kudretten uzundur kolu turnalar.

İn Harız köyüne seyret didara
Bizim için selâm söylen o yâra
Sürün yüzünüzü Çıkan Pınar'a
Onun ab-i zemzem gölü turnalar.

Orda zikreyleyin gani Hûda'yı
Doldurun zemzemi için badeyi
Görmeden geçmeyin Göğce Dede'yi
Bekler memleketi, il'i turnalar.

Nacaklı'da görün koca sultanı
Kudretten açılır gülü gülşanı
Akar çeşmeleri hoştur seyranı
Türlü meyve verir dalı turnalar.

Muallâdan görün Kandil Baba'yı
Ziyaret eyleyin alın duayı
Pervaz vurun seyreyleyin Kovay'ı
Ora muhabbetin yeri turnalar.

Kovay'dan geçince doğru bir rahtır
Açılır gülleri yeri mübahtır
Hasan Dede derler hoş nazargâhtır
Kuşları var hoştur dili turnalar.

Hamama varınca seyret gül-âb'ı
Başında bekliyor çifte arabı
Ağca Dede ile Elvan Çelebi
Estirir poyrazı yeli turnalar.

Kuşsaray üstünden aşınca homan
Uğraman Çorum'a ademi yaman
Ömeri'ten geçince Garipçe Sultan
Garip garip söyler dili turnalar.

Bir gecelik yatın Kırklar Dağında
Bülbül öter bahçesinde bağında
Açın kanatları seher çağında
Seyredin ülkeyi il'i turnalar.

Çıkın arş yüzüne yüceden dönün
Hüseyin Gazi'ye varınca konun
Zemzem ü Kevserdir gölünde yunun
Bağlan o sultana beli turnalar.

Bundan öte gideceğin Bozok'tur
Baharın hasbahçesi hubları çoktur
Güzelli, mihmandar emsali yotur
Onlar tarif eder yolu turnalar.

Eğer düşerseniz Malya çölüne
Niyaz kılın Otman Baba beline
Konun Çilehaneye, Seyfe gölüne
Kudretten akmakta balı turnalar.

Yükseğinden seyreyleyin inişe
Dostun Kahvecisi Ali Derviş'e
Muradım, maksudum arzum hemişe
Hünkâr Hacıbektaş Veli turnalar.

Sürün yüzünüzü Hazret-i Pir'e
Şah Balım Sultan dertlere çare
Nur-i Feyzullahtır bir kaşı kare
Irgalanır zülfün teli turnalar.

Çeşmesinden ab-i hayat içilir
Üstümüze nur-i rahmet saçılır
Lâle, sünbül, gül-ü reyhan açılır
Solmaz has bahçenin gülü turnalar.

Bahçenizde garip garip ötoym
Matahımı müşteriye satayım
Hasta düştüm şu Harız'da yatayım
Sorun her ahvali, halî turnalar.

Hamdülillah gören çeker mi yası
Bektaş-i Mehommed mülkin ihyası
Nur-i Cemaleddin hubların hası
PERVANE ol yarin kulu turnalar.

— 19 —

Sevdiğim ne müşkil hüsnün hayali
Lütfeyle müşkilde kalmayım bari.
Ölmeden nasib et bana visali
Mahşere muratsız varmayım bari.

Sarfettim yolunda cümle varımı
Senin için koy yüzsünler derimi
Ne haldir sevdana saldım serimi
Sair sevdalara salmayım bari.

Gözlerin âşıkı mestane eder
Akıbet menzilim meyhane eder
Baktıkça aklımı divane eder
Tefekkür bahrine dalmayım bari.

Söyle de sen bana tek gam-vârım de
Gece gündüz ağlar ah ü zarım de
Ne olur nevcivan bir kez yârim de
El içinde mahzun olmayım bari.

Kulundur PERVANE merhamet eyle
Âşıktan maşuku kaçır mı böyle
Yâr meylin yok ise doğrusun söyle
Emek çekip boşa yanmayım bari.

— 20 —

Seyroyledim Kerbelânın çölünü
Nico bin bahadır merdana gitti.
Onlar sürdü ehl-i beytin yolunu
Ser verdi dergâh-ı divana gitti.

Her can fehmedemez cism-i vahdetin
Varıp bir kâmiliden almaz ibretin
Er olanlar bildi hakkın hikmetin
Gafiller dünyada ofsane gitti.

Ehl-i Boyt yoluna serin salanlar
Fehmeyleyip ilm-i zatı bilenler
Sevda-yı aşk ile mecnun olanlar
Leylâ dağlarına seyrana gitti.

Leylâ dağlarında Ley çeker Mecnun
O yârin derdinden olurum mahzun
Hakikat bağından olanlar memnun
Dergâh-ı didardan damana gitti.

Aşık oldum kaşlarının yayına
Serim verdim ben Ali'nin soyuna
Sene bin üç yüz on Harız köyüne
Geldi de bir âşık PERVANE gitti.

— 21 —

Sure-i Hel-etâ kaf Kur'an yüzün
Sure-i âl-i İmrana değer kaşların
Vel-fecri okunur errahman gözün
Bütün hanümana değer kaşların.

Hûb cemalin ziya tutmuş ay gibi
İniletir âşıkları nay gibi
Çekilmiş kurulmuş çifte yay gibi
Hükm-i dü cihana değer kaşların.

Muanber giysundur yâr ümmü'l kitab

~~Mâ'nî bir kisvedir yarenü'l kitab~~

Gönül didarından umar kâmiyâb
İzhar olmuş mah yüzünde afitâb
Burc-i Âsûmana değer kaşların.

Üğrünü üğrünü gider salını
Gılmana değişmem zülfün telini
Mısırı, Bağdadı, Maçın elini
Çin ü Horasana değer kaşların.

Alnına yazılmış yüz on dört sure
Şahin bakışları benzer hünkâre
Vermezem kıymetin Belh ü Buhara
Yemen Hindistana değer kaşların.

Arifler arş kürse saçın halkasın
Bütün terk ederler züht-ü takvasın
Tebrizi, Tiflisi, Acem ülkesin
Mülk-i Gürcistana değer kaşların.

Kul PERVANE'm eder yâre maşallah
Nurundan halketmiş tebarekallah
Hüblar serfirazı şahı Feyzullah
Taht-ı Süleymana değer kaşların.

— 22 —

Ta ezel ervahtan eyledim biat
Nur-i vahit yedullahım Alidir.
Okunur şanında doksan bin ayet
Nokta-i Ba-i bismillahım Alidir.

Hel-eta suresin nazil eyleyen
Müminleri bir ikrara bağliyan
Gönül kuşun bir nur ile avliyan
Lâübalim, illallahım Alidir..

Şeriat mülkinde padişah olan
Kamu müminlere doğru rah olan
Tarikat babında secdegâh olan
Kâbem, kıblem, beytullahım Alidir.

Asl-i vahit müminlerin pîridir
Emreylese arşı kürsü yürütür
Marifet babının destigiridir
Hakikatte sırrullahım Alidir.

Âb-i Kevser sunar penc-i âbâ dan
Mazhar olur müsemması bir bâ dan
Nur-i Cemaleddin kalb-i hanedan
Sırrım, Nurum, bir Allahım Alidir.

Ben Aliden gayri nesne bilmezem
Tutmuşum damanın elden salmazam
Hor nadan değilim yüze gülmezem
Daim dilde eyvallahım Alidir.

Kul PERVANE'm eder yedullah dedim
Velâyet mülkinde Aliyullah dedim
Kul oldum babında eyvallah dedim
Zikrim, fikrim, Feyzullahım Alidir.

— 23 —

Tarikat serdarı benim sultanım
Arzettim cemalin meydana geldim.
Hem ezberim virdim dilde Kur'anım
Aşıkam hüsününe seyrana geldim.

Hakkın ruhi ile şeş cihet aslı
Derc etsem cihanı bulunmaz misli
Hünkâr Hacıbektaş Veli'nin nesli
Aşıklar penahı sultana geldim.

Mazharı sen oldun elif ü be yin
Muhammed Mustafa, Ali dir soyun
Çün bağıyan çözer bendini devin
Diyerek sen şah-i Merdana geldim.

Gördüm cemalini elhamdülillah
Okudum hüsnünde hem kulhüvallah
Erenler şahbazı nur-i Feyzullah
Şem'a-i hüsnüne pervane geldim.

Fakir PERVANE'yim bir dolu içtim
Mürşid-i Kâmile sırrımı açtim
Malımdan, serimden, canımdan geçtim
Zebhet İsmail tek kurbana geldim.

— 24 —

Yalan çıktın bulunmadın sözünde
Sormadın hatırım, çıktın savuştun.
Arzum kaldı yanağında, gözünde
Serimi sevdaya saldın savuştun.

Su gibi naz ile akmadın gitti
Gün gibi karşıma çıkmadın gitti
Bir kerre yüzüme bakmadın gitti
Beni ateşine yaktın savuştun.

Kul PERVANE'm eder yolun gözettim
Geldiğin yollara güller bezettim
Öz yârimdir deyu elim uzattım
Hemen hatırımı yıktın savuştun.

— 25 —

Uzatmış boynunu suna bakışım
Telli zülüflerin tara kurbanım.
Ak göğüs üstünde hatem nakışım
Sevdası serimde var'a kurbanım.

Egnine giyinmiş zeberced şali
Hüsnünü görenler neylesin malı
Leblerin ahmerdir kuduret balı
Alında balkıyan nur'a kurbanım.

Fakir PERVANE'yim resmini yazar
Gerçek erenleri eylemiş nazar
Güzeller içinde bir mahbub gezer
Yüzü yeşil benli yâre kurbanım,

— 26 —

Yeter cânân bu cefalar canıma
Takatım tak oldu gel inan böyle.
Hayli demdir gelmez oldun yanıma
Nedir dargınlığın servihan böyle.

Elin çektin aşk meyini sunmaktan
Ne kârın var beni mahzun koymaktan
Gece gündüz ağlamaktan yanmaktan
Var mı hasretinle natüvan böyle.

Biçare gönlümün nedir günahı
Düşmüşüm firkate çekerim ahı
Lütfeyle halime güzeller şahı
Gezdirme bendeni perişan böyle.

Sen sefalar sürersin gülzar ile
Ben yanar ağlarım ahüzar ile
Sen orda ben burda intizar ile
Nic'olur halimiz nevcivan böyle.

Al hatırım aşk meyini sunarak
Dilerim mahşere kalmaya firak
Kul PERVANE'm ağlayarak, yanarak
Nice bir dolansın sergerdan böyle.

Gel ey zahid bilmem dersin nedürür penc-i Ali
Girip vahdet sarayına kes alemde kıyl ü kali
Yüz sürüben dergâhına ta ezel dedik belî
Nokta-i nur-i nübüvvet hem hakkın kudret eli.

Mazhar-ı Hacıbektaşır pir Cemal sırr-el celi
Gel ey sofı biat eyle, budürür gerçek veli.
Biz Zümre-i divaneyiz, Cemaldir serverimiz
Bab-i hikmetten dem vurur en alçak kemterimiz
Velâyet şehrine doğru ser çeker askerimiz
İlm-i ledündür dersimiz, yedullah ezberimiz.

Mazhar-ı Hacıbektaşır pir Cemal sırr-el celi
Gel ey sofı biat eyle, budürür gerçek veli.
Ferhata Şirin göründü, arife mabud olan
Şemsi gibi tulû eder zikrine mesdud olan
Ta ezelden inanmadı bu yola, merdud olan
Hakikat ehline ey can budürür mürşid olan.

Mazhar-ı Hacıbektaşır pir Cemal sırr-el celi
Gel ey sofı biat eyle, budürür gerçek veli.
Uş ebrusu yed-i mushaf, yed-i kur'an andadır
Hub cemali yedi hattır, yedi umman andadır
Bahr-i zatın gevheri, hem dürr-i meknun andadır
Menba-ı şah-i Velâyet, fazl-i rahman andadır.

Mazhar-ı Hacıbektaşır pir Cemal sırr-el celi
Gel ey sofı biat eyle, budürür gerçek veli.
Ey PERVANE Murtazadır şüphesiz kutb-el zemin
Sulb-i pâkinden zuhur eyliyen budürür yakın
Ehl-i Beyt-i hanedana ser veren nardan emin
Bu tarik-i müstakimin Mehdisi Hakk-el yakın.

Mazhar-ı Hacıbektaşır pir Cemal sırr-el celi
Gel ey sofı biat eyle, budürür gerçek veli.

—oOo—

Şeyhi tarafından Sıdkı adının verilmesinin mutluluğunu belirten üç şiirini alfabetikten ayrı olarak yazdım. Daha önce ondört yıl Pervane mahlâsıyla şiir yazdığını anlatmaktadır.

— 1 —

Çatılmadan yerin göğün binası
Muallâkta iki nur'a düş oldum
Birisi Muhammed, birisi Ali
Lâhmike lâhmi de bire düş oldum.

Ezdi aşkın şerbetini hoş etti
Birisi doldurdu biri nuş etti
İkisi bir derya olup cûş etti
Lâ'l ü mercan inci dür'e düş oldum.

O derya yüzünde gezdim bir zaman
Yoruldu kanadım dedim el'aman
Erişti câr'ıma bir ulu sultan
Şehinşah bakışlı ere düş oldum.

Açtı nikabını ol ulu sultan
Yüzünde yeşil ben göründü nişan
Kâf ü nun suresin okudum o an
Arş kürs binasında yare düş oldum.

Ben Âdemden evvel çok geldim gittim
Yağmur olup yağdım ot olup bittim
Bülbül olup firdevs bağında öttüm
Bir zaman gül için har'a düş oldum.

Âdem ile balçık olup ezildim
Bir noktada dört hurufa yazıldım
Âdeme can olup Şit'e süzöldüm
Muhabbet şehrinde kâra düş oldum.

Mecnun olup Leylâ için dolandım
Buldum mahbubumu inanıp kandım
Gılmanlar elinden hulle donandım
Dostun visalinde nâr'a düş oldum.

On dört yıl dolandım Pervanelikte
SIDKI ismim buldum divanelikte
Sundular aşk meyın mestanelikte
Kırkların ceminde dar'a düş oldum.

SIDKI'yam çok şükür didara erdim
Aşkın pazarında hak yola girdim
Gerçek âriflere çok meta verdim
Şimdi Hacibektaş Pire düş oldum.

— 2 —

Lâmekân elinden kân'a getirdin
Ya Rabbena şükür elhamdülillah.
Hayat verdin bu cihana getirdin
Ya Rabbena şükür elhamdülillah.

On iki yaşında aşka düşürdün
Biryan ettin bu sinemi pişirdin
Kanat verdin nice dağlar aşırın
Ya Rabbena şükür elhamdülillah.

Sürdüm yüzlerimi ulu dergâha
Dergâhta oturan gül yüzlü şaha
Dönmüşem yönümü ol kıblegâha
Ya Rabbena şükür elhamdülillah.

Sene bin iki yüz doksan üçünde
İçirdiler aşk badesin düşümde
Bir güzelin sevdası var başımda
Ya Rabbena şükür elhamdülillah.

Ayâl verdin, evlât verdin, zat verdin
Kılıç verdin, kalkan verdin, at verdin
Her bir dileğimi iki kat verdin
Ya Rabbena şükür elhamdülillah.

Bin üç yüz kırk oldu tarihi hicret
Kırk yedi yıl kıldım mürşide hizmet
Şeyh Sultan Feyzullah eyledi himmet
Ya Rabbena şükür elhamdülillah.

Cemaleddin hünkâr dil-i şadıma
İrşad ile SIDKI dedi adıma
Hasılı yetirdin her muradıma
Ya Rabbena şükür elhamdülillah.

— 3 —

Mahlâsım Pervane gezdim bir zaman
Sıdkı mahlâsını verdi bir üstad.
Yedullah suresi okundu ilân
Hamdülillah beni eyledi irşad.

Hicab perdeleri kalktı gözümde
Türlü hikmet zahir oldu özümde
Kerem buldum kadd-i serfirazımdan
Anın içün böyle olmuşum dilşâd.

Erişti feyz-i Hak eseri cana
Açtım gözlerimi baktım cihana
Çok şükür kul oldum azim sultana
Harabe kalbimi eyledi bünyad.

Erenler şahından dersimi aldım
Doksan bin kelâmın künhünü buldum
Aslı bir noktadır, zatını bildim
Her câna söylenmez iş bu istidad.

SIDKI sadık bu mahlâsı bulalı
Kalmadı gönülde dünya melâli
Mabudum, maksudum nûr-i Cemali
Ol bana Şirin'dir, ben ona Ferhad.

—oOo—

CEMALEDDİN EFENDİ İLE İLGİLİ ŞİİRLER

Sıdkı Baba'nın Cemaleddin Efendi ile ilişkisinin özelliğı dolayısıyla sağığında yazdığı methiye ve ayrılık şiirleri ile ölümüne yazdığı mersiye ve matemîye şiirlerinden örnekleri bu bölümde topluca yazmayı uygun gördüm.

— 1 —

Bir nevcivan gördüm Hacıbektâşta
Emsali Mısır da Tay da bulunmaz.
Gürcistan ilinde hem Altıntaş ta
İran da, Tebriz de, Hoy da bulunmaz.
Salındıkça canlar alır edası
Dört köşeye şayi oldu nidası
Naz ü nevazişle hem hub sadası
Saz da, kemani de, nay da bulunmaz.
Seksen deve yükü yaldız mücevher
Bir teline değmez verseler eğer
Yusuf-i Kenan dır akranı meger
Her nesepte her bir soyda bulunmaz.
Bin sarraf bin milyon verse her biri
Kıymet biçemezler olsa müşteri
Bedehşan, Türkistan, koca Kayseri
Tokat, Konya, Aksaray da bulunmaz.
Nazardan geçirdim Firengistanı
Belhi, Buhara yı, Arabistanı
Her mülkün çok amma nevres fidanı
Bu etvarda eş, bu boyda bulunmaz.
Hiç gözler görmemiş böyle civanı
Bir bakışı değer yüz bin gılmanı
Remz ile Rıdvana gösterdim anı
Dedi : misli bu Alayda bulunmaz.

Övmüşte yaratmış onu Zülcelâl
Dünyada görünmez böyle bir cemal
Hazret-i Yusuf'un nuruna misal
Güneşte Yıldız da Ay da bulunmaz.
SIDKI'ya hubların serveri budur
Sulb-i Haşimî'den Hayderi budur
Merec-ül-Bahreyn'in gevheri budur
Her denizde, her bir çay da bulunmaz.

— 2 —

Bir ayrılık dolayısıyla

Gine azmeyledin gurbet elleri
Efendim sultanım eğlenme tez gel.
Bunca muhibbanlar bekler yolları
Kaşları kemanım eğlenme tez gel.
Dolaşma gurbeti ey şah-i huban
Yanıktır bağırmız çeşmimiz al kan
Düştü gönlümüze ah ile figan
Nevreste fidanım eğlenme tez gel.
Bize cevreyledin nesl-i mevali
Saldın gönlümüze derd ü melâli
Ağlatma SIDKI'nı Yakup misali
Yusuf-i Kenanım eğlenme tez gel.

— 3 —

Cemaleddin Efendi ağzından cevap :

Gam çekme hicrana âşık SIDKI'ya
Gider de inşallah tez ce gelirem.
Hemen Siz sıdkile eyleyin dua
Gider de inşallah tezce gelirem.

Bize cezmeyledi cazib bir kısmet
Visal-i yâr oldu takrir-i firkat
Umarım Hünkârdan olursa himmet
Gider de inşallah tezce gelirem.

Eyleyin hizmete dikkat-i tamı
Kesbeylen âlemde her türlü namı
Verildi bizlere ayrılık camı
Gider de inşallah tezce gelirem.

Aramızda vardır gizli muhabbet
Balım Sultan nasib etsin mülakat
Size sağlık versin bana selâmet
Gider de inşallah tezce gelirem.

CEMALİ'yem melûl melûl söyleme
Bu yanık bağırmı nara dağlama
Benim Sadakatlı Sıdkım ağlama
Gider de inşallah tezce gelirem.

— 4 —

Diğer ayrılık şîri

Gidersen gurbete gül yüzlü şahım
Hünkârı seversen gözletme bizi.
Günbegün artmakta ah ile vahım
Hünkârı seversen gözletme bizi.

.....
(Devamı yirtılmıştır)

— 5 —

Cemaleddin Efendi ağzından cevap :

Gerçek erenlerden olursa himmet
Gam yeme Sıdkı'ya gözletmem sizi.
Aşk ile dergâhta edegör hizmet
Gam yeme Sıdkı'ya gözletmem sizi.

İhtiyar eylemem cevri gurbeti
Umarım Mevlâdan yara vuslatı
Çekmeyin hasreti, derdi firkatı
Gam yeme Sıdkı'ya gözletmem sizi.
CEMALİ cihanda arttı figanım
Mevc etti ciğerde taşı hicranım
Sadık muhibbanım, yâr ü yaranım
Gam yeme Sıdkı'ya gözletmem sizi.

— 6 —

Bir başka cevap :

Ben elden geldikçe eylerim dua
Kalb-i sadakatı unutmam Sıdkı.
Hünkâra emanet cümle ahibba
Cemi-i ümmeti unutmam Sıdkı.
Ricamız Hünkâra meydan içinde
Müyesser eylesin cihan içinde
Yüz be yüz beraber irfan içinde
Sırr-ı muhabbeti unutmam Sıdkı.

CEMALİ gözüme göründü gurbet
Erenler bizlere eylesin himmet
Ben giderim sen ağlarsın ne hikmet
Yevm-i mülakatı unutmam Sıdkı.

— 7 —

Men Cemale âşık oldum dil vermem gayrisine
Ne mümkündür azad olmak bağlandım giysusuna.
Yüzleri şakk-ul-Kamerdir, gözleri ayn-ül Ali
Lâ feta illâ yazılmış yarimin bazusuna.
Bağ-ı Ravz'ın evsafın anlamaz kalb-i zerk olan
Sorsan Hakkı izhar eder şeyda-yı mürğusuna.
Hasta kıldın bu SİDKİ'yı dert ile hasret ile
Ölürsem kazın kabrimi Hazretin avlusuna.

Cemaleddin Efendinin
Ölümü dolayısıyla yazılan koşma ve mersiyeleler
(KOŞMALAR) :

— 8 —

Sultan Seyyit Cemal dünyadan göçtü
Ah eyledi arş-ı rahman ağladı.
Rıdvan sekiz cennet kapısın açtı
Vildan ile Huri Gilman ağladı.
Şeriat şehrinde şems ü mahımız
Tarikat tahtında padişahımız
Arşa çıktı feryad ile ahımız
Mümin müslim ehl-i iman ağladı.
Aglar şehzadeler ol mahpareler
Sızılaşır sinemizde yareler
Gökteki melekler giydi kareler
İns ile cin kevn ü mekân ağladı.
Nesl-i Balım Sultan cennet civanı
Bu idi cihanın sahib zamanı
Tazelendi Ehl-i Beytin figanı
Veliyyüddin Hürrem Sultan ağladı.
Bin üç yüz kırk oldu tarih yazıldı
Çeşmimizden kanlı yaşlar süzüldü
Ecdatları baş ucuna düzüldü
On İk'imam, şah-i Merdan ağladı.
Hüküm büyük yerden Hakkındır ferman
Bakilere sağlık eylesin ihsan
Çok gezdi cihanı Hazret-i Lokman
Bulmadı bu derde derman ağladı.
SIDKI'ya isteriz Haktan hidayet
İki cihan serverinden şefaât
Fatıma'tüz-Zehra şefi'ü-l ümmet
Hacıbektaş kutb-i devran ağladı.

— 9 —

Göçtü Cemaleddin şah-i cihanım
Hayali gönlümde mihmanım idi.
Bülbül gibi artmaktadır figanım
Açılmış bir gül-i handanım idi.
Şeriat şehrinde kavlinde sadık
Tarikat ehline yâr-i muvafık
İlm-i tababette Lokman-i hazık
Her türlü derdime dermanım idi.
Sülâle-i pâk-i âl-i Muhammed
Alnında parlardı nûr-i müebbed
Melâlet-i masivadan mücerred
Şeyh-i kâmil, kutb-i devranım idi.
Çifte sancığı şerifle pâk-i zat
Din Vatan yolunda eyledi sebat
Eylerdi pendiyle hall-i müşkilât
Distigirim, dar-ül amanım idi.
Sefil SIDKÎ ağlamağa kanmıyam
Medh-ü senasından hiç usanmıyam
Nasıl ah etmiyim, nasıl yanmıyam
Veliyyün-nimetim, sultanım idi.

— 10 —

Vefatının onikinci gecesi
Cemal-i pâkini gördüm uyandım.
Makam-i me'vası cennet bahçesi
Hâk-i pâya yüzüm sürdüm uyandım.

Bir kapı açıldı girdim huzura
Efendim sultanım kalma kusura
Mübarek yüzleri gark olmuş nura
Heman divanına durdum uyandım.

Seyhim Cemaleddin kendi postunda
Oturmuştu seccadesi üstünde
Gökten inen yeşil ferman destinde
Sinemi meydana serdim uyandım.
Aldım abdestimi ettim ibadet
Nazar-ı pâkiyle kıldı işaret
İndirdim başımı okudu ayet
Böyle bir manâya erdim uyandım.

SIDKÎ ya bak şu sinemin çâkine
Yüz sürelim eşiğinin hâkine
Seyran eyler iken hüsn-i pâkine
Yüregime dağlar vurdum uyandım.

— 11 —

Medine şehrine düştü bir figan
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.
Ağladı Beytullah, sarsıldı cihan
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.
Kerbelâ çölünde şâh-i şehidân
Ağlar birbiriyle yâr-ü mihriban
Karalar bağladı ehl-i âsüman
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.
Necf şehrindeki erler uyandı
Dür denizi al kanlara boyandı
Ah-ü figanımız arşa dayandı
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.
Ağ Cennetin kumruları ötüştü
Has bahçenin bülbülleri tutuştu
Hızır Nebi hazır oldu yetiştii
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.

Kıldı namazını gaip erleri
Düzüldüler Bahr-i vahdet dürleri
Feryada başladı beher birleri
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.

Topayın bağına düştü ateşler
Ötmedi bülbüller lâl oldu kuşlar
Aktı gözümüzden kan ile yaşlar
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.

Üçler kapısından içeri girdi
Kırklar meydanına selâmın verdi
Ecdatları cümle selâma durdu,
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.

Sekiz Cennet kapıları açıldı
Hulle kumaşından libas biçildi
Rahmet deryasından sular saçıldı
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.

Geldi şehzadeler huzura girdi
Vasiyet eyledi fermanın verdi
Essalât essalât dedi buyurdu
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.

Şems-ü kamer gibi doğdu donuldu
Servi ağacından tabut yonuldu
Seneler bin üç yüz kırka konuldu
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.

SIDKÎ ya çeşmimin yaşı çağladı
Nâr-i hicran sinemizi dağladı
Hacıbektaş, Balım Sultan ağladı
Seyyid Cemaleddin Sultan göçünce.

— 12 —

Efendim Sultanım Şah-i cihanım
Cemal-i pâkini göremez oldum.
Gece gündüz artmaktadır figanım
Cemal-i pâkini göremez oldum.
Kararım kalmadı duramaz oldum.

Bu bin üçyüz kırka konu seneler
Nar-i hicranınla yandı sineler
Kan ağladı şahzadeler analar
Cemal-i pâkini göremez oldum
Kararım kalmadı duramaz oldum.

Hazret avlusuna konu cenaze
Gaip erenleri durdu namaza
Dervişler ah etti indi niyaza
Cemal-i pâkini göremez oldum
Kararım kalmadı duramaz oldum.

Kırklar meydanında erler uyandı
Kırk budak tutuştu, şem'alar yandı
Masumların ahı arşa dayandı
Cemal-i pâkini göremez oldum
Kararım kalmadı duramaz oldum.

Yasa girdi has bahçenin kuşları
Kana döndü toprağıyla taşları
Durmaz akar gözlerimin yaşları
Cemal-i pâkini göremez oldum
Kararım kalmadı duramaz oldum.

Aslan ağzı ah eyledi çağladı
Âb-i zemzem sinisini dağladı
Ağpınar hem Çilehane ağladı
Cemal-i pâkini göremez oldum
Kararım kalmadı duramaz oldum.

Bir ay gördün doğmuş hilâlden ince
İnşallah bu düşüm gençlerden gence
Sen olmuştun gönlümüzde eğlence
Cemal-i pâkini göremez oldum
Kararım kalmadı duramaz oldum.

Bu SİDKİ biçare kapında kuldur
Affet günahımı ihsanın boldur
Saatım gün geçer her günüm yıldır
Cemal-i pâkini göremez oldum
Kararım kalmadı duramaz oldum.

(MERSİYELER) :

— 13 —

Âb-i çeşmim berk-i müjgânımda sanki jaledir
Sinem üzre dağ-ı firkat aynı bağ-ı lâledir.
Gönlümün feryadını ta'n etmeyin, çün yarının
Gülşen-i vashından ayrı andelib-i vâledir.
Ma'ni-i şî'rime kıymet biçemez her na kabil
Dürr-i pâk-i hun-i dide çün mücevher tâledir.
Himmet-i ruhanisiyle söyledim ol şeyhimin
Yadigâr ihvan-ı dine işte bir risaledir.
İştigali SİDKİ-i biçarenin Yakup misal
Hüzn-i enduh ü elemle gece gündüz nâledir.

— 14 —

Ağlamaz mı derd ile canânesinden ayrılan
Şem'a tek yanmaz mı ya pervanesinden ayrılan.
Dembedem feryad ile ah ettiğim ayb etmeniz
Ağlamaz mı, sızlamaz mı hanesinden ayrılan.
Me'kuleyn ü meşrubeynin lezzetinden el çekip
Hâb'a varmaz meclis-i rindanesinden ayrılan.
Savt-ı nay santur ile olmaz teselli ah eder
Ruhları gül, gözleri mestanesinden ayrılan.
Kâse kâse nuş eder hûn-i ciğerden dembedem
Lâl-i sükker, dişleri dürdanesinden ayrılan.
Gece gündüz rehğuzarın nâle vü efgan ile
Gözlemez mi âşık-ı divanesinden ayrılan.
Acıamaz mı, inlemez mi yüreginden SİDKİ'ya
Bikarar olmaz mı ya bir danesinden ayrılan.

Ağlarım bülbül misali bir gül-i handan için
Bir sanavber serv-i kamet kâkül-i reyhan için.
Ol şehinşah-ı cihanım merhamet tahtındadır
Süreyim bu yüzlerimi babına ihsan için.
Söylediler ol tabib-i hazıkın ister seni
Varayım bu yarama em derdime derman için.
Olmasın ta'yip figanım geceler ta subha dek
Ah ü zar etmez mi bülbül vuslat-ı gülşan için.
Bu çemenzar-ı cihanda besledim çok cân işte
Asitan-ı devletinde canımı kurban için.
Pâre pâre oldu yürek, bir de sen vur ey felek
Müstaidim çünkü mevte şevk ile her an için.
SIDKI'ya canânını aldı seni koydu melûl
Etme bu devrana minnet ba'dema bir can için.

Arzuhalim var kerem kıl, lütfedip dur ey sabâ
Göçtü bir serv-i sanavber, yüzleri nur ey sabâ.
Merkad-i darüsselamın kıl ziyaret ah ile
Pûs edip tabut-i pâkin yüzlerin sür ey sabâ.
Etme ifşa raz-ı kalbin gayri bir ferde sakın
Gir huzur-i âlisine yüz be yüz gör ey sabâ.
Bir dahi sür yüzlerini bendegânından için
Dergeh-i Mevlâda sa'yin ola meşkûr ey sabâ.
Ol huzur-i ma'nevisin gösteriben aynile
SIDKI-i biçaresini eyle mesrur ey sabâ.

Ayrı düştüm bir sanavber ruhları gülgün ile
Dembedem bu hûn-i çeşmim çağlasın Ceyhun ile.
Lâle renk dağlar çekilsin sine-i mecruhuma
Zevk-i vasl-ı pâkini yad eyleyip her gün ile.

Ahd-ü peyman eylemişim şad-ü handan olmayım
Çağlasın bu âb-i çeşmim durmayıben hûn ile.
Çıkayım halk arasından düşeyim sahralara
Varıben hemrah olayım ba'dema Mecnun ile.
Vuslat-ı pâkine ırgör ya ilâhi el'aman
Ol liva'ül-hamdin altında bizi memnun ile.

Başlayalım gel seninle ah ü zaro bülbülüm
Sen gül-i handana ah et, ben de yare bülbülüm.
Tiğ-i hicran eylemiştir dest-i devran ile çün
Yüreğimi şerha şerha, pâre pâre bülbülüm.
Edemez bunu tedavi olsa Lokman-ı hazık
Açıktır ta ciğerden çünkü yâre bülbülüm.
Suziş-i nar-i firakı yandırır bu âlemi
İşitilmesin havadis her diyara bülbülüm.
Terk-i can olduğun bildim, vuslat-ı canâna yol
Me'mul etmem ben bu derde gayri çare bülbülüm.
Vuslat-ı iyd'ında kurban eyliyem bu canımı
Hak mülâkat eyler ise ol civara bülbülüm.
Ketm-i aşka yok mecali SIDKI-i biçarenin
Ah ü efgan eyleyelim aşikâre bülbülüm.

Bugün bad-i sabâ gördüm ah ü efgan ile geldi
Cüda düşmüş diyarından çeşm-i giryan ile geldi.
Ta'accüp eyleyip ahvaline dedim nedir bu gam
Nihani raz eyleyiben yüreği kan ile geldi.
Firak-ı Leyli-i devr-i zaman ile çekip ahlar
Cünun-i deşt-i felâket kalb-i hayran ile geldi.
Ne denli sa'yiler gösterdim amma kılmağı agâh
Heman ancak yanar durmaz nar-i hicran ile geldi.
Serinde bin belâ bu SIDKI-i kalb-i hazin asâ
Garik-i bahr-i melâlet, acep tufan ile geldi.

Bugün gördüm figan ile eser bad-i sabâ mahzun
Dilde derd-i nihan ile serinde bin belâ mahzun.

Dedim halin nedir böyle, lütfeyleyip bana söyle
Söyledi : ah edip ağla çünkü bay ü geda mahzun.
Dedim vardın mı ol yara, yüzün sürdün mü didara
Dedi : düştü cihan zara, nasl-i âl-i âbâ mahzun.

Dedim buna nedir çare, yüreğime vurdun yare
Bülbül gibi düştüm zare, Gülistan-ı ranâ mahzun.
SIDKI'ya arttı efganım, nar-ı aşka yandı canım
Acep n'oldu o sultanım, bu dünya cabeca mahzun.

Bülbül-i dil ağlayıben nâleler inşad eder
Ruhları gül, kamet-i serv-i revanın yad eder.
Tesir etmez çok teselli eylerim amma çi sûd
Gece gündüz ağlamağı özüne mu'tad eder.
Hazret-i Mevlâya yüz sür ey gönül ihlâs ile
Vuslat-ı didar ile bir gün bizi dilşad eder.

Çeşm-i hünefsanımı ta'n etmesin halk-ı cihan
Bülbül elbet gülistanından cüda feryad eder.
Sıdk-u ihlâs ile SIDKI bekler bab-i devletin
Mürşid-i kâmil olanlar birisin irşad eder.

Bülbül idim bu cihanda gülistanım var idi
Tuti veş seyreyler idim busitanım var idi.
Olmuş idim ta ezelden bülbül-i aşüftesi
Ruhları gül, kâkülü anberfeşanım var idi.
Eyler idi seyr ile bu kalbime bahş-i hayat
Zülfü sünbül, kamet-i serv-i revanım var idi.
Çün yitirdim firkat ile ağlarım leyl-ü nehar
Yakup idim, Yusuf-i devr-i zamanım var idi.

Zir-i fermanına girmişti kamu halk-ı cihan
Dergeh-i âlempenahta hükümrânım var idi.
Esti bir bad-i muhalif döktü berk-ü barımı
Gönlümün eğlencesi bir nev-fidanım var idi.
Koydu hayfa SIDKI-i biçaresin bin derd ile
Gitti yar-i nazeninim, mihribanım var idi.

Bülbülüm ah eylerim bir gonca-i ranâ için
Bir melek peyker sanavber kamet-i balâ için.
Hab'a varmaz çeşm-i âb-i hunfeşanım subha dek
Ol gül-i darüsselâm-i cennet-i alâ için.
Firkatiyle eyleyiben bikarar geşt-ü güzar
Ağlamaz mı çölde Mecnun vuslat-i Leylâ için.
Vurayım gerdanıma tığ edeyim ihlâs ile
Dergeh-i ulyâda kurban canımı Mevlâ için.
Alem-i ukbaya döndü gayri yönün SIDKI'ya
Minnet etme ba'dema bir kimseye dünya için.

Değme ey Lokman-ı hazık yüreği pür yareyim
Doğdı tığ-i tiz-i devran sinesi bin pareyim.
Şad-ü handan olmadım bir kez visal-i yar ile
Halk-ı alem içre bildim çünkü baht-ı kareyim.
Ruz-ü şeb feryad ile ah ettiğim ayb etmeniz
Gülistanından cüda bir bülbül-i biçareyim.
Terk-i evtan eyleyiben ba'dema ihlâs ile
Dergeh-i kutb-i cihana yüz sürüp yalvarayım.
Gayr-i mümkündür devası derd-i aşkın SIDKI'ya
Tapşırp canânıma bu canımı kurtarayım.

Ey gönül bülbül misali ah-ü feryad eyle gel
Dembedem ol gonca-i handanını yad eyle gel.

İftirakın ateşiyle dağlayıben sineni
Lâlelerden bir çemenzar dilde bünyad eyle gel.
Çeşmine ağlar çekilsin ah ile Yakup gibi
Gece gündüz ağlamağı durma mu'tad eyle gel.
Geçti Ferhat ile Mecnun her biri hoş nam ile
Dosta kurban eyle canın, sen de bir ad eyle gel.
Şah Hüseyin-i Kerbelâ ya sür yüzün ihlâs ile
Musa-yı Kâzım yolun tut azm-i Bağdad eyle gel.
Göçtü ol sultan-ı alem emr-i irci'iyile ah
Söyle evsaf-ı cemilin şevk ile yad eyle gel.
Oku ihlâs-ı şerifi, fatiha kıl SIDKI'ya
Ruh-i pâk-i evliyayı zikr ile şad eyle gel.

Gitti hayfa bu fenadan mürşid-i âlempenah
Ey muhibban eyleyelim derd ile efgan ü ah.
Nesl-i pâk-i kutb-i âlem Hacıbektaş-i Veli
Hanedan-ı hamse-i âl-i âbâ hem hayırhah.
Ahmed-i Şeyh-i Cemaleddin Efendi namıdar
Nûş edip cam-i bekadan gitti ol devletli şah.
Bin üç yüz kırk tarihinde eyledi terk-i hayat
Mevt ile buldu hayat-i bakiyi biiştibah.
Hazret-i Mevlâ garik-i bahr-i gufraniyle hem
Ravzai darüsselâmı içre ihsan ede cah.
Dader-i pâk-i Velîyüddin yerinin câlisi
Kıl muammer cümle evlâdın beraber ya ilâh.
Âl-ü evlâd-ı Resul-i Kibriya fevti ile
Matem etmez mi melekler, ağlamaz mı mihr ü mah.
Himmet-i ruhanisiyle söyledim evsafını
Alem-i manâda seyran eyleyiptir barigâh.
Asitan-ı pâk-i Hünkâra yüzün sür SIDKI'ya
Lûtf ile cürm ü günahın affeder ol padişah.

Gitti sultan-ı cihanım el-firak âh el-firak
Arttı feryad ü figanım el-firak âh el-firak.
Yüreğimde oldu peyda âteş-i hicran-ı yâr
Yandı bu cism ile canım el-firak âh el-firak.
Terk-i hab etti hayal-i vuslat-i pâki ile
Çeşm-i âb-i hunfeşanım el-firak âh el-firak.
Gitti ol şeyhim Cemaleddin Efendim nagehan
Aldı devran sayebanım el-firak âh el-firak.
Gülşen-i vashından ayrı bülbül-i şeyda gibi
Söylesin her dem lisanım el-firak âh el-firak.
Süreyim yüz asitan-ı devletine ağlayı
Terk ile bu hanümanım el-firak ah el-firak.
Şad-ü handan olmıyan dünyada SIDKI ba'demâ
Âh ile geçsin zamanım el-firak ah el-firak.

Göçtü emr-i irci'iyile mürşid-i agâhımız
Ağla ey dil ba'dema çıksın semaya ahımız.
Salik-i şer'i Muhammed lema'-i nur-i Ali
Vâkıf-ı sırr-ı tarikat arif-i billahımız.
Zulmet-i derd-i hicriyle kalbimiz matemdedir
Kangı burçta bilmeyiz şu'le-nüma ol mahımız.
Cümle ihvan-ı tarikle eyleriz efgan ü ah
Hane-i ahzana tebdil oldu işretgâhımız.
Ağlamaz mı inlemez mi nalezâr etmez miyiz
Ol idi dar-i fenada çünkü hayırhahımız.
Ol liva'ül-hamdin altında bizi mahşer günü
Vuslat-ı pâkiyle şâd et ey kadir Allahımız.
SIDKI'ya sıdk-u hulûs-i kalb ile söyle müdam
Himmet-i ruhani-i pâki ola serrahımız.

Göçtü sultan-ı velâyet sahib-i irfan idi
Câ-nîşin-i kutb-i âlem melce-i devran idi.
Hace-i ilm-i ledünni salık-i şer'i şerif
Vakıf-ı sırr-ı tarikat vasil-ı Yezdan idi.
Hüsn-i pâkin seyreden bimar olurdu şad ü kâm
Eşiği darü's-sıfa hem kendisi Lokman idi.
Kân-i eltaf-ı mürüvvet, maden-i cud-ü kerem
Hem mübarek nush ü pendî dertlere derman idi.
Şu'le-i hurşid-i âlem, tal'atı mah-i münir
Heykeli misl-i melâik, heybeti aslan idi.
Nutm-i pâki taşa tesir eyler idi bigüman
Server-i taht-i melâhat, lâ'l-i dürr'efşan idi.
Kalb-i mümin kâbedir dedi Resul-i Kibriya
Sadr-i pâk-i âlisinde hükmeden Rahman idi.
Zülfü sünbül hem benefşe, gerdeni gül müşk-i nab
Kâkülü manendi şebbû, saçları reyhan idi.
Havz-ı Kevserle dehanı, çeşme-i âb-i hayat
Lebleri lâ'ligün'ünden, gözleri mestan idi.
Ruhları cennat-i Adn'ın bahçe-i darüsselâm
Kamet-i serv-i hıramanın gören hayran idi.
Görünürdü yüzlerinde nur-i asâr-i sücud
Cephe-i pâkinde mestur sure-i İmran idi.
Müşk ü anberle muhammer hak-i cismi serbeser
Âb-i hikmetle mutahhar kalbi müstahsan idi.
Hak-i pâyin pus edenler olur idi feyziyâb
Çün kelâm-ı dürr-i nabi mâ'ni-i kur'an idi.
Gonca tek bir beşâsetle şad ederdi âşıkın
Zevk-i vasl-ı pâk-i Hakla daima handan idi.
Pertev-i şevk-i cemali ısıtırdı âlemi
Sanki şehir-i Mısır içinde Yusuf-i Kenan idi.
Lâ feta illâ Ali lâ seyfe illâ zülfikâr
İş bu nutk-i pâk-i Hakka kaşları bürhan idi.

Pây-i taht-i bab-ı âliyi temaşa eyledi
Ol vakit kim ol şehirde nice gün mihman idi.
Asr-i pâkinde oluptur münhezim a'da-yı dîn
Bir eli tığ-ı celâdet, bir eli kalkan idi.
Çifte sancağ-ı şerifle azm-i dar-ül harp edip
Canını bu din yolunda niyyeti kurban idi.
Bin iki yüz hem dahi yetmiş dokuzda tarihi
Tevlid ile yüzlerinde nur-i Hak lem'an idi.
Nuş edip cam-i bekayı bu bin üç yüz kırkta ah
Vuslat-ı canâna vasil oldu çünkü cân idi.
SIDKI'ya evsaf-ı pâkin edemezsin şî'r ile
Halk-ı âlem içre çünkü misli yok sultan idi.

Gözlerimin yaşı durmaz derd ile çağlar gelir
Ağlamaktan korkarım bu çeşmime ağlar gelir.
İrtihal etti fenadan mürşid-i âlempenah
Ah ile her bir taraftan âşıkân ağlar gelir.
Gark-i seyl-i tire oldu dembedem nalân ile
Suret-i merd-i uyunum tutmağa ağlar gelir.
Eyleyiben türlü nale yas ile matem günü
Hep muhibb-ü müntesiban kareler bağlar gelir.
Merkad-i pâkine yüzler sürmeye ihlâs ile
Ahd-ü peymanında sabit sadıka sağlar gelir.
Sade bir nev-i beşerdir sanma matem eyleyen
Böyle sultan gazasıyçün taş ile dağlar gelir.
SIDKI-i biçaresi de lâle veş dilhun olup.
Ateş-i hicran-ı birle sinenin dağlar gelir.

Güşen-i vashında yarin bülbül-i hayran idim
Seyr-i hüsn-i pâk-i ile hem dil-i şâdan idim.
Esti bir bad-i muhalif eyledi mahv ü fena
Kurmuş idim âşyanım anda ben iskân idim.

Var idi bir padişahım saye-i adlinde hem
Lâ tahaf soyreyler idim bir ulu kârban idim.
Leşker-i enduh ü gam çarptı meta'im nâgehan
Tahtıgâhı çevresinde tacir-i devran idim.
Eyledi çok talim-i din SIDKI-i naçarına
Asıtana geldiğimde bibasar nâdan idim.

— 32 —

Hanümanın terk ediben sakın-i sahra olan
Can-ü ser kaydın çeker mi âşık-ı Leylâ olan.
Cifeye kılmaz muhabbet, eylemez enduh ü gam
Bekleyiben ol kanaat kafını Anka olan.
Dembedem feryad-ü nâle eylemez mi derd ile
Kalbinin her köşesinde âteş-i sevda olan.
Var idi bir şeyh-i kâmil, mürşid-i âlempenah
Tarik-i dünya vü ukba, vasıl-ı Mevlâ olan.
Câ-nişin-i kutb-i âlem Hacıbektaş-i Veli
Kiblegâh-ı ehl-i iman Kâbe-i ulya olan.
Avdet etmez bu cihana mâl ü cahın terk ile
Dar-i uhrada mekânı cennet-i alâ olan.
SIDKI-i biçarenin feryadını ayb etmeniz
Ah ü efgan eylemez mi bülbül-i şeyda olan.

— 33 —

Hızr-ı âlem tek Cemaleddin Efendim nâgehan
Nuş edip âb-i hayat-i bakiyi oldu nihan.
İftirak-ı ateşiyle gönlümüz yanmaktadır
Arşa çıktı ağlamaktan şu'le-i ah ü figan.
Ağlayıp ah ü gıyâliyelim dembedem feryad ile
Ol idi ihvan-ı dine çünkü yar ü mihriban.
Mürg-i ruh-i enbiya vü evliya pervaz ile
Tutmadılar hiç birisi bu fenada aşıyan.
Hazret-i Lokman-ı hazık mevte çare bulmadı
El çekip dar-i fenadan kıldı terk-i hanüman.

Âl-ü evlâd-ı Resul ile beraber bizleri
Cennetinde şad ü kâm et ey cenab-ı mustean.
Kıl temenni hazret-i Mevlâyâ SIDKI daima
Üstümüzde himmet-i pâk-ı ola ta sâyeohan.

— 34 —

Mürşid-i âlempenahım tuttu ukbaya sebil
Firkatiyle gözlerimden aktı Ceyhun gibi sıl
Yok mecalim iftirak-ı ateşiyle ruz ü şeb
Âb-i çeşmim seyredenler dediler bu nehr-i Nil.
Derd ile bihab-ü rahat bir gül-i handan için
Bülbül-i şeydalığımı ah ü efganım delil.
Her gelen mihmanına her varını infak ile
Kalpler ihya eyler idi misl-i peygamber Halil.
SIDKI'ya budur duamız fazl ü lütfundan Hüda
Âl-ü evlâdına ihsan eylesin sabr-i cemil.

— 35 —

Nuş edip cam-i ecelden gitti ol sultanımız
Ba'dema çıksın semaya ah ile efganımız.
Mürşid-i kâmil Cemaleddin Efendi nur-i Hak
Nesl-i pâk-ı kutb-i âlem, melce-i devranımız.
Ağlayıben ah ü efgan eyleyelim subh ü şam
Hüzn-i enduh ü elemle ey bizim ihvanımız.
Bir alev düştü tutuştu, mahva yüz tutmaktadır
Şu'le-i nar-i hicrandan kulbe-i ahzanımız.
Subha dek feryad ü nâle, gündüzün bin dert ile
Terk-i hab-i gaflet etti çeşm-i huneşanımız.
Ravza-i Huld-i Berininde beraber bizleri
Kıl müşerref vuslatıyla ey gani Yezdanımız.
Gayr-i mümkün ba'dehu gülmek fenada SIDKI ya
Leşker-i hüzn-i felâket kapladı her yanımız.

Ülfet etmiştim cihanda bir leb-i gülgün ile
Zevk-i vasl-ı pâki ile her zaman her gün ile.

Ruhları mehparesiyle anberi giysuları
Aklımı hayran eder di, gönlümü meftun ile.
Saki-i devran elinden nuş edip cam-i ecel
Şad-ü handan oldu gitti vuslat-ı biçün ile.
Terk-i hanüman ediben düşeyim sahralara
Ba'dema hemrah olayım Vamık u Mecnun ile.
Âb-i çeşmim seyredenler dediler nehr-i Fırat
Ya ki çağlar nevbaharda seyl-i bâran hun ile.
Vuslat-ı dildar ile kıl şad ü handan gönlümü
Ey eden bu halkı mevcut kaf ile bir nun ile.
Gonca handanından ayrı SİDKİ'ya bülbül gibi
Çağlasın bu âb-i çeşmim Şat ile Ceyhun ile.

Zevce-i pâkizelerinin harekât-ı âşıkaneleri

Ma'sumesi elde şem'a valide sultan ile
Geceler ta subh olunca nâle vü efgan ile.
Gâh gelüben gâh giderdi nerdübanın başına
Gitmedi habğâhına ol dide-i giryan ile.
Söyler idi n'oldu gelmez padişahım kandadır
Yoksa eyler mi muhabbet bir aziz mihman ile.
Üç gün oldu gözlerim yollarda kaldı gelmedi
Ellerimi yaktı mumlar âteş-i sûzan ile.
Ol ayağı bastığı yerler gözüme tutiya
Vurayım göksüme neşter canımı kurban ile.
Hem dahi masumum ağlar seyr edüp her cânibi
Ol mübarek beşiğinde çeşm-i hûn efşan ile.

Ha gelir deyü bakardı nerdübana ağlayu
Gözü yaşlı bağı başlı yüreği al kan ile.
Olmadı hiç bir haber çok gözledi bir kimseden
Bir de döndü yüzlerin bád-i sabâya can ile.

Zevce-i pâkizelerinin lisanından

Ey sâbâ gel bir haber ver nev-fidanım kandadır
Nur-i çeşmim Şah-i kalbim tende canım kandadır.
Bülbül-i aşüftesiylim eylerim feryad-ü ah
Yüzleri gül kâkülü anber feşanım kandadır.
Bikarar oldum mecalim kalmadı yol gözlerim
Padişahım nazeninim kâmuranım kandadır.
İftirakı âteşiyle yandı mahvoldu tenim
Söyle mevlâyı seversen âlişanım kandadır.
Bin gün oldu bir dakikam eylerim zar ü figan
Melce-i âlipenâhım sâyebânım kandadır.

Söylemedi ol dahi ah eyleyip âvaz ile
Döndü yönün dergeh-i âlempenaha naz ile.
Gözlerinden lü'lü-i hünâbını kıldı nisar
Ol hulûs-i pâkizesin hazrete ibraz ile.
Elde şem'a sinesinde hem dahi masûmesi
Arz-i ihlâs eylediler bir bölük hem-râz ile.
Vaslına kıldı mülâki bir nida geldi nihan
Hazret-i Mevlâ Velisin cümleden mümtaz ile.
Âlem-i mâ'ni de çünkü Cafer-i Tayyar idi
Cennet-i didar-ı Hakka uçtu ol pervaz ile.

Hemşiresi lisanından

Hemşire-i pâkizesi hem dahi feryad ile
Gözlerinden döktü yaşlar naleler inşad ile.

Söylemedi döndü yönün hazret-i Hünkâra âh
Arzuhalin şöyle yazdı ol gani Settara âh.

Ya ilâhi neyledin o yâr-i mihribanımı
Tiğ-i hicranı açuptur sinomızda yare âh.
Edemez bu derde çare olsa Lokman-ı hazık
Olmaz ise gerçi senden derdimize çare âh.

Gülşen-i vuslattan ayrı bülbül-i şeyda gibi
İftirak âteşiyle düşmüşüm bin zare âh.
Ol liva'ül-hamdin altında bizi ya Rabbena
Kıl mülâkat lutf ü ihsan eyleyüp didara âh.

—oOo—

Bu şekilde Sıdkî mahlâsını kullanmadan bütün
yakınları, eşyası, kuşlar, toprak ağzından onları ko-
nuşturarak 58 parça matemiyeye mersiye yazmıştır.

—oOo—

Pây-i Pâk-i Kâbesin pûs eyleyüben ağlayu
Nevhalar kıldı mübarek iş bu şi'ri yâd ile.
İftirakin âteşine yok mecalim al götür

Hemşire-i bikararın lutf edüp imdad ile.

Senden ayrı istemem dâr-i fenayı badema

Vurayım sineme dağlar dilde aşk bünyad ile.

Çıkayım halk arasından terk-i hânüman edüp

Olayım sahra-nişin Mecnun ile Ferhad ile.

— 41 —

Bir de döndü yüzlerin dergâha kıldı arzuhal

Bab-i ihsanına geldim ey cenab-i zülcelâl.

Yâr-i mihribânımı aldın beni koydun melûl

Ya ilâhi hikmetinden edemez kimse sual.

Vereyim bu cânımı cânanıma ir gör dahi

Kalmadı dilde tahammül olmuşum çün bi-mecal.

Âh ü efgan eyliyeyim bağlayuben kareler

Şâd ü handan olmağıma gayri yoktur ihtimal.

Ey benim dar'ül-amanım destigirim dâderim

Al beraber canımı sen koyma böyle pâyimal.

— 42 —

Biraderi Veliyeddin Efendi lisanından

Dader-i pâki Veliyeddin Efendim ol zaman

Yüzlerin yüzüne sürüp eyledi ah ü figan.

Dedi : Kardeşim azizim yâr-i mihribânım ah

Bir tekellüm eyle tâ ki ola kalbim şadüman.

Pây-i pâkin pûs edüben çeşm-i hûn efşan ile

İş bu şi'rin mefhumunu söyledi ol nagehan.

Bilmezim ya nice olur halimiz â'da ile

Ey birader sen idin çün üstümüzde sâyeaban.

Eyler idin çün beşâsetle tekellüm her zaman

Söylerim ya söylemezsin n'oldu ey şah-i cihan.

II. BÖLÜM

SİDKİ adını aldıktan sonra yazdığı şiirleri

A — KOŞMALAR

— 1 —

Aceb olmam mı kabul-i dergâh
Dergâh-i Alinin ferraşı olsam.
Ben kulluk etmesem kul demez Allah
Kavm-ü kabilesi kardeşi olsam.
Varın söylen beni çok incitmesin
Enel-Hak söylerim can incitmesin
Varsın hiç bir millet kabul etmesin
Erenler babının ferraşı olsam.
Silinsem defteri ben ümmetlikten
Yine olmam asla o cennetlikten
Dönmezem tarik-i harabatlıktan
Zahit ta'n edici kızılbaş olsam.
Çıkıp ta kürsüye vaiz-i ulema
Ayet-i müfteri söylerler halâ
Çekerim kürsüden indiririm amma
Ah bir harabat-ı Bektaşî olsam.
Ey hoca meyledip ben sana akmam
Havfim yok cehennem narından korkmam
Aliyi seveni ateşe yakmam
Sıdkıya cehennem ateşi olsam.

— 2 —

Âdem yaratılıp bina olmadan
Nice bin yıl evvel yaşımız bizim.
Buğday yere düşüp dane olmadan
Kudretten pişiptir aşımız bizim.

Azrail memuriyete geçmeden
İsrafil, Mikail arşa uçmadan
Cebrail halk olup kanat açmadan
Konmuştur kandile kuşumuz bizim.
Nakş olmadan ayın günün cilâsı
Mazhar-i nûr idik Hak aşinası
Yapılmadan yerin göğün binası
Külünkten geçmiştir taşımız bizim.

Bir güruhuz niyazımız Allaha
Bağlıdır belimiz kelâmullaha
Şükür mazhar olduk Cemalullaha
Ehl-i irfanız, yok naşımız bizim.
Lâ mekân şehriden bu kân'a geldik
Nefh' olunduk kevn-ü mekâna geldik
Devreyleyip nakş-i insana geldik
Hakkı zikretmektir işimiz bizim.

Uğradık kırlara devran içinde
Sundular aşk meyın irfan içinde
Hak cemalin gördük seyran içinde
Hayr ile yoruldu düşümüz bizim.

SİDKİ'ya bu dehrin sergerdanıyız
Evvel baki idik şimdi faniyiz
Hünkâr dergâhının dervişanıyız
Bir mürşide bağlı başımız bizim.

— 3 —

Ağlayıp yalvarsa bir kul mihnetle
Merd-i kâmil mürüvveti basar mı.
Yanarmıyız böyle nar-i firkatle
Yoksa bilmem bad-i vuslat eser mi.

Meydan-i ezelde eyledim ikrar
Sabitim kavlimde eylemem inkâr
Bir kişi ne kadar olsa günahkâr
Şefkat-i mevlâdan ümit keser mi.

SIDKİ ihlâs ile itikat eyler
Böyle koymaz felek bir gün şâd eyler
Ya katline ferman, ya azad eyler
Sultan olan kölesine küser mi.

— 4 —

Ah eyleyüp yollarına bakarım
Ağlarım ki nazlı yarım gelecek.
Sular gibi enginine akarım
Çağlarım ki nazlı yarım gelecek.

Tazelendi şu sinemde yareler
Haktan ola bu derdime çareler
Mecnun gibi yedi yıldır kareler
Bağlarım ki nazlı yarım gelecek.

Böyle çalmış Hak alnıma kalemi
Çok çektim âlemde ben bu sitemi
Ayrılık narıyla dertli sinemi
Dağlarım ki nazlı yarım gelecek.

Hinttemidir bilmem Çin ü Maçın de
İntizarım kaldı sünbül saçında
Arı gibi bir peteğin içinde
İnlerim ki nazlı yarım gelecek.

Hasret oldum gözüm kaldı yollarda
Bülbülün arzusu vardır güllerde
Kâhi sahralarda, kâhi çöllerde
Gözlerim ki nazlı yarım gelecek.

Gönlüm arz ediyor çeşm-i mestini
Levha-yı kalbime yazdım resmini
SIDKİ der ki leyl ü nehar ismini
Söylerim ki nazlı yarım gelecek.

— 5 —

Ah neyleyim dertli gönül gülmedi
Sarardı gül benzim soldu ne çare.
Çarh-ı devran muradımca dönmedi
Gözlerim kan ile doldu ne çare.
Dünyaya gelesi ağlarım heyhat
Hasılı bulmadım âlemde rahat
Yâr ile ayrılık, hasret, firakat
Olmaz dedim amma oldu ne çare.
Sefil SIDKİ ikrarımdan şaşmayım
Seller gibi her tarafa taşmayım
Çok ceht ettim yardan ayrı düşmeyim
Mukadder yerini buldu ne çare.

— 6 —

Ah neyleyim kaldım bab-i firkatte
Yüz çevirdi zülf-i siyahım yine.
Bıraktı bendesin dâm-i zulmette
Nihan oldu şevk-i penahım yine.
Küçücük yâr sevmek başa bir belâ
Niçün kim yandığım anlamaz eyvâ
Vücudüm şehrine saldı vaveylâ
Çıkmadı burcundan o mahım yine.
SIDKİ yârin gitti dönmez dediler
Asumana çıktı inmez dediler
Arşa sultan oldu gelmez dediler
Ateşlendi başta külâhım yine.

— 7 —

Aklımı zay'etti bir melek meşrep
Gönlümü ateş-i hicrana çekti.
Ayat-ül Kürside ism-i mürekkep
Hikmeti sure-i İmrana çekti.

Şems ü kamerdir yüzünde iki şak
Hurilik, Gılmanlık o yâre lâyük
Gördüm de cemalini dedim Hak Hak
Beni Mansûr gibi urgana çekti.
«Vedduha Velleyli» yüzlerin ayet
Kaşların İmrandır, gözlerin Tevrat
Okundu Zeburda bir gizli hikmet
Nesh edip İncili Kur'ana çekti.
Gâhi yerde, gâhi gökte hayalât
Kimsede bulunmaz böyle feraset
Kimini eyledi ehl-i Arasat
Kimini zincirleyip meydana çekti.
Perişan gönlümü çok hal eyledi
Çeşmimin yaşını payimal eyledi
SİDKİ'yi Yakuba emsal eyledi
Kendini Yusuf tek pinhana çekti.

— 8 —

(Allamel esma Ademdir.)

Allemel-esma'yı bileyim dersin
Ademi bil, Ademe gel Ademe.
Hakikat rahına yeleyim dersin
Ademi bil, Ademe gel Ademe.
Ademdir âleme ilm-i zat olan
Şeş cihet içinde kâinat olan
Ademdir Allaha hem mir'at olan
Ademi bil, Ademe gel Ademe.
Ademi bilersen sultan olursun
Yedi ayet içinde kur'an olursun
Ademi bilmezsen Şeytan olursun
Ademi bil, Ademe gel Ademe.

Errahman suresi indi Ademe
Fehmeyle kendini eriş bu deme
Ademi bilmezsen düşersin gama
Ademi bil, Ademe gel Ademe.

Levlâke buyurdu hakkında bizzat
Ademde bulunur reng-i Muhammed
Ademden açılır her bir müşkilât
Ademi bil, Ademe gel Ademe.

Yedi, sekiz, dokuz Ademde tamam
Böyle emreyledi ol Rabbü'l âlem
Üç huruf beş nokta Ademdir Adem
Ademi bil, Ademe gel Ademe.

Dört kapı kırk makam erkân Ademdir
Hakkın Cemaline seyran Ademdir
Yedi mushaf âl-i İmran Ademdir
Ademi bil, Ademe gel Ademe.

Ademdir Şeriat ilmîni bilen
Üç sünnet, yedi farz salâtın kılan
Tarikat babının miftahı olan
Ademi bil, Ademe gel Ademe.

Ademdir marifet sırrına eren
Bir noktada arşı eyleyen seyran
Ademdir hakikat kavline giren
Ademi bil, Ademe gel Ademe.

Ademdir Kâbe-i Beytullah olan
Arş-i Rahman, nûr-i Veçhullah olan
Ademdir Ayet-i Yedullah olan
Ademi bil, Ademe gel Ademe.

Ademi bilenler irfan oldular
Çar anasır, seb'ül-mesan oldular
Ademi bilmeyen Mervan oldular
Ademi bil, Ademe gel Ademe.

Adem olan biat eder Bektaşa
Sakın baş indirme kalb-i kallaşa
Adem isen tapma ağaca, taş
Ademi bil, Ademe gel Ademe.
On yedi huruftur üyamız Adem
On iki noktadır deryamız Adem
Ta ezelden cedd-i âlâmız Adem
Ademi bil, Ademe gel Ademe.
Ademi bildik de ilm-i zat olduk
Adem âl-evlâttır biz agâh olduk
Her ne arar isek Ademde bulduk
Ademi bil, Ademe gel Ademe.
Ademdir evlâd-ı nesl-i Muhammed
Ebu cehil ona eylemez biat
SIDKI der Ademden olmuşuz irşad
Ademi bil, Ademe gel Ademe.

— 9 —

Arzeyleyüp geldim hâk-i pâyine
Kabul et efendim mihman senindir.
Ta ezelden aşık oldum soyuna
Kapının gulâmı Selman senindir.
Çeker sancağını erler gaziler
Gelir kurbanlıklar koçlar kuzular
Kudümler çalınır, naylar sızılar
Saz muhabbet, sohbet seyran senindir.
Adalet tahtının sultanı sensin
Gönüller evinin mihmanı sensin
Cerrahsın, cümlelerin Lokmanı sensin
Her türlü dertlere derman senindir.
Dergâhın cennettir, bahçeli bağı
Garip bülbül gibi yüreğim dağı
On sekiz bin âlem hükmüne bağı
Sen kutb-ül aktabsın devran senindir.

Aşk yolunda terk eyledim canımı
Canımı, malımı, han ü manımı
Zebh'et gerdanımı akıt kanımı
Geldi kulun SIDKI kurban senindir.

— 10 —

Aşk atına süvar olan aşıklar
Ölünceye kadar yorulmaz imiş.
Hakkı can gözüyle gören sadıklar
Bu fani dünyaya sarılmaz imiş.

Arifler mal için etmez teftişi
Cümlelerin muradın veren bir kişi
Bir gerçeğe taktıranlar kırışi
Değme tokmak ile kırılmaz imiş.

Kiraman kâtibi cümleyi yazan
Berhüdar mı olur doğrudan azan
Fırsat elde iken sermaye kazan
Eli boş divana varılmaz imiş.

Bahçesini serçeşmeden suvaran
Muhabbet meyvesi biter firavan
Ehl-i Beytten چراغını uyaran
Kıyamete kadar kararmaz imiş.

SIDKI der yâr olma kavî-i yalana
Sakın emeğini verir talana
Bunda âl-evlâda muhib olana
O divanda sual sorulmaz imiş.

— 11 —

Aşkın badesinden katre nuş eden
Kaynar derya gibi coşar dediler.
Mürşid-i kâmilin pendin güş eden
Hoşça bir âlemda yaşar dediler.

Aşkın şarabından lezzet tatmayan
Evlâd-ı Aliye gönül katmayan
Mürşid-i kâminden daman tutmayan
Yetemez menzile şaşar dediler.

Beş vakit namazın kılmadan ölen
Kalbinin aynasın silmeden ölen
Vaktin imamını bilmeden ölen
Ölüsüne kurtlar üşer dediler.

Gel beri Hakkı bil serseri gezme
Dergâh kapısından elini üzme
Sakın ha kimsenin kuyusun kazma
Taş atma başına düşer dediler.

SIDKI'ya gel Hakka tevekkül eyle
Akıbet endiş ol teemmül eyle
Cevr-ü cefalara tahammül eyle
Dar kapta kaynama taşar dediler.

— 12 —

Ayrılık zamanı geldi gaziler
Yakar bu sinemi nar dertli dertli.
Ah ettikçe ciğerciğim sızılar
Ağlayıp ederim zar dertli dertli.

Gel karşıma dal boyunu göreyim
Bir dolu ver muradıma ereyim
Sana bir yadigâr mendil vereyim
Sil çeşminin yaşını var dertli dertli.

Geçen sohpetleri düşün hayal et
Sen de benim için ağla melâl et
Ayrılık vaktidir hakkın helâl et
Kuşlardan haberim sor dertli dertli.

Çektiğim dertleri edemem beyan
Hasretinle oldu gözlerim alkan
Sevda-yı gamzenle bu tığ-i hicran
Eyledi bağrıma kâr dertli dertli.

Sefil SIDKI çağırırım erlere
Aktı çeşmim yaşı döndü sellere
Düştü nasibimiz gurbet ellere
Gözle yollarımı yar dertli dertli.

— 13 —

Ayrılık zamanı geldi sultanım
Lütfeyle yâr-i vefadarın unutma.
Maden-i mürüvvet, şah-i cihanım
Abd-i aciz dil-fikârın unutma.

Seyrettim cemalin seyran içinde
Bulunmaz emsalin devran içinde
Sen cennet gülüsün gülşan içinde
Andelib-i nâle-zarın unutma.

Vasfeder hüsününü ayet-i kur'an
Küllü varım olsun yoluna kurban
Eyledim aşkınla terk-i hanüman
Gayret şiar, can-nisarin unutma.

Tarihler yüceldi çileler doldu
Bin üç yüz otuz dört seneye kondu
Kahpe devran hasret camını sundu
Mihribanım ahd ü ikrarın unutma.

Yandırdı SIDKI'yı âteş-i sevda
Mülâkat müyesser eylesin Mevlâ
Mecnunun olduğum ey saçı Leylâ
Bu belâkeş gamgüsarin unutma.

— 14 —

Azimet ederek bizim ellere
Devletli sultanım sen sefa geldin.
Çoktan beri bakar idim yollara
Kaşları kemanım sen sefa geldin.

Mesturdur veçhinde yüz on dört sure
Kondugun haneler gark olur nura
Noksanımız çoktur kalma kusura
Sahib-ül ihsanım sen sefa geldin.

Hüsnün gördüm ruşen oldu gözlerim
Bu sinemi nar-i aşka közlerim
Hâk-i pâye turâb olsun yüzlerim
Ey aziz mihmanım sen sefa geldin.

Asl-i pâkinizdir gûruh-i naci
Cemalin kâbesin görenler hacı
Kelâmındır her yâremin ilâcı
Tabib-i Lokmanım sen sefa goldin.

SIDKI fakir kapınızın kemteri
Cemalin görelî oldum serseri
Velilerin serfirazı serveri
Şah-i Horasanım sen sefa geldin.

— 15 —

Azm-i rah edersen kûy-i canâna
Zülf-i dilârâya dokun geç sâbâ.
Saldı can bülbülü nar-i hicrana
Ol verd-i hamraya dokun geç sâbâ.

Düşükçe hatıra gül-i rânâmız
Tezayüd etmekte derd ü sevdamız
Kaldı dam-i gamda dil-i şeydamız
Kıl halim hikâye dokun geç sâbâ.

Aşka yâr olmayan bilemez raz'ım
Çıktı asûmana ah ü avazım
Arzet dergâhına naz ü niyazım
Yüz sür hâk-i pâye dokun geç sâbâ.

Yaktı can mülkünü bu nar-i firkat
Umarım Mevlâdan vasl'a mülâkat
Lütfetsin halime şah-i Risalet
Esma-ül hüsnaya dokun geç sâbâ.

Geçtim bu cihanın ıstıgalinden
Sevdi gönlüm anın leb-i balından
SIDKI'nın derdinden hasbihalinden
Bir ince mânâya dokun geç sâbâ.

— 16 —

Bazı âdem kılar hikmet davasın
Katre olamamış deryayım sanır.
Serçe yutmak diler Anka lokmasın
Kendini bir azim behayım sanır.

Çoktur kalp evinde kibr ü riyası
Eksik olmaz kıyl-ü kalî davası
Halâ olamamış obced mollası
Bir akıllı âlim ulyayım sanır.

Erince cihana mah-i Ağustos
Bakar pençesine bazlanır horoz
Babası Karabet, kendisi Matus
Özünü Hazreti İsayım sanır.

Şimdi zarafetle ediyor cümbüş
Başı değmeyince eylemez serhoş
Virane bekçisi biçare baykuş
Burc-i asûmanda Hümayım sanır.

SIDKI sen kendini edegör teskin
Erenler nazarı kılıçtan keskin
Bakıp kanadına karınca miskin
Küh-i Kaf üstünde Anka'yım sanır.

— 17 —

Ben gurbet ellerde türlü yastayım
Bilmem ki sevdiğim ne halde şimdi.
Çoktanberi hasretinden hastayım
Tabib-i Lokmanım ne halde şimdi.

Hasretim var deyü boynun eğer mi
Tenha تنها sinesini döğer mi
Gelir diye yola bakar ever mi
Nevreste fidanım ne halde şimdi.

Yar da benim gibi gözleri hun mu
Leylâm deyü yasım çeker Mecnun mu
Şaz olup güler mi, yoksa mahzun mu
Kaşları kemanım ne halde şimdi.

Yanar aşk oduna bağı baş m'ola
Ah ile vah ile bana eş m'ola
Ağlar leyl-ü nehar gözü yaş m'ola
Giysusu reyhanım ne halde şimdi.

SIDKI'ya gönlümde aşkın havası
Düşmüşüm derdine çekerim yası
Eller bayram eder giyer libası
Çeşm-i hunfeşanım ne halde şimdi.

— 18 —

Ben mürşidim diyen meydana gelsin
Mürşit kimdir andan nişan isterler.
Men-aref sırrını okusun bilsin
Destinde hüccet-ü burhan isterler.

Dört kapı kırk makam on iki erkân
On yedi tariki eylesin beyan
Külli varı Hak yolunda tercüman
Canını meydanda kurban isterler.

İlmi ile âmil gerektir kişi
Âmil olmaz ise taklittir işi
Mukallid olanlar Şeytanın eşi
Bunda kavl-i sadık insan isterler.

Mağrur olan boyun eğmez bu yola
Bu bir sırdır nasip olmaz her kula
Hünersiz kişiyi almazlar pula
Esrar anlar ehl-i irfan isterler.

Cahil olan er cemine giremez
Ehl-i Beytin süreğini süremez
Özü çürük, zihni sağır yaramaz
Dili bülbül, kalbi kur'an isterler.

Mürşit sanıp daman tutma şakiden
Hak kelâmı doğmaz her kör fakiden
Özün halâs edip yetmiş ikiden
Nefsini katletmiş merdan isterler.

Arif olan sohbetinden tutulmaz
Üstat meydanına hile katılmaz
Boncuk dükkânını açma satılmaz
Bu pazarda dürr-ü mercan isterler.

Hünkâr Hacıbektaş âlişanıdır
Yedullah babının hak nişanıdır
Mürşid olan mülkün Süleymanıdır
İns-ü cinne hükm-ü ferman isterler.-

SIDKI âl-i Resule olagör asker
Şaraben Tahurdan içesin kevser
El-veledi sırrı ebi'ye mazhar
Kutb-ül aktab gibi sultan isterler.

— 19 —

Bezm-i muhabbette şadan olursun
Handanına kurban olduğum dilber.
Açılır gül gibi gülşan olursun
Meydanına kurban olduğum dilber.

Durdukça karşımda tebessüm ile
Saray-i kalbimde tecessüm ile
Mana-yı hakikat tekellüm ile
Lisanına kurban olduğum dilber.

Ben seni sevmişim ey âli saye
Dil vermem billahi her bivefaya
Bir kadeh ihsan et SIDKI gedaya
Peymanına kurban olduğum dilber.

Biçare gönlümün artar melâli
Zülf-i perişanım nerelerdesin.
Figana başladım bülbül misali
Ey gonca handanım nerelerdesin.

Senden ayrılalı gülmez yüzlerim
Derunimi nar-i aşka közlerim
Yakup gibi kan ağlıyor gözlerim
Yusuf-i Kenanım nerelerdesin.

Medine şehrinin gonca gülleri
Ulu dergâh beytullahın yolları
Mecnun gibi dolanırım çölleri
Leyli-i devranım nerelerdesin.

Çiçekler açılır çilehanede
Kurbanlar tıglanır asitanede
Aşkın ateşi var bu divanede
Yar ü mihribanım nerelerdesin.

Ağlatıp SIDKI'yı ahûzar eden
Dağıtıp aklını tarûmar eden
Beni sevdalara giriftar eden
Serv-i hıramanım nerelerdesin.

Bilmem ne haldeyim ey nur-i didar
Bu cismim içinde canı yitirdim.
Şule-i hüsnünü görelî dildar
Derviş oldum hanümanı yitirdim.

Lütfeyle bendene ey âli cenab
Emlâk-i vücudüm olmakta harab
Düşeli kalbime ah ü ıstırab
Kân'dan geçtim, hem mekânı yitirdim.

Verildi SIDKI'ya cam-i firakat
Bir kâma ormedim çektim nedamet
Gayet şaşkın oldum halim harabat
Akl-ü fikri, var ü canı yitirdim.

Bir güneş tal'atlı çıktı seyrana
Suretinde şol envara maşallah.
Şaşaası ziya saldı cihana
Bu tal'atla, bu envara maşallah.

Şevk verir başında tac-ı saadet
Güzeller bezminde bulmuş kemalat
Nübüvvet tahtında şah-ı Risalet
Ehl-i şefkat ol Hünkâra maşallah.

Nesl-i âl-i Resul hublar sultanı
Şerefyab eylemiş kevn-ü mekânı
Lâyakıl mest olur seyreden anı
Mihri münir, gül ruhsara maşallah.

Kaşları bismillah çeşmi mevali
Sure-i errahman şeksiz cemali
Dizilmiş gerdana sünbül misali
Giysuları semensara maşallah.

Huriler ceminin bir serfirazı
Tamam serve benzer kadd-i mümtazı
Kâmildir etvarı, şivesi nazı
Sad aferin ol dildara maşallah.

Müşk alır zülfüne değdikçe nesim
Görmemiş musavvir böyle bir resim
Hem cesim, hem besim ne güzel kesim
Şol elif kametli yâre maşallah.

Böyle dilber gelmemiştir devrana
Galiba cennetten çıkmış meydana
SIDKI biçareyi eyler divane
Salındıkça ol mah-pare maşallah.

Bir güzele gönül verdim erenler
Bulunmaz emsali cihan içinde.
Zâr'a düşer hub cemalin görenler
Güya bir goncadır gülşan içinde.
 Böyle dilber bu cihanda bulunmaz
 Kıymet verme ile satın alınmaz
 Halik midir, mahlûk'mudur bilinmez
 Bir melektir, gezer insan içinde.

Verdi muradımı ahdine salım
Kalmadı gönlümde bir müşkil halim
Bir ismi Feyzullah, aziz-ül-âlim
Bir ismi Cemal'dir Kur'an içinde.

 Çar köşeye ziya verdi cemali
 Güzeller ceminde yoktur emsali
 Şehinşah bakışlı, çeşm-i mevali
 Zülfikâr oynatır meydan içinde.

Sefil SIDKI seyreyledim boyunu
Mısır-i kalbe geldi Yusuf-i sani
Doldurdu destinde sundu peymanı
Huriler ceminde, Gılman içinde.

Bir haber sorayım erenler size
Sevdiğimden lûtf-ü ihsan mı geldi.
Mevlânın aşkına söyleyin bize
Müjde mi, efkâr mı, efgan mı geldi.

 Efgan geldi ise giyim karalar
 Bizim davamızı o dost aralar
 Hasretinden açılmıştır yaralar
 Tabibler şahından derman mı geldi.

Devran bana çok cefalar yetirdi
Adû sözü dertlerimi artırdı
Dosttan bu nameyi kimler getirdi
Sail midir yoksa kervan mı geldi.
 O nameyi salan canân mı idi
 İçinde okunan kur'an mı idi
 Dosta gelen ehl-i iman mı idi
 Yoksa bir münafık şeytan mı geldi.

SIDKI bu dert ile yandı kurudu
Eyvah gurbet ilde ömrüm çürüdü
Münafıklar cellâd oldu yürüdü
Bilmem katlimize ferman mı geldi.

Bir kişi âlemde zenginim dese
İhsan olmayınca ne fayda kardeş.
Her öğünde kuzu biryanı yese
İz'an olmayınca ne fayda kardeş.

 Ben âlimim dese yeşiller sarsa
 Bin şakirdi olsa hep divan dursa
 Kitaplar yüklense, fetvalar verse
 İman olmayınca ne fayda kardeş.

Bir kişi dervişim deyü öğünse
Elif tac vurunsa, fakir görünse
Zer kemer bağlansa, hırka giyinse
İrfan olmayınca ne fayda kardeş.

 Yakışmaz irfana her bir kaba söz
 Hasmın gıybetine sallama boş gürz
 Kılıç çekip düşman ile yüzbeyüz
 Meydan olmayınca ne fayda kardeş.

Gel ey SIDKI olmak istersen âşık
Amel kesbet emr-i Hakka muvafık
Şeyh postunda otur, gerek meşayih
İnsan olmayınca ne fayda kardeş.

Bir nev-civan gördüm eyledim sual
Bu bir şeyh-i şahanedir dediler.
Verir âşıklara şerbet-i zülâl
Lebleri hoş meyhanedir dediler.

Gözleri gazanfer sultan-ı Necef
Tığ-i müjgânına durmuşum hedef
Yanakları gül, şeker, dehanı sadef
Dişlerine dürdanedir dediler.

Kitab-ı mecidde, sırr-ı Kur'an da
Okunur evsafı âl-i İmran da
Devran-ı âlemde, kevn-ü mekânda
Manendi yok, bir danedir dediler.

Meydan-i hünerde cevân eyleyen
Her bir cevânında bin kan eyleyen
Bu cümle cihanı seyran eyleyen
Ol gözleri mestanedir dediler.

SIDKI'ya bulunmaz fevkinde faik
Tenasübü'l-aza tâb'ı muvafık
İkrarında sâbit, kavlinde sadık
Her işinde merdanedir dediler.

Bir nev-fidan dilber gördü gözlerim
Mest oldum gözleri mestanesinden.
Mübarek pâyine sürdüm yüzlerim
İçtim leblerinin meyhanesinden.

Esiyor başıma sevda yelleri
Cûş eyleyip akar çeşmim selleri
Berdar olmuş dostun zülfi telleri
Bin Mansur asılmış her danesinden.

Bu çarh-ı feleğin savdık savaşın
Çok yedik adû dan adavet taşın
Yüzseler derisin kesseler başın
Âşık olan geçmez canânesinden.

Her can çalışamaz vikayemize
Gonca gül mahvoldu himayemize
Şirin-ter dir derler hikâyemize
Ferhat ile Mecnun ofsanesinden.

Sinemde aşk odu elimde sazım
Ah ettikçe arşa çıkar avazım
Ya Rabbenâ budur senden niyazım
Ayırma SIDKI'yı bir danesinden.

Bir niyazım vardır gani sultana
Ulu divan kurmamıza yakın mı.
Mehdi Resul çıkıncağız cihana
Hub cemalin görmemize yakın mı.

Kahramanlar destur gözler batında
Onlar makbul oldu Hakkın katında
Saf saf olup bir sancağın altında
Teber çekip durmamıza yakın mı.

Sancak çekip gaip erleri gele
Doksan bin evliya gaziler bile
Münkirler ağılya, müminler güle
Kâfirleri kırmamıza yakın mı.

Bir gün ola hep şehitler uyana
Ol vakit seyredin dökülen kana
Kılıç çekip bir uğurdan meydana
Birer birer girmemize yakın mı.

Sefil SIDKI nûr-i rahmet saçıla
Şaraben tahura meyler içile
Bir gün ola Hak sancağı açıla
O günleri görmemize yakın mı.

Bir zaman efsane yeldim cihanda
Şimdi bir sultana eriştik şükür.
Fehmettim eşyayı seb'ül-mesan da
Nokta-i bürhana eriştik şükür.

Yedi harften bir noktaya süzüldük
Esmâü'l-hüsna ya anda yazıldık
Ehl-i Beytin katarına düzüldük
Menzil-i merdane eriştik şükür.

Eliftir dersimiz be dir hecemiz
Feyz-i Hakka mazhar oldu nicemiz
Hakikat kitabın açtı hocamız
Sure-i İmrana eriştik şükür.

Otuz altı babdan içeri girdik
Hamdülillah ne hub didara erdik
Kaldırdı nikabın cemalin gördük
Acaib seyrana eriştik şükür.

SIDKI der dembedem zikrullahımız
Cana hayat verir Feyzullahımız
Sertac-i Muhammed eyvallahımız
Sırr-ı lâmekâna eriştik şükür.

Bu çerh-i felekte, devr-i âlemde
Güzel çoktur amma bir tanesi var.
Böyle hub bulunmaz cins-i âdemde
Kutlu Melek gibi bir annesi var.

Kamet-i nev-fidan, serv-i sanavber
Yasin-i şerifte olmuş musavver
Merecül-bahreyninden çıkmış mücevher
Lü'lü mercan saçar dendanesi var.

Mesturdur veçhinde sure-i İmran
Nümayândır anda esrar-ı Kur'an
Sülâle-i tahir, sahibü'l-ferman
Cedd-i Hünkâr, zat-ı şahanesi var.

Tevratta Şentiya, İncilde Ahmet
Zebur ehli derler, budur Muhammed
Bir şem'a-i kudret, nûr-i müebbed
Devran eder yüzbin pervanesi var.

Durur divanına bâd-i sabâlar
Okurlar şanında meth ü senalar
Zikr-i evsafında bulup safalar
Dinleyenler derler daha nesi var.

Mübarek hüsnünden açmış nikabın
Küşade eylemiş adâlet bâb'ın
Verir âşıklara aşkın şarabın
Leblerinde kudret meyhanesi var.

Vurunmuş başına tac-ı kırmızı
Göğsünde münakkaş Acem yaldızı
Alnında balkıyor Zühre yıldızı
Hüccete ne hacet nişanesi var.

Nurundan halk etmiş cenab-i Celil
Öz kendi namına buyurmuş Halil
Görmeye ne hacet yeter bu delil
Âşık SIDKI gibi divanesi var.

Bu mecruh sinemden el çek ey tabib
Benim bu sinemde taş yarası var.
Sızılar vücudüm misl-i andelip
Onulmaz ciğerde şiş yarası var.

Ta'n-i dağ eyledi parelerimi
Duymadı o zalim zarelerimi
Her kim ki işitti yarelerimi
Dediler bir hilâl kaş yarası var.

SIDKI ömrüm geçti zevk ü safasız
Bir günüm geçmedi cevr ü cefasız
Seni kimler öptü behey vefasız
Yine gerdanında diş yarası var.

— 32 —

Bugün erenlerin yüzünü gördüm
Esrara seyrettim cuma gecesi.
Üçler meydanına peymence durdum
Didara seyrettim cuma gecesi.

Destur oldu beşler cemine geçtim
Yediler elinden bir bâde içtim
Men-aref ilmini okuyup seçtim
Gaffara seyrettim cuma gecesi.

Yedilerdir erenlerin durağı
Arşta ağlar Muhammedin Burağı
Şule verdi onikiler çerağı
Envara seyrettim cuma gecesi.

Bir arif-i billah açtı gözümü
Saykal vurup pâk eyledi özümü
Kırklar meydanına sürdüm yüzümü
Haydara seyrettim cuma gecesi.

Kırkların ceminde nesl-i Mevali
Çar köşeye ziya verir cemali
Na't-i Ali okuyup bülbül misali
Gülşana seyrettim cuma gecesi.

Er cemine uğrattılar yolumu
Seb'ül-mesan okuttular dilimi
Gülbeng çekip bağladılar belimi
Ezkâra seyrettim cuma gecesi.

SIDKI bir gerçeğe yetirdim eli
Ehl-i Beyt yolunda demişim beli
Kırklar serçeşmesi Bektaşî Veli
Hünkâra seyrettim cuma gecesi.

— 33 —

Bugün seyre çıkmış hublar sultanı
Teşrif etti bezm-i âlâ ya bakın.
Şevkiyle münevver kıldı cihanı
Alnında nücum-i Zehraya bakın.

Manâ-yı velfecri okur gözleri
Bahseder Sure-i Nur dan yüzleri
Aklımı yağmaya verdi sözleri
Kalbimde devreden sevdaya bakın.

Sanki gökten yere indi bir melek
Bezm-i âşıkân'a girdi gelerek
Bir elinde meze sunar gülerek
Bir elinde mey-i sahba'ya bakın.

Dökülmüş zülûfler gül gerdanına
Hadisler yazılmış hub divanına
Yüz süren hac'olur asitanına
Cemal-i Kâbe-i Ulyaya bakın.

Budur bu âlemde hub padişahım
Mesçidim, mihrabım, hem kiblegâhım
Alâ sure-i Rahman işte güvahım
Vechinde esma-ül hüsnaya bakın.

Açıp gonca misal çeşm-i meftunun
Şad etti bülbül-i dil-i mahzunun
Tezyin etmek için bezm-i Mecnunun
Kaldırdı nikabın Leylâ ya bakın.

Gelmemiş cihana böyle mahpare
Bir bakışla aklım aldı ne çare
SIDKI'yı bülbül tek düşürdü zare
Şol yüzü gül, leb-i hamraya bakın.

— 34 —

Bu kadar mahlûkat filcümle cihan
İşkân olmuş kend'aklını beğenir.
Her biri bir yolda zar ü sergerdan
Revan olmuş kend'aklını beğenir.

Coşkun sular gibi akıp çağlarken
Hakikat bahrinde ummanı buldum.
Bülbül gibi zara düşüp ağlarken
Firdevs-i âlâ'da gülşanı buldum.

Ateş gibi yandım yel gibi estim
Bir zaman kendimi bir dara astım
Ferhat olup nice kayalar kestim
Canı terk eyledim canânı buldum.

Dostun cemalini gördüm haccettim
Sarraf oldum türlü gevher harcettim
Baştan başa şu cihanı dercettim
Şah-i Merdan, Şir-i Yezdanı buldum.

Eriştim kırklara sırr-ı vahdetten
Sabakım verdiler ilm-i hikmetten
Varıp okumadım gayri mektepten
Dost yüzünde ümm-ül Kur'anı buldum.

SIDKI sadık biat kıldım bu yola
Muhabbetim düştü bir gonca güle
Bir nazar eyledim cim ile dal'a
Nur-i Cemaleddin Sultanı buldum.

(Düvaz İmam - Düvazdeh İmam)

Cüşa geldi bahr-i vahdet iptida
Kûn dedi halk oldu mevcut bu bina.
Nur-i Haktan halk olundu enbiya
Mümin olan eylediler iktida

Mustafadır tac-i pâk-i enbiya
Murtazadır serfiraz-i evliya.

Kimisi mevlâya doğrultmuş yolu
Kimisi tanımaz sağ ile solu
Kimisi soyunmuş atlası çulu
Üryan olmuş kend'aklını beğenir.

Kimisi fiilince bir mezhep düzer
Peygamberler onun yüzünden bezer
Kimi âl-evlâda buğz eder gezer
Mervan olmuş kend'aklını beğenir.

Mervan bilmez âl-evlâdır. hakkını
Nefse uyan uzak eyler yakını
Kimi takmış boğazına tokunu (tavk)
Şeytan olmuş kend'aklını beğenir.

Kâmil mürşit bul ki müşkilin seçe
Beyhudeler verir emeğin hiçe
Kimisi milleti taptırır haça
Ruhban olmuş kend'aklını beğenir.

SIDKI'ya neler var kevn-ü mekân da
Bin üç yüz on sekiz iş bu zamanda
Hakkı görmez bibasar çok cihanda
Hayvan olmuş kend'aklını beğenir.

Cihanda sevda-yı aşk ile yahu
Cevr-ü melâlimiz tükenmez oldu.
Aldı aklımızı bir çeşm-i ahû
Derd ü hayalimiz tükenmez oldu.

Neler çektim ben bu aşkın yüzünden
Öldürseler çıkmam mürşit izinden
Münafık şerrinden adû sözünden
Kıyl ile kal'imiz tükenmez oldu.

SIDKI yâr olmuşuz mağfurlar ile
Dâra çekilmişiz Mansur'lar ile
Ehl-i Beyt düşmanı münkirler ile
Ceng-ü cidalimiz tükenmez oldu.

Hasan hulk-i Rıza şah-i volâyet
Hüseyn-i Kerbelâ nur-i hidayet
Geçmek istersen sıratı selâmet
Can ile gel bunlara kıl itaat.

Mustafadır tac-i pâk-i enbiya
Murtazadır serfiraz-i evliya.

İmam Zeynel destigir-i müzniban
İmam Bakır mülteca-yı ins ü can
Tutagör Caferi Sadıktan daman
Kamu müminlere yâr ü mihriban.

Mustafadır tac-i pâk-i enbiya
Murtazadır serfiraz-i evliya.

Musai Kâzım, Rızadır şahımız
Taki ve ba Naki şems ü mahımız
Hasan-ül Askeri kiblegâhımız
Muhammed Mehdi dir padişahımız

Mustafadır tac-i pâk-i enbiya
Murtazadır serfiraz-i evliya.

On iki imam ile on dört masuman
Bunlarda bulunur her derde derman
Yüzlerini sür SIDKI çağır el'aman
Şefi-ül müznibin, sahibü'l-ferman

Mustafadır tac-i pâk-i enbiya
Murtazadır serfiraz-i evliya.

— 38 —

Çoktan beri gidemedim dergâha
Tozlu yollarını göresim geldi.
İntizarım yeğın ol hüsn-i maha
Zülfi tellerini göresim geldi.

Tarikat tahtında ol kutb-i devran
İsmi Cemaleddin cihana sultan
Şirin kelâmları dertlere derman
Lebi ballarını göresim geldi.

O dergâhtan bahr-i rahmet saçılır
Yüz sürenin günahından geçilir
Lâle sünbül menekşeler açılır
Malya çöllerini göresim geldi.

Yüreğimde vardır ayrılık dağı
Medet mevlâm yakın eyle ırağı
Cennet-i âlâ dır Topayın bağı
Gonca güllerini göresim geldi.

SIDKI'ya muhabbet camını sunar
Ateşim koyulaşır, yüreğim yanar
Kırklar meydanında pervane döner
Balım kullarını göresim geldi.

— 39 —

Çorumdan kalkınca eyledim seyran
Hatap boğazından geçti bir güzel.
Kaşları karadır gözleri İmran
Hatap boğazından geçti bir güzel.

Lâle sünbül gibi kokar sinesi
Hazreti Ali den var nişanesi
Görülmemiş bu diyarda kıyası
Hatap boğazından geçti bir güzel.

Takınmış boynuna çifte en'amı
Güzellikte yekta duyuldu namı
Durdum divanına kıldım kıyamı
Hatap boğazından geçti bir güzel.

Ba ile okutmuş ders vermiş hoca
Saramadım gitti emeğim hiçe
Nasip olup konuşaydım bir gece
Hatap boğazından geçti bir güzel.

Gerdanı ak, kâkülleri dürmeli
Ak kolunda bileziği burmalı
Elleri kınalı, gözü sürmeli
Hatap boğazından geçti bir güzel.

— 40 —

Derd-i derunuma değme ey Lokman
Bu sevda serimden aralanmasın.
Yürekteki derde olur mu derman
El vurma bu bağrım paralanmasın.

Tecellimiz böyle düştü gaziler
Bozulur mu taktirdeki yazılar
Gece gündüz durmayıban sızılar
Kimseler ciğerden yaralanmasın.

SIDKİ'ya terkettim hanümanımı
Arzedip giderim o sultanımı
Görmeden almasın mevlâ canımı
Ömrümün defteri karalanmasın.

— 41 —

Derdin ile düştüm aşk ateşine
Sen de bencileyin sinen dağla yar.
Bir ok değdi şu sinemin başına
Yaralandım gel yaramı bağla yar.

Yine geldi ayrılığın çağları
Giyem karaları atam ağları
Aşayım gideyim yüce dağları
Kalktı kısmet hakkın helâl eyle yar.

Sefil SIDKİ namusunun arınan
Durmuşum yoluna kulü varınan
Derd ü hasretinen, ah ü zarınan
Nasıl olur ahvalımız böyle yar.

— 42 —

Dervişliğin yolun sorarsan derviş
Bir mürşid-i kâmil bulan dervîştir.
Himmet-i pir ile görülür her iş
İzn-ü icazetin alan dervîştir.

Mürşit kapısında illallah ile
Gerektir her işi eyvallah ile
Dembedem her saat zikrullah ile
Derya-yı tevhide dalan dervîştir.

Mürşit kapısını terkedip lezen
Dünyada, ahrette bulamaz düzen
Yetemez menzile serseri gezen
Kalbi marifetle dolan dervîştir.

Derviş gerek bir tabibe erişe
Yarasın gösterüp derdini deşe
Gönül putlarını yakıp ateşe
Sarıp aşk ile solan dervîştir.

SIDKİ'ya şeyh olsun gerekse dede
Biat etmek farz dır âl-ü evlâda
Bel bağlayıp şeriatte Ahmede
Beş Vakit namazın kılan dervîştir.

— 43 —

Derya-yı heyhata attım kendimi
Uğradım devranın çok cefasına.
Ne denlû nush ettim tutmaz pendimi
Gönül gitmek ister bivefasına.

Meylottim gözleri hunharelere
Merhem sarılır mı bu yarelere
Muhabbet eyleyen mahparelere
Katlansın feleğin her belâsına.

SIDKI'yı yandırdı bir serv-i kamet
Bende takat yoktur onda mürüvvet
Eyler ağyâr ile türlü muhabbet
İltifat eylemez müptelâsına.

— 44 —

Dil vereli bir saçları Leylâ ya
Bülbül gibi giryan etti aşk beni.
Akıbet düşürdü küh ü sahraya
Mecnun gibi hayran etti aşk beni.

Kimi âşık, kimi derviş dediler
Kimi doğru yola girmiş dediler
Kimi dünya huyu, sevmiş dediler
Aşk içinde destan etti aşk beni.

Kimi deli dedi, kimi budala
Ne çare katlandı gönül her hale
Tutuben yakamdan verdi tellala
Bir pulunan ilân etti aşk beni.

Bir dem derviş oldum ehl-i seyahat
Durmayıp dolandım kırk bin vilâyet
Oldum bir zaman da ehl-i harabat
Yaktı, yıktı, viran etti aşk beni.

Gör neyledi sefil SIDKI'yı Hüda
Bir zaman şah etti bir zaman geda
Evvel Tarsus kazasında bineva
Yenice de iskân etti aşk beni.

— 45 —

Diyar-i gurbette artar melâlim
Kâtip arzuhalim yâre böyle yaz.
Halim ifadeye yoktur mecalim
Kâtip arzuhalim yâre böyle yaz.

Dilde nar-i hicran erdi kemale
Lütfeyleyip yol vermedi visale
Ehl-i insaf olan ağlar bu hale
Kâtip arzuhalim yâre böyle yaz.

Seyr-i cemalinle ey serv-i kamet
Duçar-i aşk olan bulmaz ifakat
Dizimde derman yok özümde takat
Kâtip arzuhalim yâre böyle yaz.

Dil-i biçaremi kılıp azürde
Giriftar eyledi bin türlü derde
Sual olunmaz mı ulu mahşerde
Kâtip arzuhalim yâre böyle yaz.

SIDKI'ya ayırmam canânı candan
İkrarım var dönmem ahd ü amandan
Ne o benden geçsin ne de ben ondan
Kâtip arzuhalim yâre böyle yaz.

— 46 —

Girye-i Matem

Doğdu mah-i matem giydi karalar
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.
Güneş derunundan açtı yaralar
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.
Âdem ata ahüzara başladı
Hayretinden parmağını dişledi
Havva ana gözlerini yaşladı
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.

Dedesi Muhammed kara bağladı
Sekiz cennet, Huri Gılman ağladı
Fatma ana yüregini dağladı
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.

Atası Ali dir Hakkın aslanı
Yanındadır Kamber ile Selmanı
Kan ağladı müminlerin sultanı
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.

Yezitler bilmedi hak Peygamberi
Götürdüler ol mübarek ser'leri
Melûl oldu iki cihan serveri
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.

Güvercin kanına kanat batırdı
Ah eyledi dertlerini artırdı
Medine ehline haber götürdü
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.

Ümmi Selime de cevher bardağı
Hatırına düştü vasiyet çağı
Kana dönmüş Kerbelâ'nın toprağı
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.

Al kana boyandı nübüvvet mührü
Er olanlar çekti cevri ile kahrı
Ateşlendi yandı Medine şehri
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.

Büründü melekler kara libasa
Hüseynin dertleri gelmez kıyasa
Enbiya evliya girdiler yasa
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.

Muharrem ayında kanlar kaynaşır
Yüreğime odlar düşer koylaşır
İns ü Melek kurtlar kuşlar ağlaşır
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.

Bin üç yüz otuza kondu seneler
Yenilenir dertler yanar sineler
Sızılar yavrular ağlar analar
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.

SIDKI'ya çeşmimin yaşları çağlar
Sarsalanır yerler, iniler dağlar
Halis muhip olan her saat ağlar
Ah Hüseynim ciğer parem diyerek.

— 47 —

Dost eline giden sail gelmedi
Bir hayırlı haber gözler gözlerim.
Cana hasret düştü sabrım kalmadı
Bir hayırlı haber gözler gözlerim.

Mecnun gibi dolanırım çöllerde
Gönlüm hasret çeker gözüm yollarda
Nice bir gezeyim gurbet illerde
Bir hayırlı haber gözler gözlerim.

Yine bir belâyâ uğrattım başı
Tükenmez adû nun cenk ü savaşı
Ah ettikçe akar çeşmimin yaşı
Bir hayırlı haber gözler gözlerim.

Böyle oldu bize Haktan irade
Tecellim bu imiş kaldım arada
Kadir mevlâm yetir bizi murada
Bir hayırlı haber gözler gözlerim.

SIDKI Hakka bağlamışım belimi
Yetiş Hızır dedem sen al elimi
Bir kimseye diyemedim halimi
Bir hayırlı haber gözler gözlerim.

Dost yıkmış kaşların incinmiş gayet
Çok yalvardım, aman dedim gülmedi.
Vardır yüreğinde dert binihayet
İnsaf et nevcivan dedim gülmedi.

Sen gülmezsen bütün cihan ağlasın
Aşk ateşi yüreğimi dağlasın
Eğer sen etmezsen kimler eylesin
Bu derdime derman dedim gülmedi.

Aşkınla akıttım gözümde kan yaş
Halinle haldeyim yoluna yoldaş
İşte boyun, işte bıçak, işte baş
SİDKİ sana kurban dedim gülmedi.

Dört kapının kırk makamın varına
Ermedin mi kardeş ermeli imiş.
Mansur gibi bir gerçeğin darına
Durmadın mı kardeş durmalı imiş.

Sil sarayın pâk edegör özünü
Eriş bir kâmile aç a can gözünü
Ehl-i Beytin eşğine yüzünü
Sürmedin mi kardeş sürmeli imiş.

Mümin olan sever Ali neslini
Münkir olan terkeylemez kastini
Üç sünnetin yedi farzın aslını
Sormadın mı kardeş sormalı imiş.

Arif olan ağdan okur kelâmı
Otuz altı baktan hatmi tamamı
Dört kapıdan yedullaha selâmı
Vermedin mi kardeş vermeli imiş.

Arif ol SİDKİ'ya gezme serseri
Eriş bir mürşide veregör seri
Yüzün sürüp göğ eşikten içeri
Girmedin mi kardeş girmeli imiş.

Düştü gönlümüze nar-i firakat
Lütfeyle sultanım unutma beni.
Mevlâm ihsan etsin sağlık selâmet
Ey şah-i cihanım unutma beni.

Katar yürür barhanalar çekilir
Ağlar mümin müslim yola dökülür
Ayrılık görenin beli bükülür
Yâr-ü mihribamm unutma beni.

Bülbül olan arz'etmez mi gülleri
Mecnun Leylâ için bekler çölleri
Yakup gibi gözetirim yolları
Yusuf-i Kenanım unutma beni.

Oniki imam nesli yolun ulusu
Tarikatın şeriatın Ali si
Hacıbektaş dergâhının Veli si
Hüseyn-i devranım unutma beni.

Yandırıp SİDKİ'yi ey nevres fidan
Türlü sevdalara giriftar eden
Elveda eyleyip sılaya giden
Serv-i hıramanım unutma beni.

Düştüm yollarına ağlar giderim
Hünkâr Hacıbektaş Veli dost deyi.
Bahar seli gibi çağlar giderim
Hünkâr Hacıbektaş Veli dost deyi.

Eğer giderseniz Hacıköyüne
Selâm söylen eşe dosta yarâna.
Biz de düştük muhabbetin yanına
Niyaz edin ahvalimi sorana.

Çetmi ye varınca eğlenin durun
Onlar ne haldedir ahvalin sorun
Pir Civan Sultana yüzünüz sürün
Biz de varmaktayız ulu divana.

Niyaz Baba Emirceye varınca
Ol gani sultana yüzler sürünce
Çal Baba yâr ahvalimiz sorunca
Söylen : düşmüş senin için figana.

Merzifon şehrinde geçmek isterim
Baba Piri ye derdim açmak isterim
Yüküm inci mercan saçmak isterim
Girer isem biraz daha meydana.

Benim intizarım Ali soyunda
Aşkım belli lâm, be ile ayında
Sefil SIDKI kaldım Harız köyünde
Bağlıdır kısmetim emr-i Yezdana.

Eğer sözün doğrusunu söylesem
Cahil bu meydandan kalkar savuşur.
Evlâd-ı Ali ye biat et desem
Din ile imandan çıkar savuşur.

Olur mu nadanı bu yola çekmek
Bülbülün dilinden ne bilsin ördek
Nadanın arzusu et ile ekmek
Hemen bir kaç lokma tıkar savuşur.

Bir gerçeğe bağlamışım özümü
Aşk ateşi kan ağlatır gözümü
Gög eşiğe süre idim yüzümü
Hünkâr Hacıbektaş Veli dost deyi.

O dergâhta her gûnahtan geçilir
Meydanında dürr-ü gevher saçılır
Hasbahçenin goncaları açılır
Hünkâr Hacıbektaş Veli dost deyi.

Çar köşeden muhiblerin getirir
İteyeni muradına yetirir
Dervişleri gülbeng çeker oturur
Hünkâr Hacıbektaş Veli dost deyi.

SIDKÎ arz'eyledim gonca gülleri
Çok şükür açıldı dostun yolları
Derviş oldum giydim köhne şalları
Hünkâr Hacıbektaş Veli dost deyi.

Eğer giderseniz bizim ellere
Yarenlere selâm söylen turnalar.
Garip anam bakar m'ola yollara
Yarenlere selâm söylen turnalar.

Çıkıp çıkıp yükseğine oturun
Yolunuzu menziline yetirin
Sağ selâmet haberimi götürün
Yârenlere selâm söylen turnalar.

Sefil SIDKÎ müşkilimiz seçildi
Üstümüze âb-i rahmet saçıldı
Bahar geldi lâle sünbül açıldı
Yârenlere selâm söylen turnalar.

Mervan Ehl-i Beyte kalmaz niyazı
Göremez evlâdı kör olmuş gözü
Söylesem meydanda bir doğru sözü
Çıkar hayvan gibi bakar savuşur.

Evlâd-ı Ali yi bil desem bilmez
Saykal vurup kalp aynasını silmez
Fark etmez kelâmdan nasihat almaz
Boynuna halkayı takar savuşur.

SIDKI sohbetini deme bakara
Kelâm tesir etmez her seng-i hara
Söylesem ki senin işin avara
İrfanda hatırım yıkar savuşur.

— 55 —

Esti başa yine hicran yelleri
Elveda ey nevcivanım hoşça kal.
Gezeyim bir zaman gurbet illeri
Nesl-i Hünkâr adil hanım hoşça kal.

Dostum gözle aşıkını hayal et
Seher yellerinden beni sual et
Kalktı can kervanı hakkın helâl et
Hakikatlı mihribanım hoşça kal.

Attı felek beni garip diyara
Mukadderim böyle imiş ne çare
Düştüm bülbül gibi nale-i zare
Gönlüm gülü nevfidanım hoşça kal.

Düştü vücudüme nar-i iştihak
Dilerim mahşere kalmaya firak
Himmet eyle gene gelip kavuşak
Şah-i cihan kerem kânım hoşça kal.

Gönül kuşu pervaz etti yuvadan
Mecnun gibi cüda düştüm Leylâ dan
Unutma SIDKI'yı demden duadan
Şahım, pirim, âlişanım hoşça kal.

— 56 —

Evlâdı bilmeyip kıla taparsın
Şaşarım aklına şaşarım senin
Ne aceb bir batıl yola saparsın
Şaşarım aklına şaşarım senin.

Güft ile Süleyman olurmu kallaş
Evlâda eyvallah eylemez huffaş
Her keçe giyenler olur mu Bektaş
Şaşarım aklına şaşarım senin.

Evlâttan biatsız giyenler tacı
Başını kesmektir hemen ilâcı
Âsâ sandın elindeki ağacı
Şaşarım aklına şaşarım senin.

Sureti peresttir dervişlik satar
Yanlış fetva verir hakka taş atar
Öyle münafıklar ikrar mı tutar
Şaşarım aklına şaşarım senin.

SIDKÎ der evlâddan tutarsa daman
Öyle muhiplere canımız kurban
Şimdiki hocalar tabi-i Mervan
Şaşarım aklına şaşarım senin.

— 57 —

Ey ağalar bir güzelin yoluna
Baka baka kemiklerim sarardı
Merhamet eyleyip bakmaz halime
Kan kalmadı bu gül benzim sarardı.

Baktıkça kaşına güler gözleri
Nazenin dilleri şirin sözleri
Yeter eylediğin gel bu nazları
Naz ettikçe gözde ziyam sarardı.

Merhametler eyle şevketli yarım
Göklere dayandı ah ile zarım
Medet senden olur nazlı dildarım
Canımın kafesi tenim sarardı.

Bu serimi sevdasına saldıgım
Gece gündüz ateşine yandığım
Ahu gözlerine kurban olduğum
Ah ettikçe ciğerlerim sarardı.

Sineme dokundu adü nun taşı
Nice sevdalara uğrattım başı
Aldı bu SIDKI'yı aşkın ateşi
Geçti cana iliklerim sarardı.

— 58 —

Ey birader mihmanını tut aziz
Bulasın ta rahmet-i Rahmanı tiz.

Dargın bakan mihmanına, ya melûl
İncinir ondan Hüda, hem ol Resul.

Mihmanına gösterenler güler yüz
Göre Haktan güler yüzle şirin söz.

Nan veregör aç kalan fakirlere
Açlara, muhtaçlara, esirlere.

Bahiller lokmasını yeme sakın
Oturma hiç sofrasına ey emin.

Bahilin lokmasıdır renc ü belâ
Sâhi nin lokması her derde deva.
SIDKI'ya al bu sözlerden ibreti
Doğru yürü koyma elden gayreti.

— 59 —

Ey efendim ihsanına belimi
Bağlıya bağlıya geldim kapına.
Alistırdım evsafına dilimi
Söyliye söyliye geldim kapına.

Terkeyledim vatanımı hanemi
Ahüzara saldım garip anamı
Aşkın ateşile dertli sinemi
Dağlıya dağlıya geldim kapına.

Bülbül gibi arzum kaldı güllerde
Mecnun gibi çok dolandım çöllerde
Yalın ayak başı açık yollarda
Ağlıya ağlıya geldim kapına.

On sekiz bin âlem dağ ile taşlar
Zikreder ismini tevhide başlar
Yüreğimden kanlar gözümünden yaşlar
Çağlıya çağlıya geldim kapına.

Sefil SIDKI yalvarırım dost deyü
Şahadet eyledim beli best deyü
Bu dertli gönlüme derman isteyü
İnliye inliye geldim kapına.

— 60 —

Ey erenler bu meydanda müşkülüm
Seçilmedi gitti bilmem ne haldir.
Dosta gidem dedim bağlandı yolum
Açılmadı gitti bilmem ne haldir.

Can ah çeker arzu kılar cananı
Dembedem artmakta zar ü efganı
Hazırlandı amma gönül kervanı
Göçülmedi gitti bilmem ne haldir.

Beller duman kış çevirdi yolumu
Balım Sultan sen bilirsın halimi
Dost aşkına doldurdular dolumu
İçilmedi gitti bilmem ne haldir.

Bir ziya bulmuşum aşk چراغından
Can bülbülü çıkmaz dostun bağından
Secer bellerinden, Yıldız dağından
Geçilmedi gitti bilmem ne haldir.

Sefil SIDKI abdal oldu yürüdü
Açılmadı dağlar duman bürüdü
Aşk derdinden çeşmim yaşı kurudu
Saçılmadı gitti bilmem ne haldir.

— 61 —

Ey erenler dosta düştü havasım
Her saat cemalin görmek isterim.
Gece gündüz artar matemim yasım
Canımı yoluna vermek isterim.

Seyreyledim kaşlarının yayını
Er olan gerçekten alır payını
Öpmek ister gönül hâk-i pâyni
Yüzümü yüzüne sürmek isterim.

Her dem arzederim Sultan Balımı
Kaldırdı gönlümden kıyl-ü kalimi
Vasıtaıyla arzedemem halimi
Bir kerre divana girmek isterim.

Yas ü matemdedir gönlümün kuşu
Dostun cemalinden buldum bu cûşu
Yeter dolandığım dağ ile taş
Şimdi bir menzile ermek isterim.

SIDKI bu sözlerim inceden ince
Sovdalara düştüm yarı görünce
Dostun bahçesinde açılan gonca
Haktan destur olsa dermek isterim.

— 62 —

Ey gafil bizlere güman edersen
Yedullah bâbında nişanemiz var.
Biat edip Pire iman edersen
Sana gösterecek irfanımız var.

Biatsız gezenler yularsız hayvan
Yaklaşma yanına işleği şeytan
Kim ki Ehl-i Beyte eylemez iman
Ona lânet okur lisanımız var.

Biatsız gezenin imanı yoktur
Ona lânet okun ziyanı yoktur
Biatımız cemale yolları haktır
Gidersen gel karış kervanımız var.

Biatsız kişinin kalbi kör olur
Yarın mahşer günü işi zor olur
İblis gibi bu dergâhtan dûr olur
Bizim bu dergâhta cevlanımız var.

Biatı bildirir aşkanımız
Yedullah babında muhibbanımız
Hikmetullah söyler arifanımız
Kuş dilin fehmeder imranımız var.

Biat Ehl-i Beyte cihan içinde
İnanmazsan oku Kur'an içinde
Korkumuz kalmadı meydan içinde
Beli Zülfikârî Merdanımız var.

Muhammed Ali den kaldı bu biat
İnkâr edenlere sad-hezar lânet
Ehl-i Beyt uğruna çekiyoriz gayret
Kerbelâ çölünde al kanımız var.

Gafil olma biz bende-i boşleriz
Kırklar ile bu süreği işleriz
Biz bu biat için cenge başlarız
Gelsin adû lara meydanımız var.

Biata inanmaz kalbi kallesler
Mürşidi farketmez inkâra başlar
Biatsız gezmeyin mümin kardeşler
Size bu nasihat izanımız var.

Biattır mümine bir sır-ı vahdet
Münkirlere nasip olmaz bu biat
Bir bölük zümreyiz ehl-i marifet
Ulu Padişah'tan fermanımız var.

Bizim fermanımız yüce Sultanda
Biathılar mahrum kalmaz divanda
Arif isen gafil gezme cihanda
Gel öğren usul ü erkânımız var.

Münafıklar bu yolları süre mi
Müminler seyrederek bağ-ı İremi
Velâyet şehrinin şah-i keremi
Şehinşah bakışlı aslanımız var.

Sefil SİDKÎ bu söz bize yadigâr
Biatın hakkında indi Zülfikâr
Saklı değil zahir batın aşikâr
Nur-i Cemaleddin Sultanımız var.

— 63 —

Ey saki-i devran, ey pir-i piran
İutfedip destin sun peymanelere
Ey serv-i hıraman, ey şah-i hüban
Bâde ver teşneleb mostanelere.

Söylenir evsafın dillerde her bar
Şöhretin âlemde buldu ıstihar
Kelâmin neş'esi olalı izhar
İhtiyaç kalmadı meyhanelere.

Bezm-i uşşaka gir ey gonca rânâ
No denli edersen naz ü ıstigna
Saklayamaz sırrın söyler biperva
Keşf-i esrar etme bigânelere.

Ehl-i aşk olanlar anlar kemalin
Cennet-i alâdır bağ-ı visalin
Yandırıp nâgehân şem-i cemalin
Bir telâş düşürme pervanelere.

SİDKİ ayağında olsun türabın
Sen oldun manası yüz dört kitabın
Lütfeyle sevdiğim açma nikabın
Zincir kırdırırsın divanelere.

— 64 —

Ey serv-i nazenin ey gül-i handan
Bir dilber-i mah-i şahanesin sen.
Olmuş aşıkların sermest ü hayran
Acaib bir çeşm-i mestanesin sen.

Sen gibi gül bu cihanda açılmaz
Serden geçilir de senden geçilmez
Bahana güç yetmez, kıymet biçilmez
Merecül-bahreyn de dürr-danesin sen.

Kâbe-i şariften alınmış hâkin
Ziyneti sen oldun evc-i eflâkin
Müşk ile yoğrulmuş tıynet-i pâkin
Cinan içre bitmiş reyhanesin sen.

Ey pâkize siret, ey melek hısâl
Hurşid-i tal'atın bulmasın zeval
Lâ nazirsın, sana bulunmaz misal
Bu kevn ü mekân da bir tanesin sen.

Nur almış ol kudret چراغ'larından
Şir ü şeker damlar dudaklarından
Buseler umarsın yanaklarından
Bilmem SIDKI nasıl divanesin sen.

— 65 —

Ey serv-i sanavber gel kıl hırâmân
Naz ile kametin gülşane göster.
Dudular lâl olsun, kumrular hayran
Tarz-i tekellümün dostane göster.

Meyhane-i aşkta peymâne fûruş
Şevk ile cihana düşürdün cünbuş
Dalgalsın kılsın cûş ile huruş
Lâ'l-i lebin bahr-i mercana göster.

Yanaklar ne beyaz, zülfün ne siyah
Cebhen ne güneştir, tal'atın ne mah
Rumuzun anlamaz cahil ü gümrah
Hâl-i hattın ehl-i irfana göster.

İsa senin için çekti sevdâyı
Musa aşkın ile gezdi sahrayı
Firavunlar bilmez yed-i beyzayı
Mucizatın kâmil insana göster.

Kulun SIDKI diler af ile gufran
Rahmetenlil âlomınsın bi gûman
Ebu cehl lâ'l'ine eylemez iman
Cemalin nurunu Selmana göster.

— 66 —

Ey tıfl-ı nazenin serv-i revanım
Hüblar içre bir tane yok sen gibi.
Ravza-i cinân da nevres fidanım
Bir dilber-i şahane yok sen gibi.

Alında mesturdur esma-ül hüsna
Elif lâm mim zalik, nüsha-ül kübra
Peripeyker çoktur cihanda amma
Dideleri mestane yok sen gibi.

Misk ü anber misin mülk-i Hutun de
Serv-i semen misin sahn-i çemen de
Nil-i mübarek te, bahr-i Aden de
Bir cevher-i dürr-dane yok sen gibi.

Mübarek cemalin mah-i münevver
Gögsün Darüsselâm giysun muanber
Kaşların zülfikâr, gözler gazanfer
Kırpikleri peykâne yok sen gibi.

Bir pâkize meşrep bir melek suret
Bir yosma kıyafet bir huri hilkat
Ol güneş tal'atla istersin vuslat
SIDKI'ya hiç divane yok sen gibi.

— 67 —

Ey zahit sorarsan mezhebimizden
Merdan-i tarik-i Bektaşileriz.
Bu bir nümunedir meşrebimizden
Yaran-i tarik-i Bektaşileriz.

Açtı Resulullah şariat babın
Okumuşuz anda Ledün kitabın
İçtik pir elinden aşkın şarabın
Mestan-i tarik-i Bektaşileriz.

Arz'eyloyip gelenleri yederiz
Yola boyun eğmeyen nideriz
Katarlanıp Hak doğruya gideriz
Kervan-ı tarik-i Bektaşileriz.

Merdaneyiz kovanlardan kaçmayız
Kaçanları kovup kanın saçmayız
Her bir havarice esrar açmayız
Derban-ı tarik-i Bektaşileriz.

Mürşit destur ile ceme gireriz
Evliyanın erkânını süreriz
Adûlara karşı göğüs gereriz
Kalkan-ı tarik-i Bektaşileriz.

Açılıp sancaklar olunca mevcut
Eyledik altında ispat-i vücut
Şükür kabul etti cenab-i mabut
Kurban-ı tarik-i Bektaşileriz.

SIDKI'ya pirimiz nesl-i Muhammed
İşıttı cihanı nur-i müebbed
Lâübali, pâk-i meşrep, mücerred
Selmân-ı tarik-i Bektaşileriz.

— 68 —

Eyâ nev-şüküfte gonca har ile
Âşina olduğun bilirdi gönlüm.
Bıraktıkça beni ah ü zar ile
Pür cefa olduğun bilirdi gönlüm.

Buseler isterken taze kirazdan
Değil idin hali sen ihtirazdan
Çıkmadıkça çünkü tarik-i nazdan
Bivefa olduğun bilirdi gönlüm.

SIDKI'yı aşkınla kıldın hakisâr
Bu virane gönlüm olmadı imar
Gülşende gül gibi ey rûhları nar
Ne belâ olduğun bilirdi gönlüm.

— 69 —

Eyyam-ı baharda andelip âsâ
Ol gonca handanın arzeder gönlüm.
Şirinter, ehl-i naz bir kadd-i balâ
Serv-i hıramanın arzeder gönlüm.

Nar-i hicran ile bitakat olmuş
Şayeste-i lûtf-ü mürüvvet olmuş
Hatları müşevveş harabat olmuş
Zülf-i perişanın arzeder gönlüm.

Salıp sahralara bikarar eden
Dağıtıp aklımı tarümar eden
Beni sevdalara giriftar eden
Yâr-ü mihribanın arzeder gönlüm.

Kutb-i âlem, kıblegâh-i müminan
Bendedir babında cümle ins ü can
Feyz-i Hüda, Hünkâr şah-i Horasan
Hak-i asitanın arzeder gönlüm.

SIDKI'ya nabedid oldum can gibi
Çağladı seylâb-i çeşmim kan gibi
Taht-i istinadda Süleyman gibi
Belkis-i devranın arzeder gönlüm.

— 70 —

Fark eyleyip ilm-i zatın seçene
Arif meydanında üstat dediler.
Benlik dağlarını delip geçene
Aferin ol ere Ferhat dediler.

Ehl-i Beyti inkâr edenler mattır
Yürümez irfanda sikkesi kalp tır
Hırs-i nefse uyan şeytan sıfattır
Mağrurun aslına şeddat dediler.
Sadık ol bu yolda çekme nedamet
Eşine dostuna olma hıyanet
Bu cihanda müminlere emanet
Biri Kur'an, biri evlâd dediler.
Buyurdu hadiste Ahmed-i Muhtar
Emanet sahibi hazret-i Hünkâr
Kim ki Âl-evlâda eylemez ikrar
Tacı delik kendi murtad dediler.
«Men zare evlâdi fakat zarani»
Resul-i Hak böyle kıldı fermanı
Nur-i Balım Sultan açtı meydanı
SIDKI o dergâhta irşad dediler.

— 71 —

Gel beri biat et Yedullah ile
Ehl-i Beyte biat eden naş olmaz.
Tecellâ tevellâ eyvallah ile
Mürşit meydanına giren dış olmaz.
Mürşide ermeyen öğrenmez hüner
Hünersiz kişiler cahildir meğer
Ustaz külüngünden geçer se eğer
Yapıya uymadık asla taş olmaz.
Sen elin aybını görürsün niçün
Arif oldur göre öz kendi suçun
Kimi dünya için, kimi Hak için
Bu cihanda ağlamadık baş olmaz.
Terkeyle benliği irfana karış
Neylersin benliği kulluğa çalış
Cahil kâmil ile edemez yarış
Serçe kuşu Anka ile eş olmaz.

Kâmil ol sözünü mulâyim söyle
Kötülük edene sen iylik eyle
Özün hâke indir alçağı boyla
Engin yerde bahar olur kış olmaz.
Çaldırma hatemin nefsin devine
Uydur huyun erenlerin huyuna
İblisi geçirme iman evine
Balı zehir eder sonra nûş olmaz.
İblis zümresinden çekögör olin
Yaramaz sözlerden perhiz et dilin
Haramisi çok olursa bir belin
Uğratma kervanı kârı hoş olmaz.
Eğer ister isen Hakkı bulasın
Sanma kendi aklın ile bilesin
Eriş bir mürşide menzil alasın
Gökte uçan kılavuzsuz kuş olmaz.
SIDKI'ya gulâm ol Veliyyullah
Ayrılma katardan git doğru raha
Yalvar ihlâs ile yüz sür dergâha
Gafil olma kutbun postu boş olmaz.

— 72 —

Gel beri serseri gezme cihanda
Fark eyle mürşidi var kapısına
Terk eyle benliği kalma güm anda
Özünü teslim et pir kapısına
Teslim et özünü illallah eyle
Hakkı tesbih edip zikrullah eyle
Tecellâ, temenna, eyvallah eyle
Asıl Mansur gibi dar kapısına
Dar-ı Mansur olup kıl Hakka kıyam
Erenler ceminde bulasın makam
Dört kapı üzere mürşide selâm
Biatını yetir pir kapısına.

Kim ki fehmeyledi şahlar şahını
Bunca müminlerin kiblegâhını
Cahiller göremez Hak dergâhını
Kâmiller düzüldü er kapısına.
İblis ar eyledi sücuttan kaçtı
Lânetin halkası boynuna geçti
Şeytana uyanlar dergâhtan düştü
Onları sürdüler nar kapısına
SIDKI'ya bu sözüm alana öğüt
Gönül kervanını dergâha yürüt
Evlâd-ı Hünkârdan var bir damen tut
Sakın hizmet etme kör kapısına.

— 73 —

Gel beri sır verme nadana hara
Namert ile esrar söyleşilir mi
Muhabbet istersen sadık dost ara
Cinsi gayri ile huylaşılır mı.
Cahil ü gümrahın düşme izine
Bel bağlama muhanetin sözüne
Varma meclisine bakma yüzüne
Münkirin sohbeti dinleşilir mi.
Münkir olan mal buldukça kudurur
Âlemde adına ahmak dedirir
Cömert olan bir nan bulsa yedirir
Bahil ile altın paylaşılır mı.
Er olanlar hali olmaz çilleden
Aşıklar Hak için geçti kelleden
Celâle uğrarsın sakın silleden
Aslan ile oyun oynaşılır mı.
Gel ey SIDKI mertler ile sürüşme
Haddini bil Anka ile yarışma
Gerçeklerin çünbuşuna karışma
Deryanın dalgası anlaşılır mı.

— 74 —

Gel ey zahit doğru müsluman isen
Akçasız altınsız iman satarım.
Govher meydanında bezirgân isen
Yükü cevahirli kârban satarım.
Gerçek ârif olan manayı çözer
Havaric fehmetmez beyhude gezer
Doksan bin deveyi bir lpe dizer
Yanı kırk çıraklı sarban satarım.
Ustazdan ders alıp ilmistan açtım
Bahçe-i mâni de gülistan açtım
Hakikat şehrinde bezmistan açtım
İnci ve zebreced, mercan satarım.
Bu sözlerden hisse alırsan eğer
Hakikat rahına gelirsen eğer
Envar ü kıymetin bilirsən eğer
Hoş manalar söyler lisan satarım.
Ustaz matah dokur tellerin sancır
Gayetle incedir dokunma incir
Der akap boynuna takarım zincir
Muhabbet bezminde insan satarım.
Biraz metaim var vermem beleşe
Bahasın keserim üç ile beşe
Kargaları hay eylerim o leşe
Zümre-i bülbüle gülşen satarım.
Bu can bülbülünü güle getirdim
Mevlânın ismini dile getirdim
Vücudüm şehrinde bir bağ bitirdim
Türlü safahatlı seyran satarım.
Pirlerden içmişim aşkın şarabın
Goncanın yüzünden açtım nikabın
Mürşitten almışım Lokman kitabın
Dert ehli olana derman satarım.

Veririm canımı mert oğlu merde
Söylemem sohpetim her kalbi karta
Sükker-i tutiylı vermezem kurda
Tilki pazarında tavşan satarım.

Arifler bu sözü haddeden çeker
Tutinin önüne koymuşum şeker
Pençesin vurdukça kayalar söker
Şöyle şecaatlı aslan satarım.

İstemem kargayı arzum sunada
Şikâr-i bülbüle oldum sayyade
Kekliğin kâdrini bilen üftade
Yolar tozağını üryan satarım.

Saksağan ne bilsin gülşen bağını
Bülbüle söylerim bahar çağını
Arife veririm tereyağını
Bazı ahmaklara ayran satarım.

Âsil zat olana hizmet veririm
Kemberbest bağlayıp gayret veririm
Kargı, kılıç, silâh bir at veririm
Öyle şahbazlara kalkan satarım.

Arifin sözünü tutmayan güş'un
Tutup kulağından veririm peşin
Er için beslerim atmaca kuşun
Bazı erbablara şahin satarım.

Baz kuşun bilmeyip istersin ördek
Balabap diyerek verirsin leylek
Yularlar başını çekerim tek tek
Ehl-i dünyalara hayvan satarım.

Bakarım bir şahıs olmuşsa azgın
Göstermem hümayı, veririm kuzgun
Gel eğer tohumun değilse bozgun
Söker çepelini fehlan satarım.

Bu kadar mahlûku halk etti Kadir
Geldiler cihana hep tabur tabur
Yetmiş iki millet oldu misafir
Ahret sarayına mihman satarım.
İblis bendeleri fısk oder gezer
Başları külâhlı hezar be hezar
Tutup zincirledim kırk elli kadar
Putuperestlere şeytan satarım.

Ecel yetip vade tamam olunca
Azrail canlara hüküm kılınca
İsrafil de sur düdüğün çalınca
Nice baykuşlara viran satarım.

Arif bilir bu manayı zatında
Mızrak ucu gösteririm batında
Hüner meydanında üstat katında
Adım destancıdır, destan satarım.

SIDKI derki farkeyledim özümü
Hakikat babında açtım gözümü
Cahile söylemem asla sözümü
Kâmil meydanında irfan satarım.

— 75 —

Gel gönül bekleme gurbet elleri
Bu çektiğim derd-i suzan yetişir.
Belki yüzü benlim gözler yolları
Bülbül gibi ah ü figan yetişir.

Bir yarin derdinden gözlerim seldir
Güldürmedi felek bilmem ne haldir
Bu gurbet ellerde on sekiz yıldır
Geşt ü güzar ile cevân yetişir.

Erişti nevbahar suları çağlar
Yarinden ayrılan ah çeker ağlar
Bitti lâle sünbül, açıldı dağlar
Kalk şimdi gidelim kervan, yetişir.

Muhabbetim vardır serv-i naz ile
Yandırır gönlümü hub avaz ile
Gahi sohpet ile gahi saz ile
Sahba-yı aşk, dem-i devran yetişir.
Arttı bu SIDKI'nın zar ü figanı
Göreceğim geldi yâr ü yaranı
Arzedip giderim eski vatanı
Bunca gurbet, bunca hicran yetişir.

— 76 —

Gel gönül gidelim gurbet illere
Varsın rakiplerin yeri bol olsun.
Mecnun gibi düştüm dilden dillere
Şimden sonra mekânımız çöl olsun.
Gezelim gurbeti olup sipahi
Bir zaman çekelim ah ile vahi
Kılavuz edelim boz atlı şahı
Aşalım gidelim dağlar yol olsun.
Bühtan edüp yolumuzu çeviren
Hakkı koyup münafıkı kayıran
Sefil SIDKÎ beni yardan ayıran
Nan bulmasın, giyeceği çul olsun.

— 77 —

Gel gönül hakikat ilmine eriş
Bivefa dünyayı terk eyle yeter.
Bab-i erenlerde olagör derviş
Bu köşkü sarayı terk eyle yeter.
Geç benlikten Hakka teslim et özün
Eriş bir mürşide aç a can gözün
Rıza kapısına süregör yüzün
Vefasız eşyayı terk eyle yeter.

Erenler şem'ine özünü yandır
Cahillere yoldaş olma ziyandır
Uyma şu dünyanın sonu yalandır
Heves-i hava'yı terk eyle yeter.
Nefs-i emmareden sakla canını
Dalatma şeytana hem imanını
Âlemin zemminden kes lisanını
Şol kuru davayı terk eyle yeter.
SIDKI der dünyaya bağlama belin
Faydasız sözlerden lâl eyle dilin
Cehd eyle bir pire erıştır elin
Tarik-i tersayı terk eyle yeter.

— 78 —

Gel gönül kâmil ol hasbetenlillah
Bu meydanda kıyl ü kali neylersin.
Tarik-i müstakim buyurdu Allah
Şeytanın gittiği yolu neylersin.
Kendini bil amelini fikreyle
Kanaat kıl nasibine şükreyle
Sen Ehl-i zakir ol Hakkı zikreyle
Seni zemmeyliyen dili neylersin.
Eriş bir mürşide çala emini
Fark edesin devranını demini
Kaptan ol deryaya uğrat gemini
Menzil aldırmayan gölü neylersin.
Aç gözün Hak yolda teslim et canı
Eresin mekâna, göresin kâni
Her dem bir tarafa şavur harmanı
Sen o döner esen yeli neylersin.
Arifler özünü katara yeder
Cahil sohpet bilmez iftira eder
Herkes ilmi ile haşrolur gider
SIDKI kendini gör eli neylersin.

Gel sakınma benden ey yüzü mahım
Şem'a görünmez mi pervanesine.
Lebinden bir buse zülf-i siyahım
İhsan et cemalin divanesine.

Kalbimin tahtında sen oldun sultan
Bağlıyım emrine elinde ferman
Cam-i muhabbetle sâki-i devran
Badeler sunmaz mı mestanesine.

İşıttı cihanı şevk-i hisalın
Çerh-i felek görmemiştir misalin
Hak nasip eylerse İyd-i visalin
Can kurban edeyim şükranesine.

Nazardan geçirdim köhne cihanı
Herkesi cennettir kendi vatanı
Anka kaf'ı bekler, bülbül gülşanı
Baykuş ta çevrilir viranesine.

Aşıkındır SİDKİ sanma mürâi
Geçirme fırsatı açma arayı
Senin için hazırladım sarayı
Teşrif et sultanım dil hanesine.

Sıdkı Baba Sivas'a yaptığı seyahatlarından birinde, sohbet ettikleri sırada, mecliste bulunan bir hoca: (— Sıdkı efendi şu anda içine doğan bir kelâm söyle, ben de yazayım.) diye bir talepte bulunmuş; Baba da aşağıdaki şiiri söylemeye başlamış, hoca yazarken her beyti orada bulunan birine benzetmiş, son beyte gelindiğinde de (— İşte o da bizim evde.) diyerek ailesinden şikâyetlenmiştir.

Gel tarif edeyim enva-i kelpi
Kıl tefekkür birer birer say iti.
Bir cinsi vardır ki kalpların kalpı
Baş kaldırmaz taksim gözler pay iti.
Bir cinsi de var canları yakar
Yahşi yaman demez dişlerin çakar
Bir cinsi de var ışımara bakar
Segirdir dört nala gider hay iti.
Bir cinsi de vardır asla üremez
Ekseri onların cinsi türemez
Bir kapıda karar edip duramaz
Sokak sokak yeler gezer huy iti.

Bir cinsinin demir olur yüreği
Bir cinsi de vardır bilmez çöreği
Her gün de yedersen yağlı böreği
Hiç terbiye kabul etmez dağ iti.
Bir cinsi de vardır tavlanır güzün
Arayıp bekçiler bulamaz izin
Yediği üzümler kör eder gözün
Düşünce tuzağa ağlar bağ iti.
Bir cinsi de vardır bilmez şakayı
Değme şikâr kurtaramaz yakayı
Geçirsen boynuna altın tokayı
Beklemez sürüyü kaçır ev iti.

SİDKİ'ya arif ol haddini tanı
Uğursuz şerrinden saklasın Gani
Verme fırsatını ısırır seni
Amma sakın azgın olur ev iti.

Geldi kılavuzlar kalktı kismetler
Ey efendim selâmetle gidesiz.
Düzüldü katarlar çekildi atlar
Safa ile saadetle gidesiz.

Her dem temennamız kutb-i cihana
Tobellüg et selâmım pir-i pirana
Hulûs-i pâk ile cansiperane
Şecaatle salâbetle gidesiz.

SIDKI'ya aşıkım bir hüsn-i maha
Seyyit Cemaleddin gül yüzlü şaha
Makam-ı Hünkâra, yüce dergâha
Muhabbetle şerafetle gidesiz.

— 82 —

Gelince cihana Muhammed Mehdi
Devran bizim olur gam çekme gönül.
Bir gün havariçten alırız ahdi
Seyran bizim olur gam çekme gönül.

Âl-evlâda garaz eder Maviya (Muaviye)
Biat eylemezler âl-i âbâ ya
Irkı bozuk olan yunmaz bu suya
Umman bizim olur gam çekme gönül.

Çok sözlerim vardır amma söylenmez
Cahil olan âl-evlâda bağlanmaz
Mahşere dek bu yaralar sağlanmaz
Cinan bizim olur gam çekme gönül.

Sinemizde vardır Hüseyin derdi
Biz de fark eyledik merd oğlu merdi
Koymayın meydana her kalbi kartı
İrfan bizim olur gam çekme gönül.

Sefil SIDKI bu yaremin emi var
Şu gönlümde Kerbelânın gamı var
Bir gün olur müminlerin cemi var
Meydan bizim olur gam çekme gönül.

— 83 —

Gönül dost iline azm-i rah eyle
Elverir gezdiğin gurbet elleri.
Emlâk kazasında sergerdan böyle
Ah ettikçe akar gözüm selleri.

Yürekte yaremi her tabıp bilmez
Aşkın ateşine düşenler gülmez
Gönül havalandı hiç karar kılmaz
Aşalım gidelim yüce belleri.
İntizarım vardır şevketli yaro
Bin türlü ah ile düşmüşüm zara
Belki gelir diye SIDKI biçare
Yüzü benim gözler m'ola yolları.

— 84 —

Gurbet ilde bin dert ile gaziler
Yar ü yaranımı andım ağlarım.
Gözüm ağlar kara bağrım sızılar
Kaşı kemanımı andım ağlarım.

Ben gurbet ellerde ağlamak kârım
Ya bilmem ne halde şevketli yarım
Arttı bülbül gibi vird ü ezkârım
Gonca handanımı andım ağlarım.

Ağlatıp aşk ile bikarar eden
Biçare gönlümü ah ü zar eden
Beni bu hallere giriftar eden
Keremler kânımı andım ağlarım.

Bana mesken oldu diyar-ı gurbet
Ne çare bu imiş taktir-i kismet
Bir melek bakışlı gözleri afet
Nevres fidanımı andım ağlarım.

SIDKI der dert ile kan döktüklerim
Bir yare sebeptir bu çektiklerim.
Çoktan beri gurbet eli beklerim
Eski vatanımı andım ağlarım.

— 85 —

Güruh-i naciden daman tutmayan
Cahil kalır kâmil insan olamaz.
Vaktin imamına iman etmeyen
Mağrurdur hâk ile yeksan olamaz.

Mürşid-i kâminden dersin almayan
Men aref sırtına vakıf olmayan
Şeriatte beş vaktini kılmayan
Tarikatte ehl-i irfan olamaz.

Ali evlâdına farzdır muhabbet
Muhabbet edenler ehl-i mürüvvet
Muhammedo mahsus mühr-i nübüvvet
Ebu Cehil mülke sultan olamaz.

Dertli isen Haktan iste çareyi
Dürr-ü güher sanma seng-i haroyi
Lokman Hekim gerek sarsın yareyi
Her cerrah dertlere derman olamaz.

SIDKI'ya sıdkile liyakat ister
Pirden himmet, Haktan hidayet ister
Mürşit kapısında sadakat ister
Her kişi Aliye Selman olamaz.

— 86 —

Hakikat ilmindo bir nokta buldum
Ümm-ül Kur'an o noktada gizlidir.
Okudum hecesin zatını bildim
Sırr-ı Süphan o noktada gizlidir.

Aslı bir noktadır taht-üs serada
Tecelli gösterir her bir eşyada
Allemel esma da, bay ü geda da
Âl-i İmran o noktada gizlidir.

Yedi Mushaf, yedi Esmâ, yedi Ayet
Mana-yi gencinde gösterir suret
Yedi kat yer, yedi kat gök, semavat
Arş-i Rahman o noktada gizlidir.

Bir noktadan zahir oldu semavat
Selâvat verenler bulur saadet
Mazhar-ı Muhammed, nur-i hidayet
Mah-i tâban o noktada gizlidir.

SIDKI hatmeyledi cim ile dal'ı
Ustaza ermeyen bilmez bu halı
Mayası Muhammed, esrarı Ali
Seb-ül mesan o noktada gizlidir.

— 87 —

Hakikat ilminden dersin alanlar
Hak yoluna atar ayak dediler.
Kabin tutup serçeşmeden dolanlar
Olmaz Hak dergâhtan irak dediler.

Arif ol kalbini uğratma kışa
Söyleme bu sırrı her kalbi naş'a
Biat etmeyenler nesl-i Bektaş'a
Kendi leylek, sözü laklak dediler.

İkrar etme her imansız pelide
Arif olan bu kelâmı işide
İtaat etmezsen emr-i mürşide
Durma bu meydanda kalk kalk dediler.
Erenler rahına gel kat özünü
Fark edegör sohpetini sözünü
Dokunur kelâma dikme gözünü
Söz anlamaz kaba kulak dediler.
Köşker olup bu meydandan gön çalan
İblis gibi kalp evinden din çalan
Ehl-i Beyti hanedana yan çalan
Yolu batıl, kendi ahmak dediler.

Aslı keçi tüyü olamaz ipek
Değirmene koysan un olmaz kepek
Hay etsen av almaz her koca köpek
Talimi yok, kendi aplak dediler.

Arif ol kendini bu yola bindir
Eriş bir mürşide müşkilin kandır
Yay önünde ipek olur mu kendir
Çıkrığa verince tırlak dediler.

Bir kişinin aslı çıkarsa naş'a
Çokça çökme dayanamaz kirişe
Biat oylamaz se Hacıbektaş'a
Boynunun köküne şaplak dediler.

Bülbül olup bu gülşende ötmeyen
Saksagandır bu meclise yetmeyen
SIDKI der ki özün yola katmayan
Kendi nadan işi solak dediler.

— 88 —

Hamdülillah geçtik nefsi havadan
Hazret-i gaffara düştü gönlümüz.
Yetüp daman tuttuk bir rehnümadan
Sahibü'l-esrara düştü gönlümüz.

Aşk yoluna koyduk ser ile canı
Terk ettik dünyayı han ile manı
Şefiü'l-müznibin, keremler kânı
Ahmed-i Muhtara düştü gönlümüz.

Başımızda tacdır cümle peygamber
Onların babında olmuşam kemter
Sahib-i zülfikâr, hace-i Kanber
Haydar-ı Kerrara düştü gönlümüz.

Bel bağladık gerçeklerin sözüne
Bulanmışız yollarının tozuna
Kimsenin aybını vurmaz yüzüne
Setr eden settara düştü gönlümüz.

SIDKI'ya kalbimde mihr ü mah olan
Cümle müminlere kıblegâh olan
Adalet tahtında padişah olan
Hükmeden hünkâra düştü gönlümüz.

— 89 —

Hamdülillah Hakka döndük yüzümüz
Rahmeti olmayan yüz sizin olsun.
Bir mürşit açıptır batın gözümüz
Zahirde seyreden göz sizin olsun.

Göründü gözüme Çin ile Maçın
Gönül fark eyledi isyanın suçun
Minnet eylemezem dünyalık için
Kül kömür neyleyim, toz sizin olsun.

Düşürdüm gönlüme Hakkın havasın
Eyleyüben hizmet aldım duasın
Pir elinden giydim aşkın libasın
Çulhanın sardığı bez sizin olsun.

Aşkın küresinde özüm pişirdim
Muhabbetim bir gerçeğe düşürdüm
Gönlümün kuşunu arşa uçurdum
Dere ile tepe düz sizin olsun.

Hilâf değil bu SIDKI'nın sözleri
Bağlayalım qrenlere özleri
Göründü gözüme Balım kızları
Avrat ile uşak kız sizin olsun.

— 90 —

Hâme-i kudretle ey şah-i cihan
Lütfeyleyip dertlerime çare yaz.
Azad kabul etmez kapında Selman
Diyerek namımı her diyare yaz.

Bilirsin bâbında sâdıklığımı
Ateş-i aşk ile yanıklığımı
Saklama hüsnüne aşıklığımı
İzhar et âleme, aşikâre yaz.

Kılmadın SIDKI'yı nail-i moram
Tork-i can olmeye eyledim kıyam
Kamu dostlarını edip şad ü kâm
Beni de deftere baht-ı kara yaz.

— 91 —

(Gırye-i matem)

Hilâl-i Muharrem oldu nümayan
Ağlayalım şah Hüseyin aşkına.
Yasa girdi mihr ile mah asûman
Ağlayalım şah Hüseyin aşkına.

İki cihan fahri giydi kareler
Açtı derunumda türlü yareler
Şehit oldu gitti hep mahpareler
Ağlayalım şah Hüseyin aşkına.

Hatice Fatıma Haydar-ı Kerrar
Ağlar Kamber, Selman, Döldül, Zülfikâr
İns ile cin, Melek eyler ah ü zar
Serfiraz-ı Şehideynin aşkına.

Matem aylarında ağlar muhibban
Tutarlar orucun, keserler kurban
Esirgenmez mülk ile mal, han ü man
Can fedadır nur-i aynin aşkına.

Şehit oldu mücahitler gaziler
Doldu feryat ile dağlar yazılar
Yandı susuzluktan yavru kuzular
On iki nur imameynin aşkına.

Bin üç yüz kırk oldu şimdi seneler
Firkat ateşile yandı sineler
Çok ağladı o çöllerde analar
Çihardeh-i masumeynin aşkına.

SIDKI'ya gönlüme düştü savaşlar
Aktı gözlerimden kan ile yaşlar
Gelin bağrımıza vuralım taşlar
Kerbelâ da şah Hüseyin aşkına

— 92 —

Hükm-i dildar ile oldum mukellef
Tehire uğradı hep efsaneler.
Olmak için visalile müşerref
Secdegâhım oldu âsitaneler.

Tecelli-i mevlâ eyledi zuhur
Fena ender fena oldum lâ umur
Sahra-yı hayrette kaldım bişuur
Yapıldı başıma aşyaneler.

Lobleri şirindir kameti şimsad
Giysusu Leylâ dır, kendisi dilşad
Aklım Mecnun oldu, fikrim de Ferhat
Neyleyim zaptolmaz bu divaneler.

Tal'atı nevbahar, cennet bağdır
Mübarek dehanı bal ırmağıdır
Hanümanlar yıkar, evler dağıtır
Böyle dilber beslemesin analar.

SIDKI'ya bu gönlüm bikarar oldu
Yâre aşıklığım aşikâr oldu
Cemalin görenler sevdakâr oldu
Cünûn ile doldu tımarhaneler.

— 93 —

İçtim aşk meyini oldum divane
Kınaman ağalar yâr delisiyim.
Yandı gönlüm yandı bir nevcivane
Sönmez yüreğimde nar delisiyim.

Düştüm sahralara ağlamak kârım
Mecnun gibi ben Leylâmı ararım
Kalmadı tahammül yoktur kararım
Başladım efgana zar delisiyim.

Derdi olmayana derdim açmazım
Cahil meydanında gevher saçmazım
Öldürseler bir telinden geçmezim
Namus ile gayret ar delisiyim.

Düştüm bir goncanın intizarına
Bülbül gibi arzum dost gülzarına
Haktan destur aldım aşk pazarına
Ustaz meydanında kâr delisiyim.

SIDKI dor eyledim bu yolda ikrar
Her can bilmez nedir bendeki esrar
Gönül vaz mı gelir etseler berdar
Şimdi Mansur gibi dar delisiyim.

— 94 —

Çelebi Cemaleddin Efendi Hazretleri maiyetinde pederim Sıdkı Efendi de bulunduğu halde Gönüllü Mücahidin Alayını teşkil edip Kafkas Harbine iştirak ettiğinde Sivas'ta bulunduğu sırada, adının Sârâ, kendisinin İstanbul'lu olduğunu yazan bir kadından aldığı bir mektupta: Cemaleddin Efendiye Hükümet Konağı önünde faytondan inerken gördüğünü, güzelliğine hayran olduğunu, kendisile görüşmeyi çok arzu ettiğini fakat bir fırsat bulup görüşemediğini, bari bir fotoğraf lütfetmesini rica etmiştir.

Çelebi Efendi ricayı kabul ederek fotoğrafını göndermiş ve mektubu pederim Sıdkı Efendiye uzatarak (— Sıdkı şu hatunun meramını nazmet) demiş, pederim de (— Eyvallah efendim) diyerek mektubu

okuyup aşağıdaki şekilde şiire döküp Cemaleddin Efendiye sunduğunda: (— Aferin Sıdkı çok güzel olmuş) diyerek iltifatta bulunmuştur.

Burada şunu söylemek isterim ki Allah Cemaleddin Efendiye yaratırken cömertliğini esirgememiştir. Müşarünileyh Çelebi Efendi güzelliğe Yusuf-i sâni demeye lâyık ve methe şâyan idi.

Ali Baki GÜL

İkamet ederken şehri Sivasta
Arzeyleyip biraz gezdim dolandım.
Hükümet önünde meyan-ı nas ta
Görünce cemalin bir melek sandım.

Göründü gözümüne hüsnün güneşi
Mest ü hayran etti bu sevdakeşi
Cana tesir etti aşkın ateşi
Ayaktan başa dek tutuştum yandım.

Cemalin nurunu görünce gözüm
Zincir-i Aşka bağlandı özüm
Hilâfım yok vallah doğrudur sözüm
Gaflet uykusundan henüz uyandım.

Sordum zat-ı pâkin dediler her bar
İsmi Cemal, nesl-i Bektaşî Hünkâr
Sıdk u hulûs ile eyledim ikrar
Aşkın libasını giydim donandım.

Seyrettim alnında nokta-i ba yı
Nur-i tecellâyı, âl-i âbâ yı
Yürüten ceddindir cansız kayayı
Nesl-i peygambersin kandım inandım.

Kırkı geçti yaşıma görmedim asla
Bu gibi bir halet böyle bir sevdâ
Aşkın badesini bana galiba
Henüz sundular da nûş edip kandım.

Dileğimdir senden bu ey âlîşan
Suret-i pâkini gel eyle ihsan
Levha-i sinemde edeyim mihman
Bab-i ihsanına düştüm dayandım.

Sağ iken yadîgâr olsun o tasvir
Öldüğümde etsin kabrimi tenvir
Gamzen oku kıldı bağıma tesir
Vuruldu yüreğten kana boyandım.

Hane-i vahdettir bana menzilgâh
Ziynet-i dünyaya kılmazam nigâh
Hiç kimse olmadı derdimden agâh
Çok tecrübe oldum nice sınıandım.

Çekmekteyim hicranınla melâli
Gitmez gözlerimden hüsnün hayali
Harman-ı kazada dane misali
Asiyab-ı aşka düştüm ufandım.

SÂRÂ cariyendir ey melek sima
Efendimsin sana kıldım iltica
Reddeylemek düşmez şanına haşa
Mürüvvet kapına geldim efendim.

— 95 —

Düvaz İmam (Düvazdeh İmam)

İlâhi Mustafa Murtaza hakkı
İman-ı kâminden ayırma bizi.
Yüz yigirmi dört bin enbiya hakkı
İman-ı kâminden ayırma bizi.

İmam Hasan destigir-i mücriman
Hüseyn-i Kerbelâ, şah-i şehidan
Zeynel, Bakır hürmetiçün elaman
İman-ı kâminden ayırma bizi.

İmam Cafer müminlerin serveri
Musa-i Kâzım, Rıza din rehberi
Medet mürüvvet Takî, Naki, Askeri
İman-ı kâminden ayırma bizi.
Muhammed Mehdi dir şah-i velâyet
İşitir cihanı nur-i hidayet
Niyazımız budur her dem her saat
İman-ı kâminden ayırma bizi.
SİDKİ'ya dünyaya eyleme heves
Ruh pervaz eder de kalır bu kafes
Ya İlâhi evvel ahir son nefes
İman-ı kâminden ayırma bizi.

— 96 —

İlticaname (Sığınma)

İlâhi senindir af ile gufran
İlâhi senindir lûtf ile ihsan
İlâhi senindir bu kevn ü mekân
Senindir melâik, eşya ins ü can
Habibin hürmeti yarab elaman
Yareme merhem kıl derdime derman.
Fer kalmadı dayanırım dayağa (baston)
Sinnim kemal buldu erdim bu çağa
Ahseni takvimden atma ırağa
Düşürme sultanım elden ayağa
Habibin hürmeti yarab elaman
Yareme merhem kıl derdime derman.
On iki imam Haydar kırklar ceminde
Dü cihan güneşi rûy-i zeminde
Vefatım gününde, vuslat deminde
Medet mürvet koyma günah gamında
Habibin hürmeti yarab elaman
Yareme merhem kıl derdime derman.

Koç kurban nezirim olsun adaklar
Pir evinde yandırırım çeraklar
Efendisi kulun bekleyip saklar
Hekim olan hastahanenin yoklar
Habibin hürmeti yarab elaman
Yareme merhem kıl derdime derman.

Kulun SIDKI ağlar yalvaru gayet
Diler hazretinden lûtf ü inayet
Kim karışır sen öylersen mağfiret
Kalbime karar ver cismime takat
Habibin hürmeti yarab elaman
Yareme merhem kıl derdime derman.

— 97 —

Kahpe devran cüda düşürdü senden
Efendim var yürü selâmet ile.
Lütfeyle sultanım incinme benden
Ayrılalım Hakka emanet ile.

~~Cis~~ Hoş eyledi dilde muhabbet bahri
Çok gördüm âlemde lûtf ile kahrı
Dar oldu başıma Amasya şehri
Yandı canım nar-i firakat ile.

SIDKI'ya isterim Haktan hidayet
Akar gözlerimin yaşı begayet
Şad ü kâm eylesin şah-i velâyet
An-karib ~~er-rahman~~ mülâkat ile.

ÜZ ZAMAN

— 98 —

Kınaman gaziler ah ile vahim
Bülbül gibi bir gülzardan ayrıldım.
Ateş-i aşk ile yanar külâhım
Boyu serv-i semensardan ayrıldım.

Leyl u nehar yollarına yelerim
Taşlar ile bu sinemi döverim
Ellerim koynumda boynum eğerim
Yok kararım iktidardan ayrıldım.

Felek gene ağı kattı balıma
İntizarım çoktur o mevalime
Acı dostlar acımaz mı halime
Giysuları müşk-i bar dan ayrıldım.
Yüregim yareli, kamotim daldır
Şad olmadım gitti bilmem ne haldır
Şimden sonra bana gülmek muhaldır
Mansur gibi zülf-i dar dan ayrıldım.
SIDKI yalvaralım perverdigâre
Yine ondan olur bu derde çare
Nasıl ah öyleyip düşmeyim zare
Bir melek bakışlı yarden ayrıldım.

— 99 —

Devran-ı Âlem

Kün nutkunu izhar etmeden Yezdan
Kâf ü nun tahtında sultan idim ben.
Kurulmadan yer gök çarh-ı asuman
Saray-ı mahfuzda mihman idim ben.

Yok iken âlemde ins ü cin heman
Lâ mekân burcunda eylerdim cevân
Temevvüc edince ol bahr-i umman
Sefine-i aşka kaptan idim ben.

Cihan derya idi yok idi zemin
Ben idim bu babta bende vü kemîn
El'aman deyince Cebrail Emin
Kudret kandilinde pinhan idim ben.

Keşfettim sure-i men allemoni
Akl-i maaş olan anlamaz beni
Nümayan olmazdan gevher madeni
Füyuzat bahrindo mercan idim ben.

Hallak-ı taalâ eyledi nusret
Zatından cûş etti derya-yı hikmet
Âdem safiyullah giymezen hil'at
Alem-i vahdette insan idim ben.

Çar anasırdan yapıldı vücut
Ol vakit okundu sure-i sücut
Melekler secdeye inince mevcut
Âdemin cisminde bir can idim ben.

Balçık aleminde yattım bir zaman
Erişti kalbime nusret-i Yezdan
Velâyet nurunu takındım heman
Arş-ı nübüvvette tâban idim ben

Çalındı alnıma levh-i mukadder
Ahseni takvimde buldum mukarrer
Girince cennete Adem Peygamber
Elif tac giyinmiş gılman idim ben.

Ademe can oldum aleme geldim
Gülşen-i vahdette Havvayı buldum
Seviştım, kocuştım, yar-i gar oldum
Suret-i dildara hayran idim ben.

Bir zaman Havvayı sevdim seviştım
Çok evlât getirdim güldüm gülüştüm
Cibril ile bu cihanı bölüştüm
Çift koştım alemde dehkan idim ben.

İndi sulbümüzden yetmiş üç millet
Yetmiş ikisinden eyledim nefret
Yar oldum Şit ile kıldım muhabbet
Hakikat bezminde irfan idim ben.

Yar ile bir olup kıldık refakat
Çok zaman alemde sürdük adalet
Düştü aramıza ahir firakat
Baş açık hû çeker giryan idim ben.

Aksine göründü gözüme suret
Cem oldu başıma türlü ukubet
Serteser cihana doldu mahlûkat
Onların içinde cevân idim ben.

Kapladı alemini nice mazarrat
Her biri bir hale oldu musallat
Tarık-i Mevlâdan azınca millet
Hakka doğru giden kervan idim ben.

Bu fani cihanda çok yeldim gezdim
Akıbet milletin yüzünden bezdim
Nuh oldum hemandem bir gemi düzdüm
Gelecek tufana seyran idim ben.

Erince cihana çeşm-i girdigâr
Sefine-i Hakka olduk biz süvar
Tufana gark oldu yer gök her diyar
Çok şükür tufandan âsan idim ben.

Gör neler eyledi cenab-ı hazret
Kalmadı alemde zıll-i musibet
Yine âbâd oldu çarh-ı adalet
Çarh içinde dönen devran idim ben.

Merhamet eyledi hazret-i Yezdan
İmaret libasın giyindi cihan
Gösterdi zıyasın mihr ile tâban
Anların katında nuran idim ben.

Dondan dona attı beni ruzigâr
Durmayuben gezdim diyar be diyar
Erişti kalbime nur-i girdigâr
Esrar-ı hikmete mekân idim ben.

Çok hale uğradım buna mümasil
Nice korre ruhum aldı azrail
Bir zaman Halilden goldim İsmail
Hakka teslim olan kurban idim ben.

Eyyüb oldum kurtlar yedi bedenim
Yaraladım vücudümü ben benim
Çok yeldim boynuma takıp kefenim
Seyyare-i çarh-ı cihan idim ben.

Sevdim bir nevcivan serv-i semeni
Yakup gibi kan ağlattım ben beni
Bekledim bir zaman beyt-ül hazan
Yusuf için zar ü nâlân idim ben.

İsa gibi kendim çarmıha taktım
Hak hidayet etti semaya çıktım
Nice zalimleri nara bıraktım
Sıratın başında mizan idim ben.

Musa gibi gezdim bir ikrar ile
Çok kelâm danıştım girdigâr ile
Mahvoldum bu yolda külli var ile
Kâşif-i esrar-ı Yazdan idim ben.

Nebilerle bile çok çektim gayret
Mahlûku hak yola eyledim davet
Bu cihanda çok gösterdim mucizat
Gayretkeş bir ehl-i iman idim ben.

Gâhi hakir, gâhi kahraman oldum
Gâhi sultan gâhi dervişan oldum
Bir zaman aleme Süleyman oldum
Hükmeden bir ehl-i ferman idim ben.

Bir zaman da Rüstem oldum Hak eri
Darbımdan zar oldu dev ile peri
Mağribten maşrika düzdüm askeri
Baş kürside sahip kıran idim ben.

Bir zaman kendimi toprağa kattım
Eshab-ı kehf ile üç yüz yıl yattım
Bir dem sarraf oldum çok gevher sattım
Gevher-i hikmete umman idim ben.

Gâhi maşuk oldum, gâhi de âşık
Gâhi arif oldum bu yolda sadık
Bir zaman da oldum Lokman-i Hazık
Her türlü dertlere derman idim ben.

Bir zaman aşıkâr bir zaman pinhan
Serteser dolandım aleme ey can
Asuman burcunda uçtum bir zaman
Serdar-ı Hüma-yı tayeran idim ben.

Gâhi abdal oldum gâhi padişah
Çok hû çektim gezdim bir keçe külâh
Gâhi bülbül oldum eyledim fizah
Bir zaman sakın-i gülşan idim ben.

Kâhi bahçe oldum kâhi bağban
Gâhi lâle oldum gâhi arguvan
Gâhi sümbül oldum, gâhi fesleğen
Firdevs-i vahdette handan idim ben.

Gâhi yağmur oldum nebat bitirdim
Gâhi bağban oldum fidan yetirdim
Gâhi cibril oldum vahiy getirdim
Kâşif-i esrar-ı Kur'an idim ben.

Ehl-i Beyt yolunda göründüm tahkik
Nur-i nübüvveti eyledim tastik
Kimse esrarımı kılmağı tefrik
Hafız-ı genc-i aşk-ı viran idim ben.

Erince gûşuma vahy-i girdigâr
Keşfoldu kalbime nokta-i esrar
Muhammed Burağa olunca süvar
Önünde delil-i burhan idim ben.

Elem Neşrohleke çaldı kalemi
Açıldı can gözüm gördüm alemi
Şah-ı nübüvvetten aldım hatemi
Mir'acın yolunda Aslan idim ben.

Ettehiyyatü'den okundu lillah
Salavat keşfoldu tebarekallah
Esselâm aloyke doyince Allah
Sırr-ı evedna'da nişan idim ben.

Hakikat pirinden dersimi aldım
Gavvas olup bahr-i tevhide daldım
Şah-i Merdan ile Zülfikâr çaldım
Velâyet rahında merdan idim ben.

Bir zaman Hızıra yoldaşlık ettim
Mucizat babında sırdaşlık ettim
Bir zaman kırklara ferraşlık ettim
Erenler ceminde Selman idim ben.

Çok suretle geldim ben bu cihana
Söylesem esrarım sığmaz beyana
Yetmiş üç er ile girdim meydana
Kerbelâ çölünde al kan idim ben.

Ehl-i Beyt yolunda verdim serimi
Serimi canımı cümle çerimi
Nesimi oldum yüzdüler derimi
Aşk şarabın içmiş mestan idim ben.

Çok suretle kondum bu viraneye
Herkes bir taş atar bu divaneye
Bir zaman da girdim tımarhaneye
Zincirler takındım üryan idim ben.

Münacat eyledim Perverdigâre
Çok çileler çektim eriştim yare
Mansur oldum beni çektiler dar'e
Enel-Hak söyleyen lisan idim ben.

Bir dem Mecnun oldum sevdim Lâyîlâyı
Ley çekerek çok bekledim sahrayı
Mürgiler başıma yaptı yuvayı
Bir mest-i lâyakıl hayran idim ben.

Bir dem harap oldum bir zaman abad
Bir zaman şâd oldum bir zaman nâşâd
Bir zaman da oldum Şirine Ferhad
Söylendim dillerde destan idim ben.

Sene bin üç yüz üç hilafım yoktur
Başıma geleni söylesem çoktur
Tarikim Bektaşî Ustazım Haktır
Aşina-yı Sırr-ı Gufran idim ben.

SİDKİ ya ders verdi bir gerçek imam
Başıma geleni söyledim tamam
Çok surete girdim hasılı kolâm
Kimse fehmetmedi zişan idim ben.

— 100 —

Ledün esrarına ermeyen kişi
Men Aref ilmini izhar edemez.
Olmazsa bir canın piri Bektaşî
Nefsin kalesine zafer edemez.

Bir sözüm var ariflere peşinen
Kıymet bulmaz sikkeleri aşınan
Hacıbektaş tavlasından boşanan
Sair tavlalarda karar edemez.

Bir canın imanı olursa zaif
Ana inzal olmaz ilham-ı lâtif
Ehl-i Beyt yolunu fark eden ârif
Cahil meydanına nazar edemez.

Agâh ol «külli men aleyha fan» a
Hakkı bil emeğin verme ziyana
Ehl-i Beyti fark et gitme tufana
Anları bilmeyen hiç kâr edemez.

SIDKI der sözümde ırşad olana
Canım kurban Ehl-i Beyti bilene
Beli deyip oyvallaha golene
Müminler ikrar-ı tekrar edemez.

— 101 —

Lezzet-i dünyadan eyledim perhiz
Nefs-i emmareden selâmetim var.
Şehvet-i dünyaya uymazım hergiz
Kûşe-i vahdette riyazetim var.

Arzeder maksudun dil-i üftadım
Hame-i vahdette çoktur feryadım
Gerçi yoktur malım, ayal ovlâdım
Mürşit kapısında sadakatım var.

Evvel sadıktım, şimdi Sıdkı oldum
Aradım âlemde maksudum buldum
Bir dem Mecnun oldum sarardım soldum
Bir saçı Leylâya feragatım var.

Bir zaman söylendi ismim Hasreti
Vurundum başıma tac-i devleti
Âşık olan benden âlsın ibreti
Hakikat babında kemalâtım var.

Aç gözün ey SIDKI bu esrara bak
Herkes bir sanat eylemiş ilhak
Her şeyde Hüdadır fail-i mutlak
Sanma ki elimde iradetim var.

— 102 —

14 Masum-i Pâk'ların beyanı

Masum-i pâkların adın sorarsan
Muhammed-ül Ekber : Aliden geldi.
Hem Abdullah masum : İmam Hasandan
O da bir kudretin balından geldi.

İmamlar adına oldular takdim
Onları andıkça artıyor yasım
Bu iki masum da Abdullah, Kasım :
İmam Hüseyin gerçek Voliden geldi.
Zeynel Abidin'den geleni işit :
Hüseyin birisi kasım-ı sald
Birisi Ali dir envar-ı hurşit :
Bu bir masum Bakır uludan geldi.
Cafer-i Sadıktan gelenin adı :
Biri Abdullah biri Yahya el-Hadi
Salih ile Taib dinin bünyadı
Bu ikisi Kâzım ilinden geldi.
Ol imam Rızadır Horasan Piri
Müminin kalbinde onların sırrı
Cafer-i Sadıktır masumun biri :
O da İmam Taki halinden geldi.
Nakiden bir masum : ismi hem Cafer
Kasımın atası Hasan El-Asker
Bu masum-i pâklar dilimde ezber
Cümlesi Hazret-i Aliden geldi.
Tamam oldu on dört masum beyanı
İnanmazsan say da seyreyle anı
Muhibbana bunlar şefaatkânı
SIDKI der hepsi doludan geldi.

— 103 —

Menba-i şefaat cümleye sertac
Dü cihanın sultanısın hanısın.
Onsekiz bin âlem lütfuna muhtaç
Hüda'nın mahbubu canlar canısın.
Aşkınla ayrıldım menzilgâhımdan
Haberdarsın feryad ile ahımdan
Bağışla cürmümü geç günahımdan
Sahib-ül fermansın kerem kânısın.

Lütfeyle SIDKÎ'ya ey yüzü mahım
Efendim sultanım, püşt ü penahım
Bir mur-i zaifim kapında şahım
Gönlümün tahtının Süleymanısın.

— 104 —

Muhammed Mustafa Ahmed-i Muhtar
Cümle mahlûkata rahmet kapısı.
Emir-ül Müminin Haydar-ı Kerrar
Sırr-ı vahdet, ilm-i hikmet kapısı.

Mehdi Resul gelir sancak açılır
Münafıklar müminlerden seçilir
Lâ'l-ü gevher, lü'lü-mercan saçılır
Açılınca aşk muhabbet kapısı.

Er olanda Hak nişanı görünür
Hakkı zikredenin kalbi arınır
Bahil olan cehennemde sürünür
Açılır cömerde cennet kapısı.

Devam et beş vakte Hakkı unutma
Doğru yol dururken eğriye gitme
Günahım çok deyü ümit kat etme
Açıktır merhamet mürvet kapısı.

SIDKÎ'ya pirimiz evlâd-ı Ali
Şükür Damanına yetirdik eli
Kutb-i cihan Hacıbektaş-i Veli
Ser çeşmedir, hüsn-i himmet kapısı.

— 105 —

Mübarek ayağın bastı dünyaya
Gelince Mevlâdan ferman Âdeme
Salıncaya kadar dâm-i belâya
Ne Yeminler etti Şeytan Âdeme.

Çok bekledi Serendibin ovasın
Haktaalâ kabul etti duasın
Üç yüz yıl ağlayıp buldu Havva'sın
Sabr ile erişir ihsan Âdeme.
Fakir SIDKÎ gam katarın düzerok
Kan yutturdu kara bağrım üzerek
Elden ele, kaptan kaba süzerok
Neler eyler imiş devran Âdemo.

— 106 —

Name nazlı yarin hak-i pâyine
Benden için yüzün sür kerem eyle.
Secde kılıp kaşlarının yayına
Bir kez divanına dur kerem eyle.

Beni böyle ağlatır da kâr m'eder
Bir namecik göndermeye ar m'eder
Zevk ü safadâ mı yoksa zar m'eder
Her neyise halin sor kerem eyle.

SIDKÎ gurbet elde boynunu eğer
Yardan ayrılması zor imiş meğer
Lütfedip halimi sorarsa eğer
Sağ salim haberim ver kerem eyle.

— 107 —

Namert kişi mağrur olur kurulur
Çarpılır, Şeytana tutar tatalga.
İblisin izince giden yorulur
Çığır çıkartamaz vardır batalga.

Bibasardır Hakkı görmez gafiller
Hak gelince zail olur batıllar
Rah-ı dalâlette kaldı cahiller
Kâmiller erişti makam-ı farka.

Bon evlâdım deyü iftira oylar
Dünya malı için yalanı söyler
Kerkez kuşu gibi cifeyi boylar
Kunaat Kaf'ını bekler mi karga.

Dodi Resul Ehli Beyt-i kemisli
Sofine-i Nuhtur Alinin nesli
Biat et Hünkâra yitirme aslı
Güruh-i naci katarıdır bu fırka.

Halk etti Âdemi cenab-i mabud
Melekler secdeyi ettiler mevcut
İblis inatlaştı etmedi sücut
Adı Şeytan kaldı boynunda halka.

Üç nesne vardır bize emanet
Kur'an ile, Ehl-i Beyte muhabbet
Savm ü salat, hacc-ü zekât, şahadet
İşte Hakka doğru gider bu cılga.

SIDKÎ'ya aciziz, cürmümüz çoktur
Şükür Ehl-i Beyte şekkımız yoktur
Bizim ne haddimiz söyleten Haktır
Ehl-i Beytten gelir bize bu dalga.

Nasıl yanıp yakılmayım gaziler
Nur-i ayn-i nevfidanım gitti ah.
Hû çektikçe kemiklerim sızılar
Yar-i garım mihribanım gitti ah.

Saat saat sararuben solduğum
O yarin derdidir giryan olduğum
Dostlar ta'n etmeyin böyle yandığım
Kadd-i dal'im, serv-i hanım gitti ah.

SIDKÎ kan ağlarım Yakup misali
Bir Yusuf yitirdim çeşm-i mevali
Artar derunumda derd ü melâli
Beyim, yarım, âlişanım gitti ah.

Naz ile karşımda çeşm-i mestini
Suzme dedim süzdü merhametsiz yar.
Külünk-i aşk ile dertli sinemi
Ezme dedim ezdi merhametsiz yar.
Küçücektir bilmez ahd ü amanı
Kime şekva edem o nev civanı
Lütfeyleyüp bu katlime fermanı
Yazma dedim yazdı merhametsiz yar.
Sevdikçe severim o şivekârı
Kalmadı namusum terk ettim arı
Aramızda olan ahd ü ikrarı
Bozma dedim bozdu merhametsiz yar.
Kaşları yay çeşm-i mestan üstüne
Sanki bismillahtır Kur'an üstüne
Sünbül kâkülünü gerdan üstüne
Düzme dedim düzdü merhametsiz yar.
Bırakma SIDKÎ'yı bu zarlar ile
Şen, taze goncayı ahü zarlar ile
Terk edip aşkın ağyarlar ile
Gezme dedim gezdi, merhametsiz yar.

Ne kaçarsın benden ey melek suret
Şem'a sakınır mı pervanesinden.
Mansur gibi berdar olsam akıbet
Vaz gelmem zülfünün bir tanesinden.

Kaldır seyredeyim hüsnün nikabın
Ağlatıp akıtma çeşmim seylâbın
Bu yangın gönlüme aşkın şarabın
Doldur ver visalin peymanesinden.

Sahibü'l-adalet ey şah-i hubân
Lebinden bir buse eyle gel ihsan
Bezm-i muhabbette saki-i devran
Bade esirger mi mestanesinden.

Hançer vur sineme al kan et beni
İyd-i vuslatında kurban et beni
Derimi yüz istersen üryan et beni
Âşık can mı saklar cânânesinden.

SIDKÎ'ya sıdkile eyledim karar
Kesseler kelleme eylemem inkâr
Hakikat babında sadakatlı yar
Geçer mi âşık-ı divanesinden.

— 111 —

Nefs ile Savaş

Nefs elinden alamadım yakayı
Hilesi çok kurtaramam kendimi.
Fırsat gözler asla bilmez şakayı
Çok yalvardım kabul etmez pendimi.
Nefsım hilebazdır ben de bir ahmak
Dembedem başıma vurmakta tokmak
Kâhi bal gösterdim, kâhi de kaymak
Her ne ettim ise bozdu fendimi.
Çok yedirdim baklavayı böreği
İnkâr etti hep yediği çöreği
Vurunca başıma koca direği
Şikest etti dil-i derdimendimi.
Çok yalvardım tövbe kılmaz huyuna
Gayet hilekârdır gelmez oyuna
Aç kurt gibi gözün diker koyuna
Bilmez yeminimi bozar andımı.

Bu nefis ile çok sürüşe boğuşa
Kâh inişe çekti kâhi yokuşa
Baktım gördüm hazır oldum döğüşe
Çektim bıçağımı aldım sindimi.

Yandan taktım ayağını çelerttim
Dişim sıktım gözlerimi belerttim
Hiç aman vermedim vurduğum geberttim
Halâs ettim kurtulmazsa kendimi.

SIDKÎ'ya eğnime hırka büründüm
Mürşitten muhabbet tacın vurundum
Dağdan dağa, ilden ile süründüm
Buluncaya kadar hudavendimi.

— 112 —

Niçün kaşlarını yıkmış yar bana
Âb-i sükkerime söylen küsmesin.
Gönül gam içinde cihan dar bana
Adil Hünkârıma söylen küsmesin.

Bu yareme em etmezse yar benim
Şimden sonra firkat benim zar benim
El içinde namus benim ar benim
Gül yüzlü yarime söylen küsmesin.

Her yüze gülene bel bağlamadım
Sair güzelleri yad eylemedim
Duyduğu sözleri ben söylemedim
Şah-i dildarıma söylen küsmesin.

SIDKÎ der ayrıldım hanümanımdan
Bir murat almadım keremkânımdan
İsterse vereyim hoş bu canımdan
Canda cânânıma söylen küsmesin.

Sıdkı Baba Harız köyünde odasında otururken pencereden içeri bir kuş girer, korkusuzca bir kaç yere konar. Sonra Sıdkı Babanın omuzuna konar, daha sonra uçar gider. Biraz zaman geçince hanesine bir misafir gelir. Bu aziz bildiği Şeyhi Cemaleddin Efendinin oğludur. Aşağıdaki şiiri ona hitaben yazmıştır.

— 113 —

Okudum nameni şadüman oldum
Saadetli sultanım sen sefa geldin.
Hulus-i pâk ile selâmın aldım
Ey aziz mihmanım sen sefa geldin.
Aşıncağır Çeç belinin başından
Havfimiz kalmadı adû taşından
Aldım haberini bülbül kuşundan
Leb-i gülfeşanım sen sefa geldin.

SİDKÎ'ya gönlümüz Hünkâra bağlı
Bu aşkın elinden ciğerim dağlı
Seyyit Cemaleddin Sultanın oğlu
Yusuf-i devranım sen sefa geldin.

— 114 —

Oldum andelibi bir gülizarın
Meylettim gonca-i şüküftesine.
Okşarken giysusun o şivekârın
Düştü gönlüm dam-i nühüftesine.
Bir peripeykerdir, bir serv-i kamet
Bulunmaz emsali Hakka emanet
Nazenin, nevcivan, gözleri afet
Lütfetmez âşık-ı aşüftesine.
SİDKÎ'ya bu gönlüm bir sınık yaydır
Saatim gün geçer, her günüm aydır
Feleğin oyunu sanma kolaydır
Uğramasın kimse çerh çiftesine.

— 115 —

Sabahtan uğradım ben bir güzele
Güzel sultan olmuş ilin üstüne.
Görünce bağlandım ahd-i ezelo
Selâmına durdum yolun üstüne.

Hayran oldum o güzelin haline
Bir tûyün değişmem dünya malına
Salına salına gider yoluna
Sırmalar bağlamış telin üstüne.

Dedim güzel senin aslın nereli
Ok olmuş kirpikler kaşı kareli
Giymiş zibaları başı hareli
Yarım allar giymiş şalın üstüne.

Nedir bu sendeki bu otvar bu naz
Bülbül sadalıdır bir kumru avaz
Elmadan kırmızı, pamuktan beyaz
Lâle sünbül sokmuş gülün üstüne.

Ayın ondördüne benzer yüzleri
Mısırın hazinesin değer gözleri
İncidir dişleri, şirin sözleri
Dili kaymak çalar, balın üstüne.

Hurimidir güzel bilmem peri mi
Uğruna ben koydum kurban serimi
Senin için koy yüzünler derimi
Zülfün dökmüş ak gerdanın üstüne.

Sefil SİDKÎ ateşlendi aşkıdan
Henüz inmiş kafesinden köşkünden
Yüz bin melek dersin alır meşkinden
Baktım Sultan olmuş arşın üstüne.

Sadakat rahına olmuşum salık
Şunda bir gerçeğe inandım yeter.
Etseler istemem aleme malik
Hakikat rengine boyandım yeter.

Erenler yoluna eyledim iman
Sıyrıldı gönlümden şek ile güman
Tecrid defterine yazıldım el'an
El çıktım âlemden cılbandım yeter.

Bir mürşid-i kâmil erdi cûşuma
Saadet külâhın vurdu başıma
Kudretten bir mengûş taktım gûşuma
Kemberbest ilâhi kuşandım yeter.

Yazıldı kalbime seb'ül-mesani
Sağlığımda seyran ettim cinani
Hak yoluna teslim ettim bu canı
Marifet kavline uzandım yeter.

Er ceminde agâh oldum bu sırra
Yüküm cevahirdir çözmek her yere
On dört sene hizmet ettim bir pire
Bu SIDKÎ mahlâsın kazandım yeter.

Salını salını indi köşkünden
Bir melek suretli baktı yürüdü.
Kalmadı kararım derd-i aşkıdan
Sinemi firkatle yaktı yürüdü.

Letafet tahtının bir âlişânı
Budur güzellerin şahı sultanı
Yüzleri münevver kıldı cihanı
Sarı yıldız gibi aktı yürüdü.

Elif kaddi benzer serv-i semene
Yandı gönlüm o kaşları kemana
Elinde badesi girdi meydana
Zülfünü boynuma taktı yurudu.

Kaşları mihraptır yuzu beytullah
Anı bir halketmiş cihanda Allah
Âlâ sure-i Rahman vech-i vechullah
Gamzesin sineme çaktı yürüdü.

Yandırdı SIDKÎ'yı ol kerem kâni
Olsa idim kapısının Selmanı
Nesl-i Şah Kalender huylar sultanı
Lâle sünbül gibi koktu yürüdü.

Sanma zahit bizi dünyaperestiz
Hak perverdigâre bağlı özümüz.
Düşmanına düşman dostuna dostuz
Ahmed-i Muhtara bağlı özümüz.

Şeriatta İmam Muhammed Mehdi
İktida eyleyip kılarız cehdi
Girdik tarıkata bozmayız ahdi
Sağlam bir ikrara bağlı özümüz.

Kutb-ül-aktab marifetin sultanı
Hakikat şehrinin adalet kâni
Evlâd-ı Resulden tuttuk damanı
Hazret-i Hünkâra bağlı özümüz.

Zahirde batında görüp işiten
Kâhi bahar eden kâhi kış eden
Şule verip dü cihanı یشان
Ol gani settara bağlı özümüz.

SIDKÎ'ya isteriz avn-ü inayet
Habibinden himmet Haktan hidayet
Sahib-i Zülfikâr, Şah-i Velâyet
Haydar-ı Kerrara bağlı özümüz.

— 119 —

Seher yeli pir evine gidersen
Selâm söyle sultanıma hanıma.
Fırsat bulup divanına girersen
Arzet ahvalimi keremkânıma.

Kaşları mihraptır gözler mevali
Giyer hırkaları bağlanır şalı
Bu gurbet illerde bülbül misali
İntizar çekerim gülistanıma.

Ağlayıp gözümden kanlar süzerim
Taşlar ile bu sinemi ezerim
Mecnun gibi bu çöllerde gezerim
Derd-i hasret kâr eyledi canıma.

El katma yarama ey tabip mizac
Emraz-ı sevdaya kâr etmez ilâç
Bir mur-i zaifim lütfuna muhtac
Ver bu arzuhalim Süleymanıma.

SIDKÎ der ülfetim var Leylâ ile
Nic'olur ahvalim bu sevda ile
Niyazbend oluben iltica ile
Söyle çektiklerimi âlişânıma.

— 120 —

Sen beni aşkınla eyledin aptal
Hurimisin, Gılmanmısın söyle gel.
Bu ne gülüş, bu ne bakış, bu ne hal
Melekmişin insanmısın söyle gel.

Keşfolmuş hüsnünde gülşen-i vahdet
Kametın serviden gösterir hikmet
Ne sadeften zuhur ettin zi-kıymet
Gevhermısın, mercanmısın söyle gel.

SIDKÎ bıçareyi kıldın divane
Kangı burçtan izhar oldun bu kâne
Hasılı gelmemiş mislin cihane
Sen Yusuf-i Kenanmısın söyle gel.

— 121 —

Senin için ricam budur Mevlâya
Hân-i muhabbetle maaşlanasın.
Düşüp benim gibi deşt-i sevdaya
Dil-i cünununla yoldaşlanasın.

Güruh-i nacinin asilzadesin
Yâd etmez mi yâri ya üftadesin
İçip devr elinden aşkın badesin
Bikarar olasın telâşlanasın.

Ben seni seveli geçti çok zaman
Sormadın halimi etmedin ihsan
Âşık SIDKÎ gibi sen de nâgehan
Âşka duçar olup ateşlenesin.

— 122 —

Sevdiğim dert ile devran içinde
Gam bahrini boylar m'ola şimdıcik.
Nar-i firak ile hicran içinde
Ciğerini dağlar m'ola şimdıcik.

Beni yâre hasret bıraktı felek
Ayrılık derdine dayanmaz yürek
O da bencileyin yâr yâr diyerek
Sular gibi çağlar m'ola şimdıcik.

Güzeller tahtında bir serv-i nazlı
Açılır gülleri baharlı yazlı
Dudu kumru gibi bülbül avazlı
İsmimizi söyler m'ola şimdıcik.

Gönül yas ü gamda her günüm matem
Yetmez mi gurbette çektiğim sitem
Bulmaz mı diyerek bu hasret hitam
Kareleri bağlar m'ola şimdıcik.

Benim intizarım ol nazlı yâre
Bir melek bakışlı gül-i ruhsare
Belki gelir diye SIDKÎ biçare
Yola bakar ağlar m'ola şimdıcik.

— 123 —

Sevdiğim gurbette intizarınla
Bu benzim sararıp solsun mu böyle.
Nar-i hasretinle ah ü zarınla
Gözlerim kan ile dolsun mu böyle.

Mecnun gibi kaldım ıssız çöllerde
Gönül hasret çeker gözüm yollarda
Küşe-i mihnette gurbet illerde
Aşıkın sergerdan olsun mu böyle.

Lütfeyle SIDKÎ'ya Allah aşkına
Kân-i şefkat Resulullah aşkına
Bir haber ver Velîyullah aşkına
Bu gönül hasrette kalsın mı böyle.

— 124 —

Sevdiğim nur damlar yanaklarından
Bin yıl nazar kılsam hiç kanmaz gönlüm.
Tifil tek şîr ister dudaklarından
Şîrin kelâmından aldanmaz gönlüm.

Fülfüle müşâbih yüz benlerinin
Sevdaları serde behor birinin
Seyran eyledikçe lâ'l-i şîrinin
Divane olsa da kınanmaz gönlüm.

Ateş-i aşkınla yanıp dağlandı
Münkat olup fermanına bağlandı
Hava-yi giysunla hep yağmalandı
Gayri dilberlere talanmaz gönlüm.

Ne kahır ne sitem, ne de elemdir
Senden gelen ihsan ile keremdir
Tarik-i aşkında sabit kademdir
Cevr-ü cefalardan usanmaz gönlüm.

Lütfeyle SIDKÎ'na ey melek suret
Ey âli şecaat, ey kamer tal'at
Sende iken bu naz, bu serv-i kamet
Asla akıllanmaz, uslanmaz gönlüm.

— 125 —

Siyah perçemlerin hatem yüzlerin
Garip bülbül gibi zareler beni.
Hilâl ebrûların ahû gözlerin
Tig-i ~~Kara~~ sevda ile yareler beni.

Kaşların bismillah, vechin beytullah
Seni öz elile yaratmış Allah
Sevmişem ben seni terk etmem billah
Aşkın hançerile vuralar beni.

Elif kametine hayran olduğum
Gece gündüz hayaline yeldiğim
Hep senin içindir boyun eğdiğim
Yoksa zaptedemez buralar beni.

Hub cemalin gördüm ahûzar oldum
Aşkına düşeli sevdakâr oldum
Kalmadı tahammül bıkarar oldum
Meğer tabutlara saralar beni.

SIDKÎ'yam billahi ben terkmezem
Başka güzellere gönül katmazam
Dövsen de, kovsan da burdan gitmezem
Meğer ferman gelip süreler beni.

— 126 —

Söylerim sözümden hisse almazsın
Nâdanmısın bilemedim ben seni.
Ehl-i Beyti, âl-evlâdı bilmezsın
Süfyanmısın bilemedim ben seni.

Gördüğün cahile gönül katarsın
Gâhi boşalır da gâhi dolarsın
Ali evlâdıyla dava kıalarsın
Mervanmısın bilemedim ben seni.

Suret-i zahirde insanım dersin
İblis gömleğini almış giyersin
Arpa saman taksam başına yersin
Hayvanmısın bilemedim ben seni.

Arif bilir aşıkların halinden
Sadık dönmez Ehl-i Beytin yolundan
İnkâr edip Kerbelânın çölünden
Sapanmısın bilemedim ben seni.

SIDKÎ altı şart var bizlere kuyud
On iki farz ile bilinir vücut
Niçin âl-evlâda etmezsin sücut
Şeytanmısın bilemedim ben seni.

— 127 —

Sultan-ül-arifeyn Bektaşî Veli
Cümle evliyanın ser çeşmesidir.
Esrar-ı Muhammed, Evlâd-ı Ali
Dergâh-ı ülyanın bir eşmesidir.

Bu eşmeden kanalgası kanmayan
Zahir batın yıkanuben yunmayan
Vaktin imamına tabi olmayan
Şeytan tuzagına dolmasıdır.

Şeriatta yürü, tarikâtı bul
Marifet hakikat, erkân-ü usûl
Taib-i müstağfir olmazsa bir kul
Cehennem ehline karışmasıdır.

Evlâd-ı Ali ye biat kılanlar
Men-aref dersinden sabak alanlar
Ahd-ü ikrarında sadık olanlar
Didar-ı Mevlâya ulaşmasıdır.

SIDKÎ'ya bu sırrı her can açamaz
Sarraf olmayanlar gevher saçamaz
Kayış kanat gün doğanda uçamaz
Bakarken gözleri kamaşmasıdır.

— 128 —

Sundum arzuhalim şahlar şahına
Saadetli bir sultana sığındım.
Sürdüm yüzlerimi barigâhına
Karıncayım Süleymana sığındım.

Eyledim bihesap cürm-ü cinayet
Elim boştur günahım çok begayet
Şefi-ül-müznibin, şah-i Risalet
Hazret-i fahr-i cihana sığındım.

El tuttum mürşitten elhamdülillah
Hanümandan geçtim fisebilillah
SIDKİ'ya Hak tevekkeltü illallah
Ol cenab-i müsteana sığındım.

— 129 —

Şarab-ı Ledünden eylemişem nuş
Haşredeki ayılmaz mestaneyim ben.
Varmıdır âlemde ben gibi sarhoş
Bendegân-i mir-i meyhaneyim ben.

Düşeli gönlüme aşkın hayali
Terk ettim dünyayı mülk ile malı
Bağlandım zincire mecnun misali
Kimse bilmez nasıl divaneyim ben.

SIDKİ'ya eyledim bir yare ülfet
Dembedem artmakta dilde muhabbet
Maden-i mürüvvet, nur-i nübüvvet
Çerağ-ı hüsnüne pervaneyim ben.

— 130 —

Şefi-ül müznibin, Şah-i Risalet
Umarız Muhammed Ali den medet.
Sülâle-i pâk-i fahr-i kâinat
Hünkâr Hacıbektaş Veli den medet.

Nutuk verip beştaşları söyleten
Velâyet bahrinde gemi oynatan
Ayakların sokup kazan kaynatan
Balım Sultan, Kızıl Deliden medet.

Şeriat şehrinin sultanı sensin
Bu cihanın kutb-i devranı sensin
Tarikat ehlinin çobanı sensin
Ayırma bizleri sürüden medet.

Kırk budagı şule verip yandıran
Velileri bir bir renge bandıran
Keramet gösterip müşkil kandıran
Cansız kayaları yürüten medet.

SIDKİ'ya cihanda ben bir fakirim
İlm-i Ledün kitabından okurum
Aşkın tezgâhında matah dokurum
Tellerini veren Huriden medet.

— 131 —

Şeriat şehrinde Ahmed-i Muhtar
Ol cemalullahı görene ya hû.
Tarikat postunda Hazret-i Hünkâr
Eşigine yüzler sürene ya hû.

Marifet kitabı gönülde sırdır
Hakikata vasıl olanlar erdir
Ahad, Ahmed, Ali manası birdir
Bu çarh'ı devranı kurana ya hû.

Bir yere cem oldu kırklar yediler
Kudret peteginden lokma yediler
Arı sırrı Ali sırrı dediler
Esrar-ı Mevlâya erene ya hû.

Lezzet aldın ise samv-ü salâtın
Biat et mürşide vaz gel inattan
Çekegör elini Lât ü Menat'tan
Gönül putlarını kırana ya hû.

Eriş bir mürşide eyleyip cehdi
Sadık ol kavlinde bozma gel ahdi
Ay gibi aşikâr Muhammed Mehdi
Aklını başına derene ya hû.

Yazıldı tarihler bin üç yüz kırktır
Dinimiz kuvvetli şekkimiz yoktur
Yüz yigirmi dört bin peygamber haktır
İkrar kapısından girene ya hû.

SIDKÎ'ya sıdkile eyleyüp iman
Evlâd-ı Resulden tutmuşuz daman
Tevrat, Zebur, İncil, ayet-i Kur'an
Asayı Musaya verene ya hû.

— 132 —

Tafsîl-i İmandan sorarsan ey can
Hem Rabbim Allahtır, nebim Muhammed.
Dinim din-islâmdır, kitabım Kur'an
Arzum nur-i didar, meylim muhabbet.

Kâbe-i şeriftir kiblem mihrabım
İmam Caferiden tuttum mezhebim
İtikatte budur hemen meşrebim
Din islâm içinde bulmuşum lezzet.

Hazret-i Adem zürriyetindenim
Hamdülillah İslâm milletindenim
Muhammed Mustafa ümmetindenim
Budur dü cihanda sahib-i şefkat.

Müminim muhakkak delilim Kur'an
Amentübillaha eyledim iman
Savm-ü salât, hacc-ü zekâtta beyan
Şart-ı islâm kelime-i şahadet.

SIDKÎ tafsîl iman tamam oniki
Lâ Fetâ da nokta ilham oniki
Allah bir, kitap dört, imam oniki
On iki imama eyledim biat.

— 133 —

Tahammül kalmadı behey gaziler
Haktan destur, ihsan, himmet gözlerim.
Deli gönlüm cenk günlerin arzular
Fırsat fevt olmadan meydan gözlerim.

Yanı bir alaylı kavli sadıklar
Dalında kalkanı, yalmanı oklar
Bir iyice nalbant perçini mıhlar
Baş kesip çakmağa devran gözlerim.

Şahin şikârını indirir sarptan
Şir ü Pelenk korkmaz, gölbez ü kelpten
Başımı top ettim dönmezem harpten
Canımı bu yolda kurban gözlerim.

Gaziler yürüye sancak çekile
Münkirlerin boynu kökten söküle
Teberler çalina, başlar döküle
Böyle bir acıb seyran gözlerim.

Sefil SIDKÎ arzum şehit olmağa
Cenk içinde öldürmeğe ölmeğe
Kılıçları oynatıp hayf almağa
Vaktin imamından ferman gözlerim.

— 134 —

Ta'n etmen gaziler zarı kıldığım
Bir ahu gözlünün mestanesiyim.
Düşüp sahralara Mecnun olduğum
O saçı Leylânın hayranesiyim.

Siyahtır kaşları çeşm-i mevali
Çıkamaz oldu derunumdan hayali
Eksik olmaz ahım şeyda misali
Çünkü bir goncanın nalanesiyim.

SİDKİ der boynumu bükerek ağlarım
Gözümde kanlı yaş dökerek ağlarım
Bir gizli sevdadır çöker ağlarım
Kimse bilmez kimin divanesiyim.

— 135 —

Ta'n etmeyin dostlar perişanlığım
Ehl-i aşk olanın hali böyl'olur.
Zincir-i aşk içre natüvanlığım
Mecnun dedikleri deli böyl'olur.

Bir yâre meylettim hublara server
Mübarek kameti serv-i sanavber
Saçları müşk olmuş, giysular anber
Cennet-i âlânın gülü böyl'olur.

Bir ferîştah sima, bir melek suret
Bir âli şecaat, bir güneş tal'at
Lâ'li dür-efşandır şir ile şerbet
Kevser ırmağının balı böyl'olur.

Sinem yarelerin görenler ağlar
Ne tabip em eyler, ne cerrah bağlar
Gözlerimin yaşı cûş edip çağlar
İlk bahar ayının seli böyl'olur.

Muhabbetin lezzetine doyulmaz
Can bûlbülü her gülşende yayılmaz
Bir katresin nuş eyliyen ayılmaz
Dost elinden gelen dolu böyl'olur.

Dostun buyruğundan çıkar değilem
Su gibi her yana akar değilem
Cihan güzel olsa bakar değilem
Devletli sultanın kulu böyl'olur.

SİDKİ'ya motheyle Hak Peygamberi
Padişahlar kapısının kemteri
Çekince kopardı bab-i Hayberi
Allahın aslanı Ali böyl'olur.

— 136 —

Terk eyle benliği edebin takın
Beyhude dağları aşarsın vargit.
Kimseye serkeşlik eyleme sakın
Kazdığın kuyuya düşersin vargit.

Her olur olmaza sırrın söyleme
Geçidin bilmezsen gölü boylama
Ben bilirim diye dava eyleme
Arif meydanında şaşarsın vargit.

Çok ta çekme bu dünyanın yasını
Giyip te salınma hub libasını
Bal diye içersin ağu tasını
Sonra zehirlenir ölürsün vargit.

Ben evlâdım diye dava eylersin
Kerkes gibi her cıfeyi boylarsın
Duymadığın sözü niçin söylersin
Kendi kelâmından düşersin vargit.

SİDKİ'ya efsane sözü dinleme
Haktan gayrisine gönül bağlama
Sakın her kazana girip kaynama
Savuran bulunmaz taşarsın vargit.

— 137 —

Terk-i dünya ettim, terk-i hanüman
Gönül ikliminin Süleymanıyım.
Çeşmimin yaşından dökülür mercan
Gelsin müşteriler gevher kâniyim.

Kandil-i kalbimde Ahad la 'Ahmed
Minnur-i vahiddir allahüssamed
Tarik-nüma oldu âl-i Muhammed
Fevz ü felâh buldum fahr-i fâniyim.

İçirdiler bana âb-i zülâli
Hükm-i nefis-i hevâ buldu zevâli
Mest ü medhuş oldum Mecnun misali
Ben de bir Leylânın perişanıyım.

Arayuben buldum yol yoldaşını
Halâs etmek ister herkes başını
Takındım mürşitten teslim taşını
Hünkâr dergâhının dervişanıyım.

SIDKÎ'ya maksudum ol Habibullah
Tarikim Bektaşî zikrim illallah
Pirim reşadetlû Nur-i Feyzullah
Ol âlicenabın bendegâniyim.

— 138 —

Bir Hicviye

Uğradı yolumuz Göller köyüne
Kılavuz eyledik bâd-i sabayı.
Mihman olduk bir muhibbin evine
Kıldık namazımız, serdik abayı.

İcazet okundu dar'a durdular
Ehl-i Beytin mühürünü gördüler
Mümin müslim cümle yüzün sürdüler
Secde eylemedi bir koca ayı.

Köşeye oturmuş şöyle kırışmış
Muharrem orucun tutmamış düşmüş
Omuzundan solur, çok yemiş şişmiş
Asitan eylemiş nefis-i hevayı.

Bu nasıl saykaldır, bu nasıl kılık
Yalana başladı ol burnu yılık
Ayağına dört nal sırtına alık
Yük yüklet dolansın gelsin ovayı.

Toplamış başına bir bölük ahmak
Zaptolmaz boynuna takmakla tokmak
Vurmalı sırtına beş on da kasnak
Gezdirmeli Korkut, Konaç, Kovay'ı.

Seyreyledim etvarına huyuna
Hayvan sandım bakıncağız tüyüne
Davul taksan pek yakışır boyuna
Veyahut eline versen zurnayı.

SIDKÎ'ya bu sözde kalmasın hatır
Hiç köstek mi tutar çifteli katır
Keskince testere, yağlıca satır
Yakışır boynuna olsa kolayı.

— 139 —

Üç sünnetten yedi farzdan haberi
Alan bilir, almayanlar ne bilir.
Okuyup Ledünden ilm-i esrarı
Bilen bilir, bilmeyenler ne bilir.

Her can fehmedemez bu da bir raz dır
Bu meydan da avın alanlar baz dır
Dört kapı, kırk makam, on yedi farz dır
Kılan bilir, kılmayanlar ne bilir.

Fe sümme vechullah sırr-ı Kur'an dır
Her can fehmedemez ilm-i nihandır
Şahadet, amentü şart-ı imandır
Bulan bilir, bulmayanlar ne bilir.

On iki dediler sıfat-ı iman
Ahkâm-ı şer'iyye mümine ayan
Yedi ayet, Muhammed-Ali dir umman
Dalan bilir dalmayanlar ne bilir.

Yetmiş iki millet hayrette kaldı
Yetmiş üçe eren naciye buldu
Serçeşmedir Bektaş, serfiraz oldu
Dolan bilir, dolmayanlar ne bilir.

Arifler bu yola verdiler emek
Emek olmayınca yapılmaz yemek
Petek tutup bal yapamaz her sinek
Yapan bilir, yapmayanlar ne bilir.

Sefil SİDKİ kalp aynasın silene
Bülbül olan has bahçenin gülüne
Biat edip Ehli Beytin yoluna
Gelen bilir, gelmeyenler ne bilir.

— 140 —

Çelebi Cemaleddin Efendinin teşekkül ettirdiği gönüllü Mücahidin Alayı 1915 yılında Ruslarla bir yılla yakın çarpıştıktan sonra, her nasılsa İstanbul'dan gelen bir emirle bu Alay diğer Alaylara bölüştürülmüş, Çelebi Efendi de kırk kişilik maiyeti ile Sivas'a çekilip son emre kadar orada beklemesi kendisine tebliğ edilmişti.

Bu emri alan Çelebi Efendi, Yüzbaşı rütbesinde olan pederim Sıdkı Efendi ve diğer maiyetiyle Sivas'a çekilmişti. O sırada gönüllü mücahidin Alayının gerek malen ve gerek bedenlen takviyesi hususunda beni de geride memur-ı mahsus olarak bırakmıştı.

1332 (1916) Mart iptidasında aldığım bir telgrafta Çelebi Hazretleri beni de Sivas'a çağırıyordu. Biraz

para tedarik ederek Sivas'a gittim. Ben Sivas'a varduktan sonra daha bir buçuk aydan fazla Sivas'ta bekledik ve Çelebi Efendinin hizmetinde kaldım.

O sırada Pederim Ermeni mahallesinde bir konakta, Çelebi Efendi de çarşıya yakın Süleyman Beyin konağında misafireten ikamet ediyorlardı.

O bekleme esnasında Enver Paşa bir kaç Alman Paşalarıyla Sivas'a geldi ve Çelebi Hazretleriyle görüş-tükten sonra cepheye hareket etti.

İkinci gün sabahtan, biz pederimin ikametgâhında iken, Çelebinin hususi kâtibi Küçük Hoca İbrahim Fevzi Efendi geldi. Lâtife sözlerle içeri girdi, bir çok lâtifelerden sonra : (— Sıdkı Efendi, sana bir müjde ile geldim. Önce bir beyit söyle, bakalım bu müjdemî keşfedebilecek misin?) dedi. Pederim de diz üstüne gelerek (— Hoca al kalemi, ben söyleyim sen yaz.) dedi. O anda tulû eden aşağıdaki koşmayı pederim irticalen söyledi, Küçük Hoca yazdıktan sonra, (— Maşallah Sıdkı Baba. Akşam Enver Paşa geldiğinde Çelebi Efendimize tezkeresiyle birlikte bir de kılıç hediye etmiş, inşallah bir kaç güne kadar memlekete hareket ediyoruz.) dedi.

On beş gün sonra Sivas'tan ayrıldık. Yenihandan Çelebi Hacıbektaş'a, biz de pederimle Amasya istikametine hareketle köyümüze geldik.

Ali Baki GÜL

Vakit tamam oldu çilleler doldu
Gel gezelim bizim elleri şimdi.
Hamdülillah maksud yerini buldu
Seslendi muhabbet telleri şimdi.

Şükür kabul olduk Hak divanında
Canımız kurbandır asitanında
Bir gece misafir Yıldız hanında
Seyrederim Çamlıbelleri şimdi.

Amasya şehrinin ırmağı çağlar
Aşk odu galiptir sinemi dağlar
Muhip müntesiban ah edip ağlar
Akar gözlerimin selleri şimdi.

Söyleyim gönlümün müşkilleri
Arzeder goncalar bulbüllerini
Açtı lâlâ nergis sünbüllerini
Bezendi Malya'nın çölleri şimdi.

Sürelim dergâhta devranı demi
Derdimin dermanı yaremin emi
Ziyaret edelim âb-i zemzemi
Akar Akpınar'ın balları şimdi.

Düştü aşk ateşi sinem tutuşur
Çağıranda Hızır Nebi yetişir
Bulbülleri garip garip ötüşür
Kokar Topayın'ın gülleri şimdi.

SIDKÎ'ya göründü çillehaneler
Uyku görmez ahu gözlü sunalar
Ah eder yavrular, ağlar analar
Gözler şehzadeler yolları şimdi.

— 141 —

Veliler Hünkâra kılınca biat
Saru o meydandan kalktı savuştu.
Kadı inkâr etti taş oldu lânet
Toyun tozağını döktü savuştu.

Münafıklar tutuştular davaya
Onlar düştü kazdıkları kuyuya
Ehl-i Beyte kasteyletti Maviya (Muaviye)
Fesat tohumunu ekti savuştu.

Muhammed cümlelerin Hak Peygamberi
Enbiyanın evliyanın serveri
İbn-i Süfyan inkâr etti Hayderi
Dinin binasını yıktı savuştu.

Ehl-i Beyte biat edemez kallaş
Nur-i Nübüvveti göremez huffaş
Şah-i Velâyete indirmede baş
Mervan Medineden çıktı savuştu.

SIDKÎ'ya niyazımız sırr-ı hateme
Rahmet için hak gönderdi âleme
İblis Lâin secd'etmedi Âdeme
Boynuna tokunu taktı savuştu. (Tok: Tavk)

— 142 —

Yedi kerre doldu boşaldı derler
Hiç kimseye baki kalmadı dünya.
Geldi peygamberler nice bin erler
Hiç kimseye baki kalmadı dünya.

Nebiler nasihat etti özendi
Mümin olan ahiretin kazandı
Nice şahlar bu toprağa uzandı
Hiç kimseye baki kalmadı dünya.

Niceleri tutmak için seğirtti
Hırs ü nefis atına bindi yügürttü (koştı anlamına)
Cümlesini toprak edip çürüttü
Hiç kimseye baki kalmadı dünya.

Niceleri mağrur oldu ögündü
Nicesi de fakr elinden döğündü
Niceleri mülküm dedi sevindi
Hiç kimseye baki kalmadı dünya.

Nice bahar oldu kış geldi gitti
Goncalar açıldı bülbüller öttü
Nice Süleymanlar hüküm yürüttü
Hiç kimseye baki kalmadı dünya.

Bizden evvel gelen mahlûk ne oldu
Ecel camın içti hâkisâr oldu
Kem iyi her kişi ettiğın buldu
Hiç kimseye baki kalmadı dünya.

Kimi mahlûk peygamberin taşladı
Kimisi Pirinden elin boşladı
Niceleri kondu göçtü kışladı
Hiç kimseye baki kalmadı dünya.

Bin üç yüz otuz dört yazıldı tarih
Çok geldi cihana ehl-i tevarih
Kürsülerde va'z eyledi meşayih
Hiç kimseye baki kalmadı dünya.

Arif ol SIDKÎ'ya sakın aldanma
Devletine ziynetine inanma
Hânümâna bakıp benimdir sanma
Hiç kimseye baki kalmadı dünya.

— 143 —

Yek nazar kıl onsekizbin âleme
Gelen gider bu cihanda kalınmaz.
Mevlâ sücut emrin verdi Ademe
Putüperestlere secde kılınmaz.

İlim ile ameldir kalbin cılâsı
Amelsiz ilimin olmaz sefası
Sabırlı kulların sever Mevlâsı
Sabırsız insanda kemâl bulunmaz.

İblis inat etti görmedi Hakkın
Taktı boğazına mel'anet tokun
Tedbirinde ihmal eyleme sakın
Taktir-i İlâhi sırdır bilinmez.

Aşka uy ki Âb-i Kevser içile
Meydanına muşk ü anber saçıla
Hakkı zikret kalp aynası açıla
Demir işlemezse pası silinmez.

SIDKÎ'ya bir pîre tapşır özünü
Eşliğinde turab eyle yüzünü
Evvel düşün sonra söyle sözünü
Ok yaydan çıkınca geri alınmaz.

— 144 —

Yekûn âşıklara divan olunca
Bab-i aşka giren girdi ben kaldım.
Bütün üftadeler yarın bulunca
Bergüzarın veren verdi ben kaldım.

Kasavet deryası coştı ziyade
Gark oldu sefinem kaldım piyade
Elem çekmez idim ersem murada
Muradına eren erdi ben kaldım.

Bülbül öter seher vakti olunca
Münasip kendine gülşen bulunca
Yanağında açılan kırmızı gonca
Gonca gülün deren derdi ben kaldım.

Firakın Ateşi bağırmı deldi
Ne ben öldüm ne yâr insafa geldi
Âşıklar sevdiğin koynuna aldı
Sevdiğini saran sardı ben kaldım.

Sefil SİDKÎ yar elinden yaralı
Giymiş zibaları kaşı karalı
Salınarak giden Hünkâr nereli
Gidemedim soran sordu ben kaldım.

— 145 —

Zamane fakisi yarım mollalar
Ayete bilmez yanlış fetvaya başlar.
Bir ümmi görürse yazar imlâlar
Ben âlimim diye davaya başlar.

Ehl-i Beyti inkâr eder taş atar
Dünyada meylini cifeye katar
Üç beş mangır için sofuluk satar
Ezilir süzülür takvaya başlar.

Manâ bilmez mefhumunu uydurur
Çoklarını doğru rahtan kaydırır
Yamandır Şeytana pabuç giydirir
Kâri fitneliktir iğvaya başlar.

Suret uğrusudur dünya peresttir
Öyle münafıkı sanma ki dosttur
Dışı islâm içi mümine kasttır
İblisten eşedir, huy hay'a başlar.

Mat eylesen benlik ile sürüşür
Metheylesen damarları uyuşur
Hasmını görünce kalkar savuşur
Kenardan kenara kavgaya başlar.

Kör olmuş gözüne çekilmiş perde
Dünya malı için düşmüş bir derde
Üç beş mangır sezer ise bir yerde
Tükenmez bir uzun duaya başlar.

SİDKÎ der kör fakî azdırır eli
Yalana yanlışla alışmış dili
Bir topuz aşketsem kırılır beli
Sürünür yerlerde vay vay'a başlar.

B — PEŞREVLER

— 1 —

Bir yare kıldım muhabbet
Özge hübanı neylerim.
Aşk içinde buldum lezzet
Âb ile nanı neylerim.

Açıldı nergis benefşe
Bak şu bülbül sevdakeşe
Kerem tek yandım ateşe
İki cihanı neylerim.

Bir güzel yaktı çerağım
Lâle tek göğsümde dağım
Sahralar oldu otağım
Han ile man'ı neylerim.

Aşka uydum divaneyim
Sanmanız ki bigâneym
Şem'e yandım pervaneyim
Ah ü efganı neylerim.

Bülbül gibi leyl ü nehar
Kârım oldu ah ile zâr
Muradımdır didar-ı yar
Bağ-ı cinanı neylerim.

Gördüm seher yıldızların
Dergâha giden izlerin
Sevmişem Balım kızların
Huri Gılmanı neylerim.

Hacıbektaş emirimdir
Velâyet şahı pirimdir
Dese SİDKÎ kıtmirimdir
Şöhret-ü şanı neylerim.

— 2 —

Evliyalar ser çeşmesi
Hacıbektaş Veli Sultan
Muhammeddir gani sultan.
Âb-i hayatın eşmesi
Hacıbektaş Veli sultan
Muhammeddir gani sultan.

Şeriat şehrinin şahı
Tarikatın padişahı
Müminlerin kiblegâhı
Hacıbektaş Veli sultan
Muhammeddir gani sultan.

Marifet tahtında server
Hakikat ehline rehber
Cennette saki-i Kevser
Hacıbektaş Veli sultan
Muhammeddir gani sultan.

Darı çecinde namazı
Kıldı Mevlâya niyazı
Cümle pirlerin ustazı
Hacıbektaş Veli sultan
Muhammeddir gani sultan.

Elinde yeşil fermanı
Açıktır bab-i ihsanı
Cihanın kutb-i devranı
Hacıbektaş Veli sultan
Muhammeddir gani sultan.

Talibi Hak yola yeden
Ayrılma gel bu sürüden
Cansız kayayı yürüten
Hacıbektaş Veli sultan
Muhammeddir gani sultan.

Bunlar zümre-i nacidir
Cümle mahlûk muhtacıdır
Muhibbanın ser tacıdır
Hacıbektaş Veli sultan
Muhammeddir gani sultan.

Bab-i ilm-i nübüvvettir
Nur-i rah-i hidayettir
Sırr-ı şah-i velâyettir
Hacıbektaş Veli sultan
Muhammeddir gani sultan.

Sefil SİDKÎ kemteridir
Kapısının Kanberidir
Veliler ser defteridir
Hacıbektaş Veli sultan
Muhammeddir gani sultan.

— 3 —

Ey melek suret
Can sana kurban
Vey kamer tal'at
Can sana kurban.

Ey çeşm-i afet
Eyledim ülfet
Pakize tıynet
Can sana kurban.

Leblerin Kevser
Bal ile sükker
Ey peri peyker
Can sana kurban.

Serv-i revanım
Gonca dehanım
Şah-ı cihanım
Can sana kurban.

Bulunmaz ey can
Sen gibi sultan
Olmuşum hayran
Can sana kurban.

Gönlüm serveri
Çeşmimin nuru
Cennette Huri
Can sana kurban.

Hazret-i Mevlâ
Eylemiş imlâ
Alâdan alâ
Can sana kurban.

Nesl-i peygamber
İrk-ı mutahhar
Cihana server
Can sana kurban.

Bu SIDKÎ kuldur
İhsanın boldur
Aşk meyin doldur
Can sana kurban.

Gelin dostlar ağlayalım
Mah-i matem üstümüzde.
Sinemizi dağlayalım
Muhiplik var aslımızda.

Şeriatte namazımız
Tarikatta niyazımız
Uzak değil ustamız
Damanı var destimizde.

Marifette bulduk karar
Hakikatte gördük didar
Olmayız her can ile yar
Nişan vardır dostumuzda.

Destur alıp Girdigârdan
Daman tutmuşuz Hünkârdan
Dönmeyelim bu ikrardan
Sebat edip postumuzda.

SIDKÎ derdimendimizi
Vermeyelim fendimizi
Toplayalım kendimizi
Adû vardır kastımızda.

Gelin dostlar bir olalım
Tevekkeltü taalallah
Münkire kılıç çalalım
Tevekkeltü taalallah.

Sular gibi çağlayalım
Özü Hakka bağlayalım
Bir yürüyüş eyleyelim
Tevekkeltü taalallah.

Açıldı biat sancağı
Geçti münkirlerin çağı
Elimizde aşk bıçağı
Tevekkeltü taalallah.

Muhammeddir bize server
Mehdi dilimizde ezber
Hak aşkına elde teber
Tevekkeltü taalallah.

Zikredelim hü çekelim
Münkirin bendin sökelim
Kılıç çekip kan dökelim
Tevekkeltü taalallah.

Kur'ana var imanımız
Gele Mehdi devranımız
Aksın bu yolda kanımız
Tevekkeltü taalallah.

Sefil SİDKÎ geldi cûşa
Münkirlerin akli şaşa
Taktir olan gelir başa
Tevekkeltü taalallah.

— 6 —

Kapına geldim dahlike
İnayet ya Resulallah.
Serinde tac-ı levlâke
Hidayet ya Resulallah.

Cihanda başka şahım yok
Senindir hükm ile buyruk
Elim boştur günahım çok
Be gayet ya Resulallah.

Tenimde yareler belli
Yüreğim lâleli göllü
Doluptur defterim külli
Kabahat ya Resulallah.

Günüm geçti derd-ü gamle
Kerem kıl yaremi em le
Eyledim ömrümü cümle
Hasaret ya Resulallah.

Ecel camın içir lütfet
Can kuşumu uçur lütfet
Sıratlardan geçir lütfet
Selâmet ya Resulallah.

İki cihanda sultansın
Emir-i hükm ü fermansın
Destigir-i müznibansın
Şefaât ya Resulallah.

Gönül bu dünyaya kandı
Bu fenayı baki sandı
Kulun SİDKÎ sana geldi
Mürüvvet ya Resulallah.

— 7 —

Ol Muhammed Mustafayı
Gördüm cuma gecesinde.
Yüzlerimi hak-i paye
Sürdüm cuma gecesinde.

Sürdüm kırkların izini
Kabul ettim her sözünü
Hasan - Hüseyne yüzümü
Sürdüm cuma gecesinde.

Zeynel geldi dilşadıma
Bâkır erdi feryadıma
Hamdülillah muradıma
Erdim cuma gecesinde.

Girdim Cafer erkânına
Gönül erdi sultanına
El bağlayıp divanına
Durdum cuma gecesinde.

Bildim Musa öz yarımı
Arif anlar esrarımı
Ali Rızaya ikrarımı
Verdim cuma gecesinde.

Şah Takiye ettim seyran
Naki ile kıldım irfan
Hub yüzünde gül ü reyhan
Derdim cuma gecesinde.

Askeri verdi dolumu
Güle saldı bulbulümü
Şah Mehdi ye müşkülümü
Sordum cuma gecesinde.

SİDKÎ duydum Hak hitabın
Nuş ettim aşkın şarabın
Çok şükür hicab nikabın
Kırdım cuma gecesinde.

— 8 —

Severim sultan Cemali
Eller ne derse desinler.
Gönlümden gitmez hayali
Eller ne derse desinler.

Bağlanmışım bir Allaha
Nesl-i Hunkâr Hamdullahı
Gönül verdim Foyzullahı
Eller ne derse desinler.

Ali Hadi Secdegâhım
Bülbül gibi artar ahım
Balım Sultan padişahım
Eller ne derse desinler.

Gönlüm bir sultana bağlı
Aşk elinden ciğer dağlı
Lâle sümbül bahar çağı
Eller ne derse desinler.

Sırrımı söylemem naş'a
Demem bu hali kallaşa
Kul oldum nesl-i Bektaş'a
Eller ne derse desinler.

Gönlümü sevdaya saldı
Şükür bir ikrarda kaldı
Muhabbet bahrine daldı
Eller ne derse desinler.

Bülbül gibi kılıp ahı
Şükür buldum doğru rahı
Severim bir şehinşahı
Eller ne derse desinler.

Yıl bin üçyüz sekiz oldu
Vakit tamam çile doldu
Gönül maksudunu buldu
Eller ne derse desinler.

Sefil SİDKÎ düştüm zara
Gönül arzu çeker yâr'a
Vasıl oldum bir didara
Eller ne derse desinler.

— 9 —

Siz Emevi biz Haşimi
Siz bir yana biz bir yana.
Siz kâzibi, biz salihî
Siz bir yana biz bir yana.

Severiz nur-i Cemali
Çok şükür bulduk kemali
Siz Süfyani biz Mevali
Siz bir yana biz bir yana.

Severiz şah Kalenderî
Olduk Ehl-i Beyt Askerî
Siz Azamî biz Caferî
Siz bir yana biz bir yana.

Hem Ehl-i Beyti kemisli
Hadisidir Ali nesli
Bulduk asıllardan aslı
Siz bir yana biz bir yana.

Eriştik zatlardan zata
Kailiz savm-ü salâta
Girdik tarîk-i necata
Siz bir yana biz bir yana.

Sevmişiz nesl-i Münkârî
Bulmuşuz nur-i ızharî
Siz inkârî, biz ikrarî
Siz bir yana biz bir yana.

Pir elinden giydik tacı
Boyladık Hahr-i emvacı
Hamdülillah olduk naci
Siz bir yana biz bir yana.

Kabul eyledik imanı
Terk ettik zann-ü gûmanı
Biz Hüseyinî, siz Süfyani
Siz bir yana biz bir yana.

Boynumuzda teslim taşı
Er yolunda verdik başı
Siz Mervani, biz Bektaşî
Siz bir yana biz bir yana.

Bir ikrarda olduk kavi
Keşfoldu bize semavi
Siz Yezidî, biz Alevî
Siz bir yana biz bir yana.

Allemenî sırrın duyduk
Canı Hak yoluna koyduk
Vaktin imamına uyduk
Siz bir yana biz bir yana.

SİDKÎ der bulduk kemali
Nuş ettik âb-i zülali
Siz hayalî, biz cemalî
Siz bir yana biz bir yana.

Amasya'nın Arıcak köyünden derviş Sadık Baba-
ya söylenmiştir.

Söyle derim söylemezsin
Serin, m'oldun derviş baba.
Kalkıp hizmet eylemezsin
Narin m'oldun derviş baba.
İçin için inilersin
Dertlerini yenilersin
Deniz gibi gümölürsün
Derin m'oldun derviş baba.
Her kişinin izzetinden
Belli olur sohpetinden
Yoksa Hakkın hikmetinden
Emin m'oldun derviş baba.
SIDKÎ derki ezilirsin
Pek incelme üzülürsün
Niçin böyle süzülürsün
Gelin m'oldun derviş baba.

Ta ezel eyleyip tastik
Demişiz biz beli sultan.
Okunur Kur'anda tahkik
Muhammed nur Ali sultan.
Muhammed Ahmed-i Muhtar
Yaridir Haydar-ı Kerrar
Velâyet mülkinde Hünkâr
Hazret-i Pir ulu sultan.
Kara kazanı oynatan
Yağ ile balı çağlatan
Ayağın sürüp kaynatan
Pirim Kızıl Deli sultan.

Dergâhın Hızır Lâlası
Oldum âşık-ı vâlâsı
On ik'imam sülâlesi
Cemaleddin Veli sultan.

Bunlar peygamber evlâdı
Muhabbetin tuzu tadı
Rifat ile Rıza, Hadî
Cennetin bülbülü sultan.

Aklımı kıldı divane
Mecnun oldum yana yana
Şefika şefkatlı ana
Hasbahçenin gülü sultan.

Günahım elime alsam
Sitemi özüme sarsam
Ağlayıp babına varsam
Mahrum etmez kulu sultan.

Bu bin üç yüz kırka konu
Pâk oldu kalbimiz yundu
Seneler hayıra döndü
Himmet etti Balı sultan.

SIDKÎ'ya bu ilm-ü fendir
Cennette serv-i semendir
Şah Hüseyinle Hasandır
Cümleden sevgili sultan.

C — DİVAN - GAZEL, SEMAİ ve KALENDERİ'ler.

Tanrıya Sığınma

— 1 —

Babına geldim ilâhi bir fakir biçareyim
Çaresiz bir derde düştüm sinesi pür yareyim.

Kıblegâhım dergeh-i âlempenahındır senin
Var iken sen ya ilâhi kimlere yalvarayım.

Geçti efgan ile ömrüm şâd ü handan olmadım
Bilmedim ki âlem içre ben ne baht-i kareyim.

Söyledim Lokman-i hazık aciz oldu çareden
Tiğ-i cevri-i derd ile çün yüreği bin pareyim.

SİDKÎ-i biçarene yol ver ilâhi lütf ile
Süreyim yüz dergeh-i âlempenaha varayım.

— 2 —

Babına kıldım teveccüh ya ilâhi el'aman
Enbiya vü evliyanın kıblegâhı el'aman.

Ehl-i iman, Ehl-i Kur'an kullarından kılma dūr
Lütf ü ihsanıyla bu ben pür günahı el'aman.

Yok şerikin bibedelsin Kulhüvallahü ahad
Yerde gökte cümle halkın padişahı el'aman.

Arş ile kürs Levh-i mahfuz zat-i pâkin şahidi
Birliğinde kimsenin yok istibahı el'aman.

Ağlayu geldi kapına kıl kabul ya Rabbena
Abd-i aciz SİDKÎ-i rûy-i siyahı el'aman.

Semaî İlticaname

— 3 —

Firak-ı yâr ile her bir zaman ya Rabbe'l-alemin
Kılar bülbül gibi bu dil figan ya Rabbe'l-alemin.
Değil pinhan sana halim, ayan ya Rabbe'l-alemin
Serencamım n'ola kılsam beyan ya Rabbe'l-alemin.

Muradım bu cenabından heman ya Rabbe'l-alemin
Diyar-ı gurbette koyma aman ya Rabbe'l-alemin
Enin-i ah ile gönlüm ciğerde yareler besler
Derunim lâle tek pürhun sinemin üstünde neşer

Esir-i dert olan elbet tabibinden şifa ister
Cemal-i pâk-i dildarın inayet eyleyüp göster.
Muradım bu cenabından heman ya Rabbe'l-alemin

Diyar-ı gurbette koyma aman ya Rabbe'l-alemin.
Şerikin yok bibedelsin ahad allahüssamed mevlâ
Cemi-i ins ü cin halka sen oldun mutemed mevlâ
Bilirim rahmetin çoktur, nimetin biadet mevlâ
Medet bikeslerin destigiri olan medet mevlâ.

Muradım bu cenabından heman ya Rabbe'l-alemin
Diyar-ı gurbette koyma aman ya Rabbe'l-alemin.
Peder mader hemşireler, taallûkat kavm ü kardeş
Yolun gözler aşınalar nice yârân ile yoldaş

Tahammül kalmadı asla gözlerimden akar kan yaş
Ne gamlar gördü gurbette neler çekti neler bu baş.

Muradım bu cenabından heman ya Rabbe'l-alemin
Diyar-ı gurbette koyma aman ya Rabbe'l-alemin.

Demadem devr-i alemde mezid olmakta efganım
Mürüvvet merhamet şefkat kerem kıl pek natüvanım
Amel yok bir hayra dair elimde, ehl-i isyanım
Ümmid-i af ile SİDKÎ kapına geldi sultanım.

Muradım bu cenabından heman ya Rabbe'l-alemin
Diyar-ı gurbette koyma aman ya Rabbe'l-alemin.

Semai İlticaname

İlâhi isterim şefkat zat-i pâk-i ilâhından
 Daman tuttur hidayetle bir veli dil-agâhından
 Evamirine tabi kıl geçirip hep nevahından
 Vücut buldu cümle eşya senin bir nim nigâhından
 Teveccüh eyledim dönmem cemal-i kıblegâhından
 Baid etme beni Yârab bab-i alempenahından.
 Rumuz-ı vuslat-i pâkin hakikat alemleri kâfi
 Mübarek yad-i evsafın cümle dert ehline şafi
 Senin saykal-ı aşkıdır mir'at-i kalbime kâfi
 Kamu zenb ü ceraimden gönlümü eyleğil safi
 Teveccüh eyledim dönmem cemal-i kıblegâhından
 Baid etme beni Yârab bab-i alempenahından.
 Safiyullah Nebi Adem vak'a-yı rikkatı hakkı
 Muradınla kün emrinde cümle hilkati hakkı
 Resul-i ins ü can olan habibin hürmeti hakkı
 Huzur-i pâkine mir'âç deminde vuslatı hakkı.
 Teveccüh eyledim dönmem cemal-i kıblegâhından
 Baid etme beni Yârab bab-i alempenahından.
 Hezar âsâ cüda düştüm gülşen-i kurb-i vuslattan
 Visalın şehrine ırgör halâs eyle bu gurbetten
 Veliler kıldılar hep nuş, içir lütfet o şerbetten
 Günahım çok deyü kesmem ümmidi bahr-i rahmetten.
 Teveccüh eyledim dönmem cemal-i kıblegâhından
 Baid etme beni Yârab bab-i alempenahından.
 Keminen SIDKÎ'nı affet Muhammed Mustafa hakkı
 Keramet Madeni Haydar Aliyyü'l-Murtaza hakkı
 Bağışla suçlarım lütfet medet Hayrünnisa hakkı
 Hasan Hulki Rıza ile Hüseyin-i Kerbelâ hakkı.
 Teveccüh eyledim dönmem cemal-i kıblegâhından
 Baid etme beni Yârab bab-i alempenahından.

Semai

İlâhi kıl muaf cürmüm habibin Mustafa hakkı
 * Çihar yâr-i ba sâfâ hem Aliyyü'l-Murtaza hakkı.
 Sığındım lütfuna geldim asitana günahımla
 Medet, kıl mağfiret, affet Hasan Hulki Rıza hakkı.
 Sırat köprüsü üstünden geçir bizi selametle
 Halâs et nar-i cahimden Hüseyin-i Kerbelâ hakkı.
 Cemalin cennetin göster kamu ashab-ı Ahmede
 İçir âb-i Kevserinden Ali Zeynel Abâ hakkı.
 Uyup nefsi bed-encama hezâran eyledim isyan
 Muhammed Bakır'a bahşet, Cafer-i rehnüma hakkı.
 Garik-i bahr-i isyanım mecalim kalmadı asla
 Elimi tut kaldır Yârab Musa Kâzım, Rıza hakkı.
 Kapına yalvaru geldi kerem kıl bu kulun SIDKÎ
 Taki, Naki, Askeri, Mehdi-i sahip liva hakkı.

(*) Çihar-ı yâr : Kur'anın 42'inci suresinin 23'üncü ayeti inip te,
 (— Habibim de ki : Ben bu Peygamberlik hizmetime karşı
 sizlerden ücret istemiyorum, ancak benim yakınlarımı sevin.)
 diye ümmete tebliğ edince, halktan (— Kim bu yakınlarım)
 diye sordular. Bunun üzerine Peygamberimiz, oda içerisinde
 ve meydanda olmak üzere bir kaç defa Ali, Fatıma, Hasan ve
 Hüseyin'i abasının altına alarak, (— Yârab bunlar benim
 Ehl-i Beytimdir, onlardan kirl gider, tertemiz yap, onları se-
 veni sev, onlara düşmanlık edene sen de düşman ol.) demiş,
 bunun üzerine 33'üncü surenin 33'üncü ayeti inerek Allah'tan
 (— Ey Ehl-i Beyt, Allah sizlerden her türlü kirl gidermek,
 sizi tertemiz yapmak ister) diye müjde gelmiştir. O aba al-
 tında peygamberden başka dört sevgilisi vardı. Çihar-ı yâr
 bunlardır. Peygamber bunlardan başka kimseye bunlar benim
 yarımdır diye buyurmamıştır. Peygamberin ölümünden son-
 ra yapılan yakıştırmalar Peygamberi kayıtlı altına almaz. Pey-
 gamberin Çihar-ı yârı abasının altında kendisinden başka bu-
 lunan dört yârı, âl-i abâ denilen Ali, Fatıma, Hasan ve Hüse-
 yindir.

Semai İlticaname

İlâhi maksudun ancak bilinmektir bu hilkatten
Muradınla zuhur etti cümle halk bahr-i vahdetten
Kimi mümin, kimi kâfir sual olmaz bu hikmetten
Kamunun rızkını halkeyledin genc-i kerametten
Hulûs-i kalp ile tuttuk dameni âl-i Ahmetten
Cüda kılma bizi Yârab nesl-i pâk-i Muhammetten.
Kadem bastıkta dünyaya cenab-ı hazret-i Adem
Giriftar-ı Belâ oldu cefa vü cevri ile her dem
Huzur-i pâk-i mevlâyâ teveccüh eyleyip muhkem
Kabul oldu duası çün bunları yâd ile ol dem.
Hulûs-i kalp ile tuttuk dameni âl-i Ahmetten
Cüda kılma bizi Yârab nesl-i pâk-i Muhammetten.
Vasidir rahmetin bahri, buyurdun yüce şân ile
Mürüvvet şefkat kapısı açıktır her zaman ile
Liva'ül-hamdin altında cemi-i müminan ile
Rıcamız bile haşrolmak cümle peygamberan ile.
Hulûs-i kalp ile tuttuk dameni âl-i Ahmetten
Cüda kılma bizi Yârab nesl-i pâk-i Muhammetten.
Der-i şefkatpenahına sürmüşüz yüz pür isyanız
Fakiriz abd-i aciziz, talib-i lûtf ü ihsanınız
Tehi destiz huzurunda çünki her işte noksanız
Günahkârız gerçi amma şükür kim ehl-i imanınız
Cüda kılma bizi Yârab nesl-i pâk-i Muhammetten.
Hulûs-i kalp ile tuttuk dameni âl-i Ahmetten
Keminen SİDKÎ'nı terk eylemek şahım değil şanın
Hatasından kulun geçmek şanıdır çünki sultanın
Habibindir bilâ şüphe şefi-i ehl-i imanın
Halâyık serbeser cümle senin mahkûm-ı fermanın.
Hulûs-i kalp ile tuttuk dameni âl-i Ahmetten
Cüda kılma bizi Yârab nesl-i pâk-i Muhammetten.

Divani İlticaname

Kûn buyurdun ya İlâhi oldu peyda bu bina
Cümle eşya zat-i pâkin zikriyle eyler sena
Talimindir kullarına fatihada ihdina
Nail-i eltasın olan mevt ile bulmaz fena
İltica kıldık kapına el'aman vağfirlena
Al-ü evlâd-ı Ali'den kılma dür ya Rabbena.
Hükm-i âli pâkin ile bu cihana gelmişiz
Kulluk için lâ mekândan biz bu kân'a gelmişiz
Bülbül-i aşüfteyiz çün gülüstana gelmişiz
Barigâhın aşıkıyız asitana gelmişiz.
İltica kıldık kapına el'aman vağfirlena
Al-ü evlâd-ı Ali'den kılma dür ya Rabbena.
Pür günahız kulluğunda çokdürür noksanımız
Leşker-i ifrit-i dünya kapladı her yanımız
Zülfikâr-i himmetinle gel yetiş sultanımız
İsm-i pâkin hürmetiyçün kıl muaf isyanımız.
İltica kıldık kapına el'aman vağfirlena
Al-ü evlâd-ı Ali'den kılma dür ya Rabbena.
Ol habibin fahr-i âlem Mustafanın hürmeti
Saki-i kevser Aliyyü'l- Murtazanın hürmeti
Kıl mürüvvet Fatıma hayrünnisânın hürmeti
Şah Hasan ile Hüseyin-i Kerbelânın hürmeti.
İltica kıldık kapına el'aman vağfirlena
Al-ü evlâd-ı Ali'den kılma dür ya Rabbena.
İltifatın derde derman merhem her bir yareye
Zer olur kılsan tecelli suy-i seng-i hareye
Sen getirdin bizleri çün lütfedip bu areye
Kıl hidayet kullarınla SİDK-İ biçareye.
İltica kıldık kapına el'aman vağfirlena
Al-ü evlâd-ı Ali'den kılma dür ya Rabbena.

Peygambere övgü

Ne yüzle varayım bilmem huzura ya Resulallah
Garikim çünkü derya-yı kusura ya Resulallah.

Serinde tac-ı levlâke şefaât menbaı sensin
Sığındım çünkü gufranı gafura ya Resulallah.

İnayet Zülfikârıyla vücudum kal'asın fethet
Düşürme bu dam-i nefis-i gurura ya Resulallah.

Hudud-ı şer'idin taşra çıkarma el'aman Yârab
Beni gel mazhar et ism-i sabura ya Resulallah.

Huzura varmadan affet günahım defterin gel yırt
Melâmet eyleme ins ü tuyura ya Resulallah.

Günahım affına ver bir temessük eyleyim ifşa
Dahil oldukta ben ehl-i kubûra ya Resulallah.

Aceb ben neyleyim mahşerde bunca halk arasında
Geline bu serairim zuhura ya Resulallah.

Şedaid-i cehennemden halâs eyle kerem kıl gel
Meded hüznüm mübeddel kıl, sürura ya Resulallah.

Senin ol ümmet-i salihlerin ile beni irdür
Havz-ı cennette şaraben tahura ya Resulallah.

Maazallah ki el çeksen bu asi ümmetinden sen
Şefaât emrini kimler buyura ya Resulallah.

Şefaatkâni Ahmettir deyü yazmış taalallah
Seni Tevrat ile İncil, Zebura ya Resulallah.

Halâs et çakerin SIDKÎ kulunu bu cehaletten
Eriştir hasılı bu ilm-i nura ya Resulallah.

On sekiz bin âlem içre mülke sultandır Ali
Mümin-i kâmillerin kalbinde mihmandır Ali.

La feta illâ Ali, lâ seyfe illâ zülfikâr
Mir-i meydan-i şecaat, şir-i Yezdandır Ali.

Şanına nazil oluptur ayet ayet Hel-Eta
Kâşif-i ilm-i hakikat sırr-ı Kur'andır Ali.

Yetmiş bin batman kapıyı kolda kalkan oyleyen
Fatih-i kal'a-yı Hayber, Şah-i merdandır Ali.

Nam-i pâkin zikredenler buldular fevz-ü felâh
Manâ-yı ba-i bismillah nur-i Rahmandır Ali.

Katil-i kavm-i gavayet, şir-i Hak, Döldül süvar
Kimse yok fevkinde anın merd-i meydandır Ali.

Asitan-ı devletin pus eyleyen bulur şifa
Dü cihanda bilki her bir derde dermandır Ali.

Ruz-i mahşerde liva'ül-hamdin altında dahi
Hakim-i mülk-i adalet, mir-i femandır Ali.

Ana aslanım demiştir hazret-i Perverdigâr
Sahib-i seyf-i şeriat, âl-i İmrandır Ali.

Hazret-i fahr-i kâinat ana (bendendir) dedi
Kâtib-i vahy-i ilâhi ehl-i irfandır Ali.

Salik-i sertac-ı hikmet, menba-i ilm-i Ledün
İns ü cinne, kâinata çünkü burhandır Ali.

Bin üç yüz kırk birde tarih söyledim evsafını
Bin bir isme mazhar olan kutb-i devrandır Ali.

Bulmak istersen şefaât iltica kıl SIDKÎ'ya
Kân-i eltaf-ı mürüvvet bahr-i gufrandır Ali.

Nur-i çeşm-i Mustafadır Fatıma hayrū'n-nisa
 Hemnişin-i Murtazadır Fatıma hayrū'n-nisa.
 Hazreti Adem ebimiz, maderimizdir Havva
 Anlara hayretnümadır Fatıma hayrūnnisa.
 Cennet-i âlâ da seyran eyledi Adem safi
 Ziyet-i arş-ı âlâ dır Fatıma hayrūnnisa.
 Ol şefi'ül ümmet oldu hüccet-i burhan ile
 Sahib-i lûtf-ü âtâ dır Fatıma hayrūnnisa.
 Hâk-i pâ-yi pâki oldu kuhl-i çeşm-i evliya
 Server-i taht-ı vefadır Fatıma hayrūnnisa.
 Asüman-i ahter-i isnaaşer, kân-i haya
 Tac-i pâk-i enbiyadır Fatıma hayrūnnisa.
 İftihar eyler melâik pâ pus-i pâki ile
 Bint-i mahbub-i Hüdadır Fatıma hayrūnnisa.
 Asitan-i âlisin eyler ziyaret mihr ü mah
 Nur-i pâk-i Kibriyadır Fatıma hayrūnnisa.
 İns ü cin cümle halayık zir-i fermanındadır
 Çünkü sultan-i beka dır Fatıma hayrūnnisa.
 Ruz-i mahşerde livau'l-hamdin altında dahi
 Mülteca-yı asfiyadır Fatıma hayrūnnisa.
 Lûlû-i bahr-i nübüvvet, maden-i cud ü sahâ
 Şahivar-i bibahadır Fatıma hayrūnnisa.
 Kâşif-i genc-i keramet, vakıf-ı ilm-i Nebi
 Sırr-ı Hakka aşınadır Fatıma hayrūnnisa.
 Mahrem-i Raz-i habib-i Kibriya, fahr-i cihan
 Mefhar-i âl-i abâ dır Fatıma hayrūnnisa.
 Zevce-i pâkize-i Şah-i Velâyet Murtaza
 Mader-i Hulk-i Rızadır Fatıma hayrūnnisa.
 Tahtının sultanı Hayder, sayeban-ı Mustafa
 Şehr-i Şah-i Kerbelâ dır Fatıma hayrūnnisa.

Tâl-atı nur-ün âlâ nur şevk-i nur-i rûy-i Hak
 Şuledar-ı dü seradır Fatıma hayrūnnisa.
 Şah-ı Tuba dır mübarek kameti pakizesi
 Cennet-i âlâ lika dır Fatıma hayrūnnisa.
 Halk olunmuş nur-i Yezdan ile ez pa ta be ser
 Şah-ı mülk-i müntehadır Fatıma hayrūnnisa.
 Anda kaimdir ulûm-i evvelin vel ahirin
 Mahrem-i esrar-ı ba dır Fatıma hayrūnnisa.
 Ana emsal olabilmez kimseler, illâ Ali
 Fazl ile fahrūnnisa dır Fatıma hayrūnnisa.
 Kıl tevessül nam-i pâkin her duada SİDKİ'ya
 Nail-i nur-i ilâhtır Fatıma hayrūnnisa.

Kurretü'l-ayn-i Habib-i Kibriyasın ya Hasan
 Ekber evlâd-i Aliyye'l-Murtazasın ya Hasan.
 Lem'a-yı nur-i nübüvvettir cemalin şulesi
 Ahter-i burc-i saadet mah likasın ya Hasan.
 Kim seni azürde kıldı lânet olsun canına.
 Nur-i kalb-i Fatıma hayrūnnisasın ya Hasan.
 İns ü cin cümle halayık zir-i fermanındadır
 Çün emire'l-müminin kân-i vefasın ya Hasan.
 Kâşif-i ilm-i hakikat nail-i sırr-ı ilâh
 Aşına-yı ayet-i «Kul İnnemasın» ya Hasan.
 Cedd-i pâkin rahmetenlil alemin mahbub-i Hak
 On sekiz bin alem içre rehnumasın ya Hasan.
 Validin şanında Mevlâ dedi Aslanım Ali
 Nakd-i Haydar Murtaza ahtâr-küşasın ya Hasan.
 Sen gibi benzer bulunmaz hazret-i Peygambere
 Mana-yı esrar-ı zat-ı Kulkefasın ya Hasan.
 Ayet-i illelmeveddet şan-ı pâkinizdedir
 Aynile yektane-i âl-i abâ sını ya Hasan.

Sana emsal olabilmez kimseler illâ Hüseyin
Tac-i Pâk-i şah-i şehri Hel-Eta sin ya Hasan.
Ol livau'l-hamdin altında dahi yovmü'l-karar
Mülteca-yi etkiya vü evliyasın ya Hasan.
Bendegânınla beraber SIDK-İ biçarenin
Kıl muaf cürm-ü günahın sen sahâsın ya Hasan.

— 12 —

İmam Hüseyin'e övgü ve
Kerbelâ Mersiyeleri

Ağlayalım arşa çıksın ah ile efganımız
Mah-i matemdir bugün çün ey bizim ihvanımız.
Biz güruh-i bende-i âl-i abâ yız can ile
Şah Hüseyin-i Kerbelâdır sahibü'l-fermanımız.
Ol Yezid-i bedlikalar kıldılar susuz şehit
Nuş edip şehd-i şahadet gitti ol sultanımız.
Lânet olsun ol Yezid-i bedlikaya sad hezar
Çok hakaret gördü ondan ol şefaât kânımız.
Yad kıldıkça Hüseyin-i Kerbelânın ahvalini
Çıkmasın mı arş-ı alâya kadar nalânımız.
Âl-ü evlâd-ı Resulü sevmek için aşikâr
Ayet-i illelmeveddet hüccet-i burhanımız.
Macera-yı Kerbelâ çün var iken SIDKÎ geda
Gayr-i mümkün şad ola bu çeşm-i hun-efşanımız.

— 13 —

Geldi çün mah-i muharrem ağla ey dil can ile
Çağlasın ceyhun misali âb-i çeşmim kan ile.
Şah Hüseyinle Hasandır nur-i ayn-i Mustafa
Bunlara farzdır muhabbet hüccet-i Burhan ile.
Bunlara her kim hakaret eyler ise bigüman
Atılır nar-i cahime, çatılır Şeytan ile.
Kıldıgıyçün Şah Hüseyini kastile susuz şehit
Lânet etti Hak Yezide ayet-i Kur'an ile.

Her kim ağlar Şah Hüseyin aşkına matem günü
Hak Cinan-ı pâkini bahş eylesin ihsan ile.
İyd-i vasl-ı pâkini arz'eylerim ihlâs ile
Asitan-ı devletinde canımı kurban ile.
SIDKÎ'nim geldim kapına ya Hüseyin-i Kerbelâ
Yarama em kıl murüvvet derdime derman ile.

— 14 —

Geldi çün mah-i muharrem aşıkân ağlar bugün
Karalar bağlar melâik asüman ağlar bugün.
Yasa girdi cennet içre Huriler Gilman ile
Macera-yı Kerbelâya ins-ü can ağlar bugün.
Aktı seller çeşmimizden oldu tufan-ı cedit
Gark olup hunab-i gamda kün fekân ağlar bugün.
Âl-ü evlâd-ı Resulü kıldılar susuz şehit
Ah ü feryad ile her bir müslüman ağlar bugün.
Ey münafık dert ile sen ağlamazsın ya niçün
Ol Yezidin ettiğine kâfiran ağlar bugün.
Matem-i mah-i muharrem, ayin-i din-i mübin
Yer ile gök, mihr ile mah cümle kan ağlar bugün.
Sad Hezaran lânet olsun ol Yezidin canına
Kıldı zalâm-i sariha hep cihan ağlar bugün.
Ehl-i Beytin çektiği derd-ü belâyı yad edip
Dağ ile taş, kurt ile kuş hep hayvan ağlar bugün.
Dembedem ah eyle SIDKÎ nale-vü feryad ile
Merkadında dert ile Peygamberan ağlar bugün.

— 15 —

Geldi çün mah-i muharrem nagehan ağla gönül
Eyleyüben gözlerinden hunfeşan ağla gönül
Etme bu aşkın yolunda kayd-ı can ağla gönül
Kerbelâ sultanlarından tut daman ağla gönül
Ruz ü şeb bülbül misali kıl figan ağla gönül
Şah Hüseyini Kerbelâya her zaman ağla gönül.

Katlolundu din yolunda niceler ol şah ile
İçmediler bir katre su yetmiş üç hemrah ile
Ağladı cümle melâik gökte güneş mah ile
Yad edip ol macerayı dembedem bin ah ile
Ruz ü şeb bülbül misali kıl figan ağla gönül
Şah Hüseyin-i Kerbelâya her zaman ağla gönül.

Katl için âl-i Resulü bir alay bağı hadid
Sürdüler at Kerbelâya oldular Haktan baid
Bendegânıyla Hüseyini kıldılar susuz şehid
Söyle her dem lânetullahı alâ kavm-i Yezid
Ruz-ü şeb bülbül misali kıl figan ağla gönül
Şah Hüseyin-i Kerbelâya her zaman ağla gönül.

Mah-i matemdir bugün çün naleler inşad ile
Terk-i hab et macera-yı Kerbelâyı yad ile
Affolur cürm-ü günahın ah ile feryad ile
Terk-i can eyledi o şah âl ile evlâd ile
Ruz-ü şeb bülbül misali kıl figan ağla gönül
Şah Hüseyin-i Kerbelâya her zaman ağla gönül.

Kestiler nehr-i Fıratı el ateş ah el ateş
Yandı tutuştu feza-yı Kerbelâ ah el ateş
Yaralar aç yüreğinde ola asl'a çarekeş
Sinene dağlar vuruben SIDKÎ-i biçare veş
Ruz-ü şeb bülbül misali kıl figan ağla gönül
Şah Hüseyin-i Kerbelâya her zaman ağla gönül.

— 16 —

Kim ki Şah-i Kerbelânın aşkına giryan olur
Ruz-i mahşerde günahı af ile gufran olur.

Kim ki bu mah-i muharrem matem eyler ah ile
Cennet-i darü's-selâmda şad ile handan olur.
Şah Hüseyin matemiyile kim ki giyse karalar
Nur ile olmuş müzeyyen Hulleler ihsan olur.

Macora-yı Kerbelâya ağlayan nalan ile
Gözlerinin yaşı her bir derdine derman olur.
Ağlayan için Hüseyne canib-i Haktan dahi
Ehl-i cennettir bu bendem, diyerek ferman olur.
Ays ü işret eylese bir kimse bu matem günü
Me'külâtı cehennemde ateş-i suzan olur.
Âl-ü evlâd-ı Resule muhabbet farz cümloye
Onlara buğz ü hakaret eyleyen Mervan olur.
Sure-i Kevserde, Kevserden murattır Ehl-i Boyt
Ehl-i Beyti sevmeyenler zümre-i Şeytan olur.
Hamse-i âl-i abâ ya kim muhabbet eylemez
Kıldığı züht ü taatın cümlesi hüsrân olur.
Âl-i Resule muhabbet eyleyen ihlâs ile
Lâ tahaf seyreylesin her işleri asân olur.
Naleler kıl mah-i matemdir bugün SIDKÎ geda
Ağlayanlar Ehl-i Beyte af ile gufran olur.

— 17 —

Hacıbektaş Veli'ye övgü

Hacıbektaş Velidir mürşid-i alempenah
Kâşif-i genc-i hakikat, vâsıl-ı sırr-ı ilâh.
Kail-i sırr-ı sülûk-i hakim-i şer'i şerif
Hace-i ilm-i tarikat postnişin-i hanekâh.
Dediler bu Haydar-ı kerrar Alidir namıdar
Serfüru kılıp veliler cümleten biştibah.
Fatih-i kal'a-yı Hayber, katil-i div-i gavâ
Sahib-i seyf-i Huda düldül süvar heybetli şah.
Geldi hatiften nida-yı lâ feta illâ Ali
Kıldığıyçün nice yüz bin kâfirin ömrün kütah.
Hükm-i zişanına fermanber kamu halkı cihan
Alemleri batında oldur çünki ulu padişah.
Hacc-ı ekber ister isen sür yüzün SIDKÎ geda
Asitan-ı kâbesidir âşıkâna kıblegâh.

DİĞER DİVAN VE GAZELLER

Amasya'nın Kovay köyü caminin tamirine dair.

— 18 —

.Avn-i Hakla ehl-i karye say-i bisyar ettiler
Bu ibadethanenin tamirin ikrar ettiler.
İhtiyaç-ı tamir olmuştu mürur-i vakt ile
Himmet-i mevlâ ile çok gayret izhar ettiler.
Hak rızasına muvafık eylesin her hallerin
Yek cihetle çün bu hayra bezl-i hemvâr ettiler.
Hayrile dar-ı fenadan eyleyenler intikal
Cennet-i darüsselâmda seyr-i didar ettiler.
Şad ü kâm olsun cihanda ömr ile ihvan-ı din
Hâb-i gafletten seraser halkı bidar ettiler.
Şer-i pâk-i Mustafaya eyleyenler iktida
Ehl-i irfan oldular, alemde hoş kâr ettiler.
Bin üç yüz kırk birde tarih SIDKÎ'ya ihlâs ile
Bu mübarek cami-i âliyi imar ettiler.

— 19 —

Ben nasıl kan ağlamayım nevcivanım gitti ah
Saki-i bezm-i muhabbet mihribanım gitti ah.
Vurdu felek dağ-ı hicran sine-i üryanıma
Eyleyen derdime derman âdilhanım gitti ah.
Ah çeker ta subhadek çün uyku girmez gözüme
Dili bülbül, kendisi gül hıramanım gitti ah.
Karar etmez mürğ-i gönlüm aşıyan-ı firkatte
Kahr-i şita erdi eyvah, gülistanım gitti ah.
Saray-ı kalbim yıkıldı, payimal oldum bütün
Mülk-i dilde hükmeden ol Süleymanım gitti ah.

Gözlerim yollarda kaldı nazeninim gelmedi
Yar-i garım, şehîşahım izz ü canım gitti ah.
Hane-i ahzanda koydu SIDKÎ-i biçareyi
Efendim sultanım beyim âlişanım gitti ah.

— 20 —

Bir gece öz hanene mihman edersen al götür
Lâ'l-i pâkin büsesin ihsan edersen al götür.
Bülbül-i şeyda misali dert ile nalânınım
Bağ-ı hüsnün bahşiyle handan edersen al götür.
İftirakin acısıyla oldu gönlüm bikarar
Yarama em derdime derman edersen al götür.
Zib ü ziynetle müzeyyen eyleyip endamını
Seyr-i hüsnünle beni hayran edersen al götür.
Hak buyurdu ayet-i Kur'an ile lâ taknatü
Pür hatayım af ile gufran edersen al götür.
Padişahım takiben bu boynuma hablü'l-metin
Kelb-i küyumdur deyü ilân edersen al götür.
Asitan-ı devletinde SIDKÎ-i biçarenim
Teslim oldum koç gibi, kurban edersen al götür.

— 21 —

Canını canân yolunda vermiyen âşık değil
Cennet-i didar-ı Hakkı görmeye lâayık değil.
Er isen kullukta merd ol kılma hud'a zen gibi
Ahd ü ikrarında sabit olmayan sadık değil.
Hakkı tastik eylemez meğer münafık görse de
Sekr-i hamr-i gaflet olmuş lâakal ayık değil.
Zahid-i pür hufta bilmez ehl-i sevda halini.
Girmemiş kânun-i aşka sinesi yanık değil.
Söyleme na ehle halin SIDKÎ'ya umma ilâç
Çare bilmez derde, Lokman olmamış, hâzık değil.

Cümleden el çek birader hazret-i Yezdana gel
Barigâh-ı pâkine yüzler sürüp sultana gel.

Bu haraba verme gönül misl-i büm viranedir
Cennet-i darü's-selâmda ravza-i gülşana gel.
İster isen dü cihanda bulursun izz-ü şeref
Cifeye meyl etme seg tek, tuti veş bostana gel.
Eyleyen buğz ü tekebbür haşr olur. Şeytan ile
Kıl salatın beş vakitte, secde-i Rahmana gel.
Ejderha-yı nefse karşı olma gafil zen gibi
Er gibi göster celâdet, tığ çekip meydana gel.
Özünü hâk eyleyenler buldular âli makam
Su gibi sür yüzlerini çağlayıp ummana gel.
SIDKÎ'ya olmaksı maksat vakıf-ı ilm-i ledün
Mürşid-i kâminden el tut, mekteb-i irfana gel.

Cümle ilmin aslı fer'i iptida bir noktadır
Menba-i feyz-i hakikat harf-i ba bir noktadır.
Bunca Peygamber-i zişan geldiler irşad için
Onların pes cümlesine pişiva bir noktadır.
Gök yüzünde şems ile mah kıl nazar yıldızlara
Arş ile kürs lehvi mahfuz cabeca bir noktadır.
Yer ile gök arasında bunca mahlûk serbeser
Kulluk ederler Hudaya haknûma bir noktadır.
Hazret-i Fahr-i Risalet rahmeten-lil-alemin
Ol habibullah Muhammed Mustafa bir noktadır.
Ol Beratün suresinde Hak işaret eyledi
Şan ile Şah-i Velâyet Murtaza bir noktadır.
Kıl teveccüh bab-i Hakka SIDKÎ'ya ihlâs ile
Eyleyen kulunu Hakka aşına bir noktadır.

Çekme gam bu kalbimiz handan olur Mevlâ kerim
Halimize lûtf ile ihsan olur Mevlâ kerim.
Ta'n-i a'dadan halâs eyler bizi bir gün Hüda
Hanemize dost gelir mihman olur Mevlâ kerim.
Kıl tahammül cevri ağyara gönül incinme ha
Sabr ile her müşkil iş âsân olur Mevlâ kerim.
Açılır nerkis benefşe nevbahar eyler zuhur
Bülbül-i aşüfteler şadan olur Mevlâ kerim.
Berkarar feryad ile devreylemez çerh-i felek
Gam geçer, bayram olur, seyran olur Mevlâ kerim.
Hariciden intikam almak için sahip gelir
Bu cihanda bir ulu divan olur Mevlâ kerim.
Mürşid-i kâmil kapısın bekle SIDKÎ sıdkile
Yarana em, derdine derman olur Mevlâ kerim.

Düştü bülbül gibi gönlüm gülistanından cüda
Gözlerim kan, kamet-i serv-i revanından cüda.
Ayrılınca lâ'l-i pâk-i cevherinden ah ile
Sanki düştü bir müslüman öz imanından cüda.
Benzimin pejmürdeliğin kimseler ta'n etmesin
Ten hayata yüz tutar mı olsa canından cüda.
Bilmedim mi kadrini, ya eyledim mi taksirat
Bilmezem ol niçün oldu bendegânından cüda.
Asûmana çıktı feryad ü figanım Rabbena
Olmasın ben gibi kimse hanûmanından cüda.
Lâle tek çekmez mi dağlar göğsüne dil derdiyle
Ağlamaz mı yar-i gar-ı mihribanından cüda.
Vashyla şad ü kâm olmuş âşık-ı sadıkları
Neylesin biçare SIDKÎ asitanından cüda.

Elveda olsun, feramuş etme sultanım medet
Ayrılık hengamıdır bu ,artar efganım medet.
Cevrine olmaz tahammül, gurbetin derdi çetin
Canib-i Haktan erişe, n'ola dermanım medet.
Asitan-ı devletin Kanber misali kuluyum
Etme mahzun çakerini Şah-i Merdanım medet.
Gülmedin gül gibi bir kez bülbül-i biçarene
Ey leb-i lâ'l-i Bedehşan anberfeşanım medet.
Nail-i iltifatınla şad ü kâm et SIDKÎ'nı
Hakim-i mülk-i Velâyet kutb-i devranım medet.

Ey birader ehl-i irfan olmayan bilmez bizi
Ten havasından geçip can olmayan bilmez bizi.
Mürşid-i kâmil kapısın bekleyip ihlâs ile
Yalın ayak, bağı üryan olmayan bilmez bizi.
Ah ü feryad eyleyip bülbül misali dert ile
Gönlü mahzun, gözleri kan olmayan bilmez bizi.
Hanüman-ı taht ü tacından geçip sevda ile
Haydar-ı Kerrara Selman olmayan bilmez bizi.
Kaplamıştır kalbimizi dert ile emraz-ı aşk
Mazhar-ı hikmetle Lokman olmayan bilmez bizi.
Cümleden edna fakiriz küşe-i gamhanede
Varlığın terk eyleyip can olmayan bilmez bizi.
Âl-ü evlâd-ı Resuldür SIDKÎ'ya maksudumuz
Bedegân-ı Şah-ı Merdan olmayan bilmez bizi.

Ey deni sen kabil-i envar-ı irfan olmadın
Bir Velinin eşğinde hâk-i yeksan olmadın.
Lû'b ile verdin havaya ömrünün sermayesin
Ruz ü şeb bülbül misali zar ü nalân olmadın.

Mürşid-i kâmil kapısında hatabkeş-i derd-mend
Boynu yağır, yalın ayak, bağı üryan olmadın.

Mahrem-i sırr-ı tarikattan değilsin çünkü sen
Uymadın şer-i şerife ehl-i iman olmadın.

Sen ne yüzle cennet istersin Hüdadan ey deni
Şirk ü zandan geçmedin, halis müslüman olmadın.

Âb-i Kevserden nasibin yoktur ey kâfir Yezid
Kasd-i âl ettin, muhibb-i Şah-i Merdan olmadın.

SIDKÎ'ya âl-i Resulün intikamın almağa
Tığ çekip aşk ile eyvah merd-i meydan olmadın.

NOT : Bu divanın son beyti (Şah beyt) perakende evrak arasında
zayi olduğundan tarafımdan ilâve edilmştir.

Ali Baki GÜL

Ey deni verdin havaya ömrünü kıldın hâsir
Kılmadın kulluk hüdaya eyledin zenb-i kesir.

Leşker-i Tuğyana teslim eyledin emlakini
Bilmedin halikini sen nefsine oldun esir.

Ağlayıp ah et demadem taib-i müstağfir ol
Affeder cürm ü günahın Hazret-i Mevlâ kadir.

Çünkü iklim-i vücutta hükmeden sultan idin
Div'e verdin saltanatı çaresiz kaldın fakir.

İster isen dü cihanda olursun makbul-i Hak
Cümleyi alâ bilüben, kendini gözle hâkir.

Hâk-i pâ-y-i mürşide sür gözlerin olsun küşad
Kör olan dünyada, çünkü olmaz ukbada bâsir.

Men-aref sırrından agâh olagör SIDKÎ geda
Kişi özün bilmemektir çünkü isyan-ı kebir.

Ey gönül aç can gözünü kudret-i Allahı gör
Cümle eşyada muayyen sırr-ı zatullahı gör.
Ahsemi takvimle Mevlâ Ademi halk eyledi
Kalbinin her köşesinde aynı arşullahı gör.
Kıl salâtı, oku Kur'an taib-i müstağfir ol
İktida et şer'i pâke ol Habibullahı gör.
Kıl muhabbet âl-ü evlâd-ı Resule can ile
Ehl-i irfan asitanın bekle eyvallahı gör.
Mürşid-i kâmil damanın tut hulûs-i pâk ile
Gel tarikat şehrine gir feyz-i fazlullahı gör.
Hacıbektaş-i Velidir âlemin ser çeşmesi
Kible-i ehl-i hakikat ol azim dergâhı gör.
Hacc-ül kebir ister isen SİDKİ'ya ihlâs ile
Evliyanın kalbine gir anda beytullahı gör.

Ey gönül bu derdi aşkı hazret-i Lokmana sor
Salik-i Rah-i hakikat sahib-i irfana sor.
Sorma gurab-i cihana, bibasar pür huftedir
Dembedem bihab ü rahat bülbül-i nalâna sor.
Derdiyle duçar-ı sevda iftirakın acısın
Gözleri mestanesinden ayrılan bir cana sor.
Saltanat tahtı safasın anlamaz biderd olan
Devlet-i cevr ü cefayı Yusuf-i Kenana sor.
Damen-i pâkin tutuben SİDKİ'ya, müşkillerin
On sekiz bin âlemi seyran eden sultana sor.

Ey gönül gel hazret-i Yezdana yalvar çekme gam
Halik-ül eşya olan Sultana yalvar çekme gam.
Hem şefi-ül müznibindir ol Muhammed Mustafa
İltica kıl sahib-i Kur'an-a yalvar çekme gam.

Şanına nazil oluptur ayet ayet Hel Ela
Yüzlerin sur ol Şah ı Merdana yalvar çekme gam.
Kutb-i âlem Hacıbektaş ı Velidir destigir
Şevk ile ol mürşid-i pirana yalvar çekme gam
Dön yüzün beyt-i şerife SİDKİ'ya ihlâs ile
Kıl namazın, kıdve ı devrana yalvar çekme gam.

Ey gönül gel sunalım bir arzuhal Hünkara hoş
Belki eyler derdimize lutfedip bir çare hoş.
Barigâh-ı pâkine ihlâs ile sultanının
Reddolunmaz bendesi yüzler sürup yalvara hoş.
Vuslat-ı yâr ister isen kıl tahammül mihnete
Minnet eyler bir gul için andelib bin hâre hoş.
Serzenişinden adûnun kılma perva merd isen
Gör ki Mansur nice çıktı aşk ile ol dâr'a hoş.
Attılar nara Halili etmedi feryad ü zar
Bağladı ihlâs ile çün kalbini Caffara hoş.
Kutb-i devranın kapısın bekleyip kıl hizmetin
Varmak ise gerçi maksat canib-i didara hoş.
Her umurunda tevekkül eyle gel SİDKİ geda
On sekiz bin âlemi halk eyleyen Settara hoş.

Ey sabâ gel bir haber ver, kandadır mahpareler
Derd ü gam, tig-i felâket açtı dilde yareler.
Canımı çekti tenimden gönlümü kıldı şikâr
Ol dilber-i şir ü gazanfer gözleri hunhareler.
Kancerü kıldı azimet gelmedi Lokmanımız
Rehgüzarın gözleyip feryad eder bimareler.
Gözlerim kaldı semada bir eser kılmaz zuhur
Kangı burçta devreder ol bir bölük seyyareler.
Vadini kıldı feramuş galiba eyler cefa
Ağlamasın neylesin ya âşık-ı avareler.

Merhamet şefkat mürüvvet dileyüben babına
Cem olup hep bendegâni yüz sürüp yalvareler.
Gonca-i vahlından ayrı, şad ü handan olmasın
SIDKÎ-i biçare bülbül gibi giysin kareler.

— 35 —

Ey sabâ gel bir haber ver nevcivanım hoşmudur
Gönlümün eğlencesi sükkar zebanım hoşmudur.
Bülbülüm feryad ile ah eylerim her subh ü şam
Rühlari gül, kâkül-i anberfeşanım hoşmudur.
Rehgüzarın beklerim mecnun misali derd ile
Tende canım, Leyli-i devr-i zamanım hoşmudur.
İştîyakın ateşiyle yanmışım pervane veş
Şivekârım, nazeninim, mihribanım hoşmudur.
Gösterip hüsnün, düşüren SIDKÎ'yi sevdalara
Kameti serv-i Sanavber âlişanım hoşmudur.

— 36 —

Geldi çün sultan-ı nevrüz elveda kıldı şita
Açıldı lâleler güller buldu bülbüller safâ.
Yer yüzü oldu müzeyyen ahzar ü eşcar ile
Hak taalâ kullarına fazl ile kıldı atâ.
Koymadı gussa cihanda İyd-i nevrüz-ı şerif
Şad ile giydi libasın cümle eşya cabeca.
Emr-i Hakla çaldı sur-i canfeza ra'd-i bahar
Ten kuburunda nebâtat eyledi arz-i lika.
Ehl-i iman buldu nusret himmet-i piran ile
Eyledi küffarı mahkûr tig-i ferman-i Hüda.
Ehl-i islâma müyesser eylesin tekrarını
Hıfz ile cevri ü cefadan ol cenab-i Kibriya.
Oldu bin üç yüz otuz beş SIDKÎ'ya tarihimiz
Hamdülillah üstümüzden kalktı her türlü belâ.

— 37 —

Geldi hengâm-i firakat nevfıdanım elveda
Yandı nar-i hicran ile cism ü canım elveda.
Bir alev düştü vücudüm şehrine ateşlenip
Çıktı arşa aşk ile dūd-i figanım elveda.
İftirakın bikarar etti beni bülbül gibi
Rühlari gül, kâkülü anberfeşanım elveda.
Vasl-ı pâkin Hak müyesser eylesin tekrar ile
Nazeninim, şivekârım, mihribanım elveda.
Lütfedip kılma feramüş SIDKÎ-i biçareni
Müminanın süruru, kutb-i cihanım elveda.

— 38 —

Gönül mahpustur Sivasta mihman oldu şimdilik
Bigayr-i Hak hakkımızda bühtan oldu şimdilik.
Hab-i gafletten feragat eyledim leyl ü nehar
Kârım hem bülbül misali efgan oldu şimdilik.
Yâr için ceng-i adû dan dönmeğim yoktur benim
Ta'n-i nâdana bu bağrım kalkan oldu şimdilik.
Haktan gayri istianet istemem bir kimseden
Her kimi dost bildim ise düşman oldu şimdilik.
Ettiği kalmaz adûnun yanına Mevlâ kerim
Zümre-i a'da tamamen bünyan oldu şimdilik.
Görelim ahvalimin encamını Mevlâ neyler
Namımız devr-i cihanda destan oldu şimdilik.
Sorarlarsa gerçi SIDKÎ hal-i perişanımız
Bendimiz zincir, yerimiz zindan oldu şimdilik.

— 39 —

Haddini bil ey birader merd-i meydanım deme
Bende ol âl-i Resule ben de sultanım deme.
Kaptı çün ifrit-i nefsin hatimi imanını
Dest-i divden almadan mührü, Süleymanım deme.

Kıl tevazu olma serkeş misli Şeytan-i lâin
 Bab-i Haktan dūr olursun ulve şayanım deme.
 Lâhmike lâhmi buyurdu Mustafa çün Haydara
 Bilmedinse bu rumuzu ehl-i imanım deme.
 Al-ü evlâd-ı Resulü sevmez isen can ile
 Savm-ü salâtın kabul olmaz, müselmanım deme.
 Şer-i pâk-i Mustafaya kılmaz isen inkıyad
 Bibasarsın çünki bu yolda, pir-i erkânım deme.
 Mazhar-ı sırr-ı Alidir, Hacıbektaş-i Veli
 Kılmaz isen hizmetin babında Selmanım deme.
 Mürşid-i kâmil kapısın beklemezsen SİDKİ'ya
 Cahil ü gümrah olursun kâmil insanım deme.

— 40 —

Hak cemalin gel müdami görmek istersen eğer.
 Aşka uy her bir makamı görmek istersen eğer.
 Üç huruf beş noktadan al dersini ayrılma hiç
 Ya ile hem aynı lam'ı görmek istersen eğer.
 Ayin-i şer'i metin-i Ahmede kıl inkıyad
 Yol içinde intizamı görmek istersen eğer.
 Tut tarikat erlerinden bir daman ihlâs ile
 Dü cihanda ihtiramı görmek istersen eğer.
 Kıl tevazu ile Hıdmet bağlayıp bel can ile
 Meclis-i Ehl-i kiramı görmek istersen eğer.
 Nesl-i pâk-i Hacıbektaş-i Veliye kıl nazar
 Mürşid-i âli hümamı görmek istersen eğer.
 Asitan-i pâk-i Hünkâra yüzün sür SİDKİ'ya
 Cennet-i darüsselâmı görmek istersen eğer.

— 41 —

Hak cemalin kâbesi hayranıdır Bektaşiler
 Bağ-ı aşkın bülbül-i nalânıdır Bektaşiler.
 Şer'i pâk-i Mustafaya sıdk ile münkad olup
 Bu tarikat şehrinin derbanıdır Bektaşiler.

Sözleri dürr-i hakayık bahr-i manâ dan gelir
 Bil muhakkak kim, mücevher kânidir Bektaşiler.
 Arzu kılmaz ihtiyacı bu cihan şahlarına
 Çün kanaat mülkinin sultanıdır Bektaşiler.
 Asitan-ı pâk-i pire koç gibi teslim olup
 Dost visali iyd'inin kurbanıdır Bektaşiler.
 Bekleyip mürşit kapısın oldular Selman-i Pâk
 Tut damenin işte fakr-ü fanidir Bektaşiler.
 Ta'n ile azürde kılma SİDKİ ya gönülleri
 Bu sarayın bir aziz mihmanıdır Bektaşiler.

— 42 —

İktida kıldım cihanda bir Veli-yi salih'a
 Büy-i müşkinden meşamım aldı türlü rayiha.
 Tavrı cismi canıma kıldı tecelli nur-i Hak.
 Oldu peyda kalbim içre nice şî'r-i saniha.
 Mürşid-i alempenahım Hacıbektaş-i Veli
 Himmet-i pâkiyle anın yazmışım çok lâyiha.
 Pir-i pîran-ı tarikatta verildi kismetim
 Badema baş eğmezem her bir damen-i talih'a.
 Yadıgâr ihvan-ı dine SİDKİ'ya iş bu eser
 Okuyanlar ruhuma bahşeylesin bir fatiha.

— 43 —

Kim ki mürşit eşiğinde özünü kıtmir ede
 Bende-i hastır, hüdası dü cihanda mir ede.
 Görmek isteyen cemal-i padişahı aynile
 Levs-i Şeytan-i lâinden özünü tathir ede.
 Kim sadef asâ derununda kılar dürdaneler
 Âb-i Nisani hakikatle özünü sir ede.
 Halka va'z ile nasihat kılmağa meyleyleyen
 İptida kendi hutut-i harflerin tefsir ede.

Şer'i pâk-i Ahmede fi'l-i muhalif olanı
Ruz-i mahşerde hûdası red ile tektir ede.
Eyleme cürm-ü cinayet kıl hayâ ol Bâriden
Hak utanır her kaçan kim bendesi taksir ede.
Âl-i Resule muhabbet eyleyenı SIDKÎ'ya
Hazret-i Mevlâ cinan-ı pâkiyle tebşir ede.

— 44 —

Merhaba hoş geldin ey bülbül birader merhaba
Açıldı gonçe-i güller çün seraser merhaba.
Sende gül sevdası vardır, bende cânan hasreti
Başlayalım nale zare gel beraber merhaba.
Sen garipsin ben garibim terk-i evtan kılmışız
Çün garibana Hûdadır yâr ü yaver merhaba.
Hemnişindir bizim elesttenberi ervahımız
Aşk verilmiş bizlere der batn-ı mader merhaba.
Oldu bin üç yüz otuz dört SIDKÎ'ya tarih-i sâl
Kalktı zulmet doğdu çünki şems-i haver merhaba.

— 45 —

Merhaba hoş geldin ey sultan-ı nevruz merhaba
Halk-ı alem teşrifinden gördüler mihr ü vefa.
Yer yüzü oldu müzeyyen cennet-i alâ misal
Açılıp türlü çiçekler oldu eşya pür cilâ.
Muntazır-ı rehğuzarın olmuş idi cümle nas
Sulh ile geldin cihana bulduk hep neşv ü nema.
Buldu kavgalar hitamı geldi hengâm-i sürur
Haktaalâ kullarına eyledi lûtf ü atâ.
Adl ü adalet zamanı geldi derler şüpheşiz
Çün bin üç yüz otuz altı kondu tarih ba safa.
Sulh oluben hem bu yılda çok acaip göre nas
Böyle yazmış şeyh Muhiddin ol kibar-i evliya.

Doğdu hurşid-i hidayet himmet-i Mevlâ ile
Geçti zulmet üstümüzde kalmadı cevır ü belâ.
Ehl-i islâmı muzaffer eyledi ihsaniyle
Hazret-i hallâk-i âlem ol cenab-i Kibriya.
Din-i Ahmet düşmanı kalmaz cihanda SIDKÎ'ya
Çün huruc ettikte mutlak Mehdi-i sahib liva.

— 46 —

Ol tarik-i Hakta fakri ihtiyar etmezmiyiz
Geçip bu mülki fenadan terk-i var etmezmiyiz.
Şer-i pâk-i Ahmede münkad olup ihlâs ile
Gün gibi imanımızı aşikâr etmezmiyiz.
Mezhebimizdir Muhammed, meşrebimizdir Ali
Yüzlerimiz hak-i pâye hakisar etmezmiyiz.
Barigâh-i mürşid-i kâmile koyduk başımız
Ruz ü şeb ferman-ı Hakka intizar etmezmiyiz.
Asitan-i Pire teslim eyledik hervarımız
Hizmet-i hayr encamına itibar etmezmiyiz.
Matem-i mah-i muharrem ayin-i din-i mübin
Macera-yı Kerbelâya nalezar etmezmiyiz.
Hacıbektaş-i Velidir rehnümanımız SIDKÎ'ya
Bendegân-i ser tarikiz, iftihar etmezmiyiz.

NOT : İş bu divanın ilk beyti zayi olduğundan merhum pederim
Sıdkî Baba'nın ruhanilerinden ilham talep ederek ilk beyti
tarafından mahalline konulmuştur.

Ali Bakı GÜL

SEM A İ L E R

— 47 —

Haber ver ey sabâ yâre bu çeşm-i hunfeşanından
Hava-yı vasl ile mürğ-i dil uçtu aşyanından.
Hayal-i zat-ı pâkiyle diyar-ı darı terkettim
Beni dür etmesin lütfeyleyip emn ü amanından.
Günahım çok ise affı elinde eylesin ihsan
Mürüvvet etmemek anın değildir yüce şanından.
Ne denli pür kusur isem şefaât menbaı o dur
Ümidim kesmezem billah civar-ı asitanından.
Kabul-i şifte-i zarı için feryad-ü ah ile
Yüzünü hak-i pâye sür, tutup yalvar damanından.
Çekip cevri ü cefa, mihnet firak-ı derd ile her dem
Vefa ummaz mı ya âşık dilber-i mihribanından.
Sığın dergâh-ı Hünkâra pâk-i ihlâs ile SİDKÎ
Cihanın kutbû'l-aktabı geçer mi bendegânından.

— 48 —

Kemend-i kâkûlün dilber giriftar eyledi gönlüm
Halâsa bulmadım çare, çün şikâr eyledi gönlüm.
Misal-i bülbül-i şeyda çekip ahlâr kılar efgan
Ümmid-i ravza-i vaslın bikarar eyledi gönlüm.
Hamdülillah yüzüm döndürmedi şah-rah-ı aşkından
Ne denli cevreylediyse iftihar eyledi gönlüm.
Kabul etmez cihanın ziynetin arz eyledim amma
Kapında fakr ü fenalık ihtiyar eyledi gönlüm.
Cefalar çekti Vamık tek temenna-yı visalinle
Vücudün rah-ı sevdada hakisar eyledi gönlüm.

Diyarın terkinî kıldı geçübün hanumanından
Hava-yı aşkınla varın tarûmar eyledi gönlüm.
Şifayab olmak tarikın tutup SİDKÎ hulûs ile
Tabib-i hazıka derdin âşikâr eyledi gönlüm.

— 49 —

Sabâ lütfet bir haber ver bana serv-i revanımdan
Cemal-i bağçe-i darüsselâm nevres fidanımdan.
Demadem bülbül-i şeyda gibi feryad eder gönlüm
Meşam-i canıma bir bû yetiştir gülistanımdan.
Nihal-i bağ-ı vuslatıta idi asude dil mürği
Muhallif bir rûzgâr esti uçurdu aşyanından.
Çemenzar-ı kûy-i yâre ederken tuti tek seyran
Kafes içre koydu devran ayırdı busitanından.
Ne dilde sabr ü ârâmım ne tende takatım kaldı
Fırakıyla akar seller dide-i hunfeşanımdan.
Der-i şefkatpenahında okunsun yadigârane
İlet dildara taktim et bir varak dâsitanımdan.
Tahkik eyledim oldur hem tabib-i hazık-ı devran
Ne hacet halimi arza bilir derd-i nihanımdan.
İhata eylemiş ilmi kamu halkı bilâ şüphe
Bana benden yakındır ol, işitmez mi figanımdan.
Feramuş kılmasın rahm eyleyip SİDKÎ-i dizarın
İnayet, şefkat, mürüvvet, kerem, kutb-i cihanımdan.

— 50 —

Şikâyet eyleme ey dil ol dildarın cefasından
Cefası yeğ gelir cana, anın mihr ü vefasından,
Kusurum çok deyü kesme ümidin rahmet-i Haktan
Ganidir ol kerem kâni geçer kulun hatasından.
Ezalar edip her dem bıraksa da dam-i mihnette
Mürid-i has olan dönmez mürşid-i muktedasından.

Gunahını ele alsa boyun büküp kapısında
Murüvvet kâni sultandır geçer mi hiç gedasından
Tahammul kıl cevri-yâre eger âşık ison SİDKİ
Muhabbet eyleyen ona usanır mı belâsından.

NOT : Bu semainin dördüncü beyti okunamaz şekilde alınmış ol-
duğundan yarım kalmaması için tarafımdan tanzim edil-
miştir.

Ali Baki GÜL

— 51 —

Tehiy zannetme ey zahit bizi nur-ül-Hüdâımız var
Delilimiz kitabullah, ayet-i «kul kefa» mız var.
Tarik-i ehl-i imanda sabîtiz muktedamız var
Ulûm-i zahir ü batın sahib-i rehnûmamız var
Liva'ül-hamd in altında Muhammed Mustafamız var
Hasan Hüseyin Fatıma Aliyyel Murtazamız var.
Bunların her birin bil kim şahrah-ı hidayetttir
Bunları sevmiyen gafil sanma resule ümmettir
Bunların her biri çün varis-i şah-i Risalettir
Bunların bastığı toprak serimde tac-ı devlettir
Liva'ül-hamdin altında Muhammed Mustafamız var
Hasan Hüseyin Fatıma Aliyyel Murtazamız var.
Bunları halk etti nurdan hazret-i halik-i Ahad
Feda-yı can ile mal eylediler her biri bihad
Mülâkat ettiler bunlar visâl-i Bâri ye lâ sed
Bunlar benden dir buyurdu şefaât menbai Ahmed
Liva'ül-hamdin altında Muhammed Mustafamız var
Hasan Hüseyin Fatıma Aliyyel Murtazamız var.
Muhibb-i âl-ü evlâdız muhabbet taşırız serde
Ümidimiz ta ezelden imam-i isna aşerde
Sevenler onları bulur kenar-ı havz-i Kevserde
Bihamdillah ki müminiz ne gamdır ruz-i mahşerde

Liva'ül hamdin altında Muhammed Mustafamız var
Hasan Hüseyin Fatıma Aliyyel Murtazamız var
Sadası bunların SİDKİ yetiştî bu cihanyana
Bunlar din-i mübin için kıydılar mal ile cana
Bunlar bu yolda tuttular sineler tir ü pekâna
Bunların kapısı dar'ul amandır ehl-i imana
Liva'ül-hamdin altında Muhammed Mustafamız var
Hasan Hüseyin Fatıma Aliyyel Murtazamız var

KALENDERİLER

— 52 —

Bu bülbül-i canâsını canâne desinler
Ol yüzleri gül kâkûl-i reyhane desinler.
Geceler subha dek zarıyla ah oyledigim
Beni sevdalara salan ol cana desinler.
Ol kamet-i serv-i revana emsal acaba
Bulunurmu ki cihanda bir dane desinler.
Mahv ü fena kıl vücudun aşka uy ey gönül
Şem'a-yı ruhsar-ı yare pervane desinler.
Beyt'ül-ahzan içre kaldım demadem Yakup veş
Nalelerimi Yusuf-i Kenana desinler.
Hacıbektaş-i Velinin babına baş indir
Abd-i fermanber böyle bir sultana desinler.
Zincir-i zülf-i canâne gir SİDKİ badema
Mecnun söylenip namına, divane desinler.

— 53 —

Hazır ol gönül mülk-i ukbaya gideceksin
Bu faniden canib-i bekaya gideceksin.
Aşıyan-ı tenden uçuben ey bülbül-i can
Ol yüzü gül, kamet-i balâya gideceksin.

Kıldan ince sırat köprüsü kılıçtan keskin
Geçilir se cennet-i alâya gideceksin.
Ruz-i mahşerde dirilince cümle mahlûkat
İbtida huzur-i Mustafaya gideceksin.
Heyhat bir amel-i salih işlemedin SİDKİ
Ne yüzle ya divan-ı Mevlâya gideceksin.

— 54 —

İncitme sabâ dildarımın kâküllerini
O semensâ cebindeki sünbüllerini.
Büy-i müşkenden hicab eylesin Huld-i Berin
Sakin elleme giysularının tellerini.
Açma heyhat suret-i pâkinin perdelerin
Salma feryada gel o gülün bülbüllerini.
Düş hâk-i pâyine sür yüzlerin benim için
Püs eyle ve bir de o mübarek ellerini.
Berkâm ede mi SİDKİ'yi o yâr ile Mevlâ
İşidem mi açaba o şirin dillerini.

—oOo—

Sıddî Baba'nın şîirlerinden bu kadarını yayınlamayı karar-
laştırmışken, son formanın baskısı bittiğinde, bir akrabamızın
evinde, çatıda, kiremit altında bulunan parçalanmış, yırtılmış
Arap harfleriyle yazılı defter ve kâğıtlar içinden sayın M. Adil
Özder tarafından seçilen Sıddî Baba'ya (çoğunluğu Pervanelik dö-
nemine) alt 42 adet şîir elime geçti. Bu şîirlerden bir forma daha
basarak eklemeyi uygun gördüm ve ibret olması için bu olayı
buraya kaydediyorum.

Muhsin GÜL

— 28 —

(Koçu Baba Sultan için)

Ayine-i meşreb zat-i Zatullah
Hakikat babında Pir Koçu Sultan
Erler ser çerağı âdil padişah
Bir ihsan dilerim ver Koçu Sultan

Arz'eyledim dergâhını destini
Çok şükür Mevlâya gördüm hüsnünü
Gece gündüz vasfeylerim ismini
Şu benim halimi gör Koçu Sultan

Can cemalin şem'asına yanmıştır
Dergâhında her müşkiller kanmıştır
Gönül kuşu gülşanına konmuştur
Her seher eylerim zâr Koçu Sultan

Muhabbet şehrinde bir belli ersin
Himmet eyle gönlüm murada ersin
Balım Sultan senin sabakın dersin
Sen oldun gönlüme yâr Koçu Sultan

Doksan bin evliya sende tamamdır
Bir derdimendim müşkülüm kandır
Güzeller içinden ihsanım gönder
Hublar serfirazı er Koçu Sultan

Şu dünyada bir taş koyan yapına
Ol yazılır defterine tapuna
Fakir PERVANEyim geldim kapına
Nedir halin diye sor Koçu Sultan

— 29 —

Ayrılık dolusun aldım destime
Dostlar himmet eylen gidelim bugün
Hasret kaldım yaranıma dostuma
Dostlar himmet eylen gidelim bugün

Vücut yaralandı sağlanmak olmaz
Sair ateşlere dağlanmak olmaz
Gönül cüş eyledi eğlenmek olmaz
Dostlar himmet eylen gidelim bugün

Ayrılık firkatı düştü bu cana
Kavuşmak isterim kaşı kemana
Hasretteyim eşe dosta yarana
Dostlar himmet eylen gidelim bugün

Çekerim firkatı yanarım nâra
Genç yaşımda çok hal geldi bu sere
Sekiz aydır hasret kaldım o yara
Dostlar himmet eylen gidelim bugün

Eşinden ayrılan âşık del'olur
Akar gözlerimin yaşı sel olur
Böyle ayrılana bir gün gel olur
Dostlar himmet eylen gidelim bugün

Hasretim pek bu aylarda bu yılda
Nice bir gezeyim şu gurbet elde
Bizi unutmayın duada dilde
Dostlar himmet eylen gidelim bugün

Biçare PERVANE gurbette kaldı
Şu aşkın dertleri sinemi deldi
Aylar tamam oldu çileler doldu
Dostlar himmet eylen gidelim bugün.

— 30 —

Bir selâm göndermiş o nazlı yârim
Yüz sürüp pâyına gitmeyinc'olmaz
Artar bülbül gibi âh ile zârım
Dostun bahçesinde ötmeyinc'olmaz

Cennet bahçesinde Huri kızları
Hayal oldu gözlerime gözleri
Keman ebrûları güneş yüzleri
Sükker leblerinden tatmayinc'olmaz

Abdal oldum hırka giydim şal gibi
Aceb gülermiyim ben de el gibi
Bahçede açılmış gonca gül gibi
Canımı canına katmayinc'olmaz

Daha ne gam yârı bulduktan sonra
Sinem sinesine sardıktan sonra
Dost yolunda abdal olduktan sonra
Ar namus hırkasın atmayinc'olmaz

Kul PERVANE'm gîtmez oldu hayalin
Ne yaman yeğindir derd ü melâlin
Hublar serfirazı Nur-i Cemalin
Ulaşıp destine yetmeyinc'olmaz.

— 31 —

Canım kurban kalem tutan ellere
Kâtip arzuhalim yâra doğru yaz
Bu dert beni saldı halden hallere
Kâtip arzuhalim yâra doğru yaz

Sürgünmüyüm bilmem kaldım kürekten
Dost acısı çıkmaz oldu yürekten
Gözlerim hasretten gönlüm firaktan
Kâtip arzuhalim yâra doğru yaz

Gül yüzlüme tahrir eyle halleri
Ne sebep bekletir gurbet elleri
Mecnun gibi dolanırım çölleri
Kâtip arzuhalim yâra doğru yaz

Şu gurbet ellerde firakım arttı
Bu kadar hasretlik canıma yetti
Bilmem terk eyledi bilmem unuttu
Kâtip arzuhalim yâra doğru yaz

Aşk âteşi şu sinemi dağlasın
Zahım yedim yaralarım bağlasın
Bir fakir gedayım ihsan eylesin
Kâtip arzuhalim yâra doğru yaz

Dosttan ayrılalı sekiz ay oldu
Aktı gözlerimin seli çay oldu
Şimdi menzilimiz Harız Köy oldu
Kâtip arzuhalim yâra doğru yaz

Boynuma farz oldu o yâra gitmek
O yâra canımı hem feda etmek
Lâyık mıdır PERVANE sin terk etmek
Kâtip arzuhalim yâra doğru yaz.

— 32 —

Çektik başımıza hırkapuş ettik
Divane olsak da hoş olmasak da
Kırkların bezminde aşkı nûş ettik
Mestane olsak da hoş olmasak da

Kırkların bezminde şâd olduk güldük
Kırkı bir olduğun o demde bildik
Şirin'in aşkına kayalar deldik
Şirâne olsak da hoş olmasak da

Kul PERVANE'm eder ikrar kılmışız
Elestü bezminde Hakkı bilmişiz
Anadan doğmadan aşka yanmışız
Pervane olsak da hoş olmasak da.

— 33 —

Ferhad oldum bir lebleri Şirine
Büktü kametimi dâl etti beni
Canım kurban ak gerdanın nuruna
Yaktı aşk oduna kül etti beni

İnci mercan dür dizilmiş dişlerin
Lâle sünbül gül ü reyhan saçların
Mahpare yüzlerin hilâl kaşların
Acayip acayip hal etti beni

Lütfeyle sultanım ahvalime bak
Bu cefadan kurtulmağa mümkün yok
Senin sevdaların bana verdi Hak
Ayaklar altında yol etti beni

Aklımı mest etti bir dolu câmin
Güzelliğin yekta duyuldu namın
Dert ile hasretin firkatin gamın
Akar boz bulanık sel etti beni

Yaktı PERVANE'yi güneş yüzlerin
Cana hayat verir şirin sözlerin
Mahitab cemalin ahû gözlerin
Akıbet âlemde del'etti beni.

Hakikat bağında salınır gezer
Yüzleri mâhitab bahar çağlı var
Niceler derd ile kanlı yaş süzer
Ciğerciği aşk oduna dağlı var

Yardan ayrılalı gönlüm hastadır
Neylerim yadeli arzum dostadır
Kimi oynar güler kimi yastadır
Bu dünyada karalı var ağı var

Hüsnünden açılan şol yeşil hâl'i
Nurundan halk etmiş Cenab-i Celi
PERVANE sen misin yalnız deli
Nice zincir ile kolu bağlı var.

(Devriye koşma)

Hak yaptı ruhumu saldı cihana
Eserdim âlemde rüzgâr idim ben
Nutm'oldu Mevlâdan indim bir hana
Arzumanım yolda derkâr idim ben

Bir zaman o handa eğlendim kaldım
Aşkın deryasına özümü saldım
Üç sünnet yedi farz o handa kıldım
Mürşidim yanımda ikrar idim ben

Mürşitle özleri katara kattık
Gönüller bir edip pençeye yattık
Kırkların cemini o handa tuttuk
Erenler babında berdar idim ben

Nutkundan emretti o Rabbü'l-Celil
Dedi kulum olma bu hale melûl
Yetmiş bin melâik yanımcâ delil
Geldim şu cihana hâkdâr idim ben

Bir ebe geliben göbeğim kesti
Tuzlayıp tenimi toprağa yastı
Ol vakitte anam bağrına bastı
Anamın koynunda şirdâr idim ben

Anamın koynunda çok devran ettim
Besleyip vücudum âb ile tuttum
Üç ile beş ile yediye yettim
Yaşım on iki de izhar idim ben

Hakikat bağına eyledim seyran
Bülbülüm bir güle kılarım figan
Dört kapı kırk makam özümde pinhan
On iki kapıya bir şar idim ben

On beşime geldim âşikâr ettim
Esrar-ı Hûdayı hem izhar ettim
Çok beyit cihana yadigâr ettim
Âşıklar içinde ahkar idim ben

Şimdi mahlasımız oldu PERVANE
Katramı gark ettim bab-i ummana
Sinnim yığirmi de yettim damana
Üstazım Şeyh Cemal mazhar idim ben

Hamdülillah doğdu zübde-i Haydar
Şükür bu meydanın merdanı geldi
Al'llah nurunu eyledi izhar
Bu iki cihanın tâbanı geldi

Bektaşî Mehemmed sulb-i cevahir
Nübüvvet mührünü tutmuş o mahir
Şemsi veş âleme oldu müzahir
Gerçek âşıkların seyranı geldi

Yedullah suresi vohinde ilhak
Murtaza, Mustafa budur muhakkak
Açılmış hüsnünde benofşe zambak
Velâyet bağının handanı geldi

Bezm-i mey kurulsun diller şâd olsun
Sâkiler dolansın badeler dolsun
Zümre-i âşıkân temaşa kılsın
Rumi diyarının arslanı geldi

Çalınsın kudumlar, çalgılar naylar
Yüz sürsün dergâha gedalar baylar
Geçelim firaktan içelim meyler
Şimdi şâd olmanın zamanı geldi

Bir zühre yıldızı yüzleri pür nûr
Hel Eta suresi alnında mestur
Sene bin üç yüz de eyledi zuhur
Aslı erenlerin cıvanı geldi

Kul PERVANE'm eydür doğdu Nurullah
Kurtulduk gussadan elhamdülillah
Alnında hücceti hem kaddesallah
Horasan mülkünün sultanı geldi.

— 37 —

Düvaz İmam

Hüblar padişahı ey şah-i atâ
Bin kanımız bir mürvete bağışla
Erlerin şanıdır imdada yete
Bin kanımız bir mürvete bağışla

Muhammed Mustafa ol sallı âlâ
Aliyyü'l-Murtaza nesl-i pâk Hûda
Ve bi-hakkı Hasan-ı hulk-i Rıza
Bin kanımız bir mürvete bağışla

Hüseyn-i Kerbelâ şah-i şehidan
Bi-hakkı şah sultan Zeynel Âbidin
Hürmetine olsun İmam Bâkırın
Bin kanımız bir mürvete bağışla

Cafer-i Sadık'ın hakk-ı erkânı
Musa-yı Kâzım'a bağışla beni
Ali Rıza hakkı ey keremkânı
Bin kanımız bir mürvete bağışla

Taki'den Naki'den kesme elimi
Askeri'den cüda kılma yolumu
Efendim sen bilin benim halimi
Bin kanımız bir mürvete bağışla

Muhammed Mehdi-yi ol kiblegâhım
Masumlar hakkıyçün affet günahım
Ben fakir kulunu yarlığa şahım
Bin kanımız bir mürvete bağışla

Kul PERVANE'm eder elhamdülillah
Durdum divanına Allah eyvallah
Velâyet sultanı kutb-i Feyzullah
Bin kanımız bir mürvete bağışla.

— 38 —

Hüblar padişahı seyrana çıkmış
Temaşa eyliyor illeri bugün
Siyah giysuları gerdana dökmüş
Ne hoş ırgalanır telleri bugün

Oturmuş sevdiğim erkân üstüne
Sanki bir mah doğmuş meydan üstüne
Doldurmuş aşk meyın peyman üstüne
Ab-i Kevser sunar elleri bugün

Bildim bu hûb cennet hurilerinden
Mahitâb görünür gül-rû'larından
Kaf Kur'an ve'l-kalem ebrûlarından
Kelâmullah okur dilleri bugün

Açmış sinisini lâleler gibi
Şecaat gösterir semalar gibi
Gök yüzünde meleksimalar gibi
Şulesi kaplamış çölleri bugün

Kul PERVANE'm eder nura boyanmış
Ya cennetten çıkmış ya gökten inmiş
Kimse bilmez hangi diyardan gelmiş
Perişan eyledi halleri bugün.

— 39 —

İsmail tek kendi kendim kestirem
Gül yüzlü cemalin görürsem eğer
Mansur gibi ben özümü astıram
Enel Hak dârına durursam eğer

Mürüvvet kapısı Pir'den açılır
Gir deyince her kusurdan geçilir
Gözlerimden kanlı sular saçılır
Yârim sana hasret kalırsam eğer

Cenk eyleyip adûları basayım
Bu meydana kılıncımı asayım
Ahdim olsun bir koç kurban keseyim
Sağ selâmet yârı bulursam eğer

Ah ü vâha düştüm asla gülmeden
El uzatıp çeşmim yaşın silmeden
Şu dünyada muradımı almadan
Gözüm açık gider ölürsem eğer

Kul PERVANE'm daim yanarım nâra
Diyar-ı gurbette düştüm bu zâra
Halim arz edeyim gül yüzlü yâra
Bir kerre yüz yüze görürsem eğer.

— 40 —

Saat saat Hakka doğru gidenler
Hakkın dergâhına kul olur bir gün
Sıdk u hûlus ile hizmet edenler
Erenler babına mal olur bir gün

Erenler babına mal et kendini
İblis fırsat gözler verme fendini
Bir kâmil mürşide yetir indini
Cümle müşkillerin hallolur bir gün

Kâmile yetenler kemal ahz'eder
Kâmile yetmeyen beyhude gider
Nefis ejderhadır el verme yutar
Sakın amellerin dâl olur bir gün

Nefsinin rengine boyanma sakın
Beyhude sözlere inanma sakın
Cihanın varına güvenme sakın
Konan göçer bu hal kal olur bir gün

Azrail cismine pençe uğratar
Zahm urur da ciğerciğin doğratar
Ayırır eşinden seni ağlatır
Gözlerinin yaşı sel olur bir gün

Şu dünyada aşk libasın giyenler
Mahrum kalmaz Allah Allah diyenler
Üstaz meydanında muşta yiyenler
Çekilir haddeden tel olur bir gün

Üstaz meydanına yüz sür âr etme
Yarın mahşer günü yerin nâr etme
Kul PERVANE tahammül kıl zâr etme
Divan-ı Dergâhtan gel olur bir gün.

— 41 —

Seher seher fırkatınan zarınan
Bulbul de öter mi ben gibi böyle
Diz be diz konuşan gizli sırrınan
Bir zaman gözlerde tüter mi böyle

Girmesin araya aslı hâr olan
Yoluna fedadır elde var olan
Sadakat babında sadık yâr olan
Meylini yadlara katar mı böyle

Vechin şakku'l-kamer hûb yüzün sabah
Zülfün velleyli'dir kaşın secdegâh
Muhabbet tahtında âdil padişah
Bendesin bir pula satâr mı böyle

Günahımı ole alsa bir kişi
Hünkâr olan kurtarmaz mı dervîşi
Bir iki günah etmeynen ör kişi
Der akab yakadan tutar mı böyle

Kul PERVANE'm eder hasbeten lillah
Kula ihsan etmek şanıdır vallah
Kusurum var ise Allah eyvallah
Sultan olan kulun atar mı böyle.

— 42 —

Settar-ül-uyubsun gaffarü'z-zünûb
Mağfiret kıl günahımı bağışla
Ağlarım kefenim boynuma takıp
Mürüvvet kıl günahımı bağışla

İzzetine bağlamışım belimi
Gene sen bilirsün dışkın halimi
Kaldırmak şanıdır gel tut olımı
Hidayet kıl günahımı bağışla

On iki burç sırtı cevza hakkıyçün
Eyyub'un çektiği ceza hakkıyçün
Yedi ayet yedi beyza hakkıyçün
İnayet kıl günahımı bağışla

Affeyle kusurum Mustafa hakkı
Velâyet sultanı Murtaza hakkı
Bu kadar enbiya evliya hakkı
İsabet kıl günahımı bağışla

Melekler hakkıyçün arş u semada
Şu sefil kulunu koyma arada
Kusurum günahım Kaftan ziyade
Şecaat kıl günahımı bağışla

Gençlik âleminden geçmeden çağım
Göster menzilimi bildir durağım
Kusur ettim her bastıkça ayağım
Keramet kıl günahımı bağışla

Hasan, Hüseyin, Zeinel âbâ'nın hakkı
Bâkır Cafer Kâzım Rızanın hakkı
Taki Naki Asker likanının hakkı
Merhamet kıl günahımı bağışla

Yer yüzünde erler pirlere hakkıyçün
'Arş yüzünde şems ü kamer hakkıyçün
Muhammed Mehdi-i server hakkıyçün
Sehavet kıl günahımı bağışla

Kusur sahibiyim açılmaz aynım
Efendim kapında eğridir boynum
'Adûlar elinden yıkılmış gönlüm
İmaret kıl günahımı bağışla

Hakirim fakirim rûy-i siyahım
Umarım kapında lûtf ü terahhum
Kabul et ricamı Gafurü'r-rahim
Adalet kıl günahımı bağışla

Fakir PERVANE'yim kusurum bildim
Cümle günahımı elime aldım
Âsiyim acizim babına geldim
Şefaât kıl günahımı bağışla.

— 43 —

Sevdiğim serimi sevdaya saldın
Büker kametimi dal edersin sen
Şu günler aklımı divane kıldın
Çeşmimin yaşını sel edersin sen

Bahar seli gibi coşurdun beni
Firkat küresinde pişirdin beni
Mecnun veş dağlara düşürdün beni
Akıbet bir ehl-i şal edersin sen

Muhabbet eylemem her namerd ile
İsmiini söylerim dil-i vird ile
Böyle hasret ile böyle derd ile
Yakar vücudumu kül edersin sen

Can dayanmaz cemalini gördükçe
Firkat gelip didelerim doldukça
Haçan bu güzellik sende oldukça
Çokların kapına kul edersin sen

Bir ahd'a bağlandım şirin sözinen
Elif kamet ilen gonca yüzinen
Böyle bakış ilen âhû gözinen
Ahir PERVANE'yi del'edersin sen.

— 44 —

Tal'at-i hüsnündür hurşid-i envar
Ahter-i semanın devranı sensin
Mana-yı Hel Eta aktâb-i Hünkâr
Hakikat köşkünün sultanı sensin

Na't Ali süresi zatına ilham
Hatm'ullah yazılmış hüsnüne elham
Cemalin nuruna yanıptır esmam
Sine-i fakrımın biryani sensin

Gözlerin âl-İmran cemalin nurdur
Ervahın zatullah aşika yârdır
Yakub'da demesin Yusuf'um vardır
Mısır'ın Yusuf-i Ken'anı sensin

Gülşan bahçesinde gonca kokuşlum
Ağ göğsün üstünde hatem nakışlım
Melekler içinde huri bakışlım
Cennet-i alâ'nın Gilmanı sensin

Kulundur PERVANE Nur-i Feyzullah
Cihan sarayında âdil padişah
Boşa dolanmasın gökte şems ü mah
Yer yüzünün mah-i tâbanı sensin.

Nar-i firkat ile hasret eyyamı
Sineler dağlamak bana mı düştü
Bülbül gibi çekip yas ü matemi
Karalar bağlamak bana mı düştü
Gurbet elde ömrüm geçti yel gibi
Eyvah gülemedim ben de el gibi
İlk baharda boz bulanık sel gibi
Cûş edip çağlamak bana mı düştü
SIDKÎ'yam kalmışım gurbet ellerde
Bülbül gibi arzum kaldı güllerde
Kâhi sahralarda kâhi çöllerde
Ah edip ağlamak bana mı düştü.

Muhammed Mehdiyle Hak Sancağını
Çekelim bakalım nic'olurs'olsun
Teber çekip müşriklerin kanını
Dökelim bakalım nic'olurs'olsun
Vakit tamam oldu Hakkın has eri
Mahlûk bilmez oldu hayır ve şerri
Teber çekip mağaradan dışarı
Çıkalım bakalım nic'olurs'olsun
Gelin dostlar isminizi yazalım
Gürül gürül şu cihanı gezelim
Münkirlerin sarayını bozalım
Yıkalım bakalım nic'olurs'olsun
Müminleri bir katara yedelim
Gaziler sancağın çekip gidelim
Bir uğurdan bir yürüyüş edelim
Akalım bakalım nic'olurs'olsun
SIDKÎ der ki Hûdam yardım etmez mi
Müminler bağında bülbül ötmez mi
Bir pinhanda yattığımı yetmez mi
Kalkalım bakalım nic'olurs'olsun.

BİR RİCA

Gönlü Sıdkı Baba ile beraber olan sevgili ihvan ve okuyucuları :

Sıdkı Baba'nın hayatını anlattığım bölümde de gördüğünüz gibi Sıdkı Babanın şiirlerinin adedi binlerledir.

Gerek kendisinin şiirlerini toplamaya lüzum görmemesi yüzünden Anadolu'da dağınık kalmış, bu sebepten, bu Sıdkı'nın kim olduğunu bilmeyen bazı kimselerce başka Sıdkılara mâl edilmiş (T.R.T. bile bu yanlışlığa düşmüştür) ve gerek bazı kimseler de bu şiirlere sahip çıkmış ve kendi eseri diye tanıtmıştır.

Ölümünden sonra oğlu Ali Baki tarafından bir defterde toplanan, elde olan şiirlerinin bir kısmı (tahminimize göre en iyileri de) bir dostun ihmali yüzünden yaprakları yırtılarak zayı edilmiştir.

Anadolumuzda Sıdkı Baba'yı tanıyan veya adını büyüklüklerinden duyup da sevgisini taşıyan pek çok muhibbanın bulunduğunu biliyoruz.

Bunlardan ricam şudur : Elleriinde bulunan Sıdkı Baba'nın deyişlerini lûtfedip bana gönderirlerse büyük bir insanlık hizmeti yapmış olurlar. Böylece Sıdkı Babanın şiirlerini mümkün olduğu kadar toplayarak bir divan yapmak istiyorum. Bu hizmeti yapacaklara şimdiden minnetlerimi sunar sağlıklı dilerim.

Muhsin GÜL

Adres : Fatih Cad. 187/10

Keçiören - Ankara
